

కోపల శక్తిని పాదుపు చేద్దాం! 16 పేజీలు ప్రత్యేక అనుబంధం Sponsored by

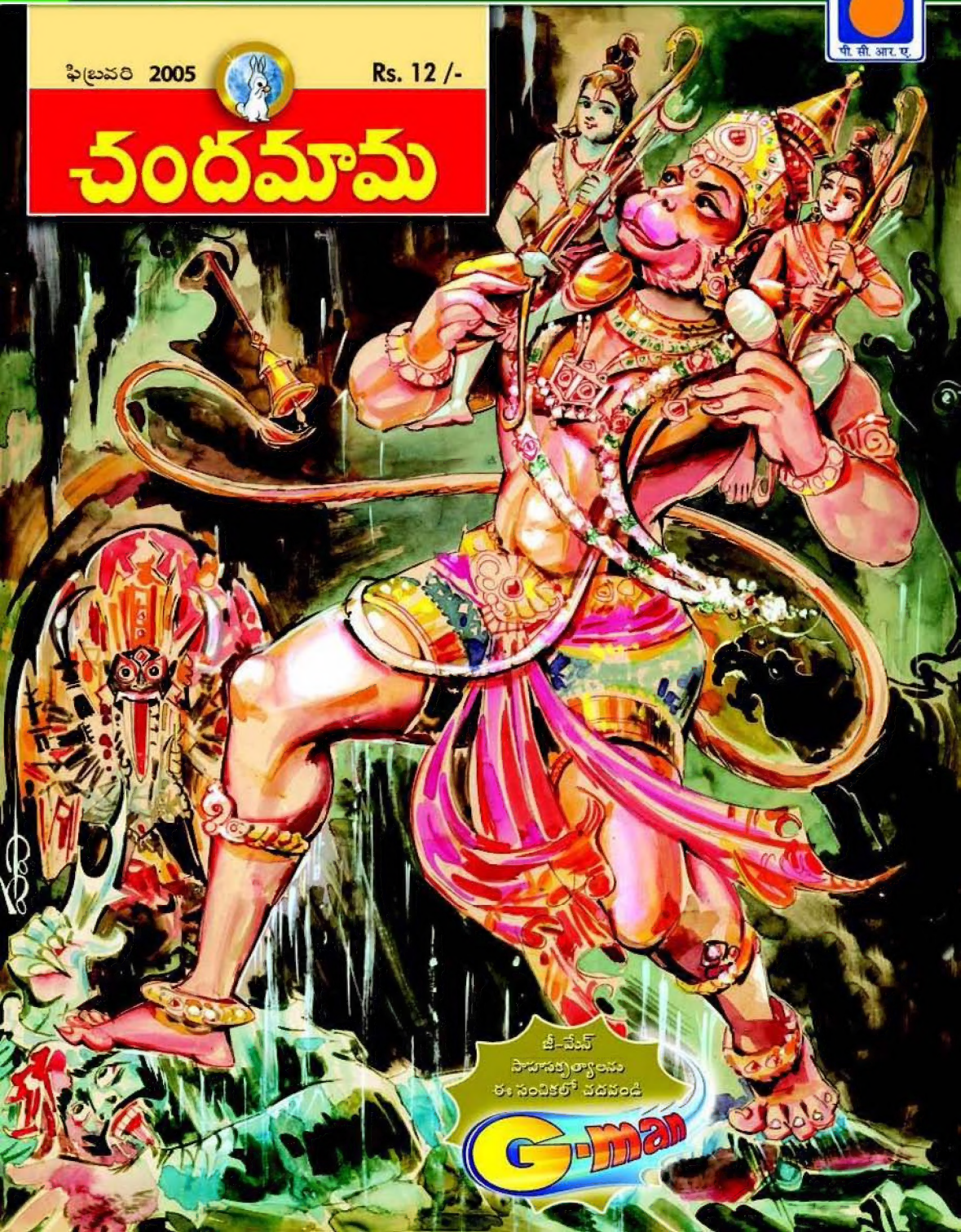

ఫిబ్రవరి 2005

Rs. 12 /-

చందమామ

జీ-మేన్
సామాజిక అభివృద్ధి
ఈ సంచికలో చదవండి

G-man

JUNIOR

CHANDAMAMA

PROVIDES THE KEY TO A TREASURE CHEST OF KNOWLEDGE

SKILLS

Colouring Contest, Arts and Crafts, Fun with Cooking, Mathemagic, and **MORE**

HERITAGE / HISTORY

Panchatantra, Men of Wit, Saints and Sages, They Said It, Monuments and Landmarks of India, Historical Events, and **MORE**

ACTIVITY

Cover Activity, Astro Aria, Gooba's Words, Joining Dots, Spot the Differences, Number Game, and **MORE**

KNOWLEDGE

Star Gazing, Nature Page, Mintoo's Mates, Wonders of the World, Rights and Duties, Thematic ABC, Health Care, and **MORE**

ENTERTAINMENT / FUN

Riddles, Rebus, Nursery Rhymes, Naughty Baloo, Jokes, and **MORE**

S-H-A-K-E ! LIKE THE MILK SHAKE, WHICH IS ONE OF CHILDREN'S FAVOURITE DRINKS, THEY WILL FIND THE 'JCM SHAKE' A DELIGHT!

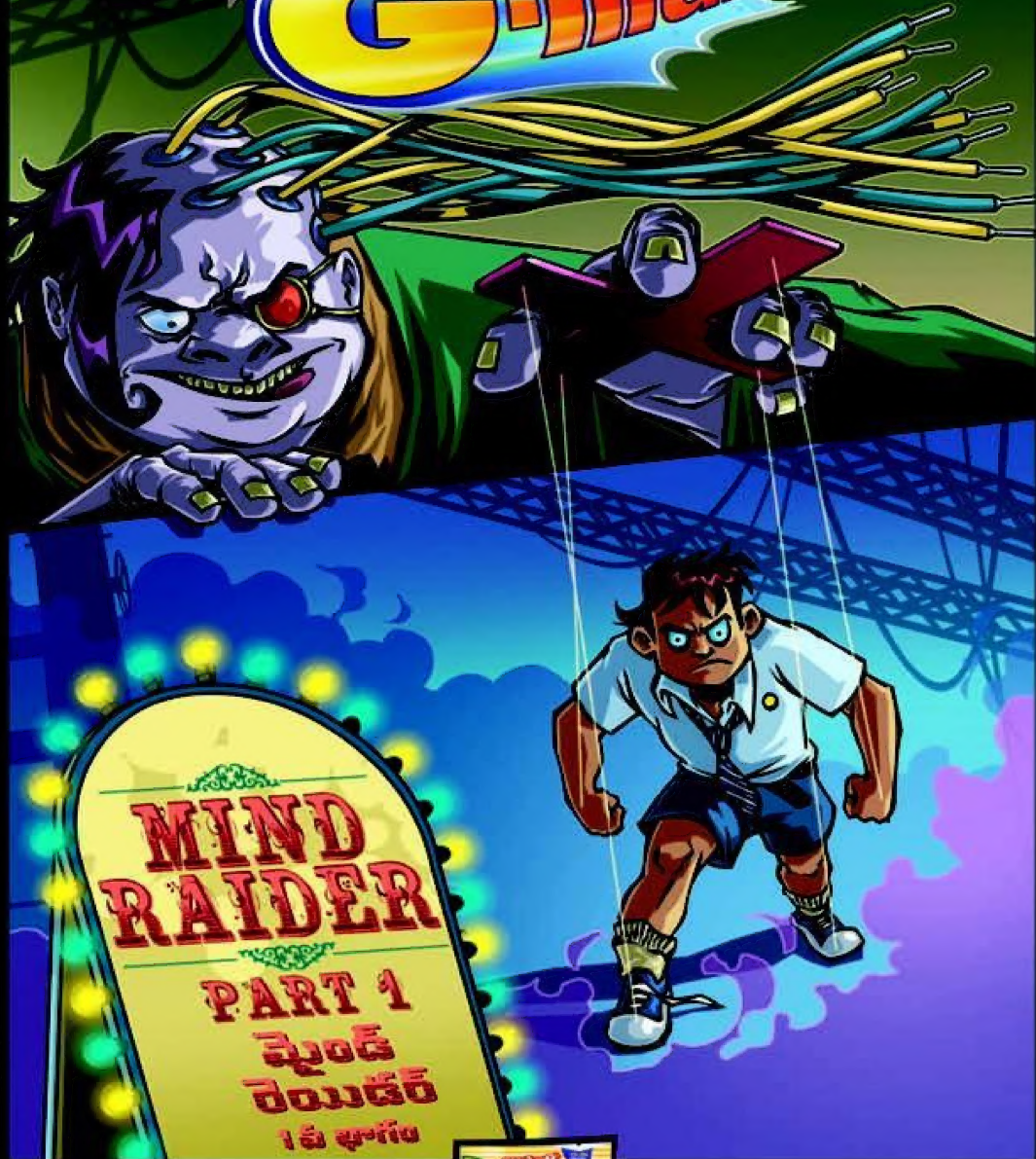
Junior Chandamama is the only magazine that engages its readers to develop their talent and kindles their imagination. PAGE AFTER PAGE - MONTH AFTER MONTH

Rs.144 FOR 12 ISSUES - DD OR M.O IN FAVOUR OF CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82 DEFENCE OFFICERS COLONY, EKKADUTHANGAL, CHENNAI - 600097.

THE ADVENTURES OF G-man

సమర్పిస్తున్నది

POWER SUPPLY

Visit: www.parleproducts.com

ఇది అదే శూన్యమైన చూపు ప్రతిచోటా. ప్రపంచమంతటా.

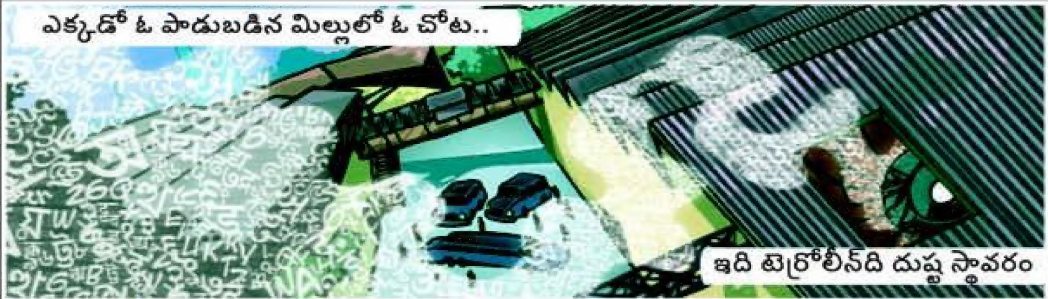

కి శక్తినిచ్చేది

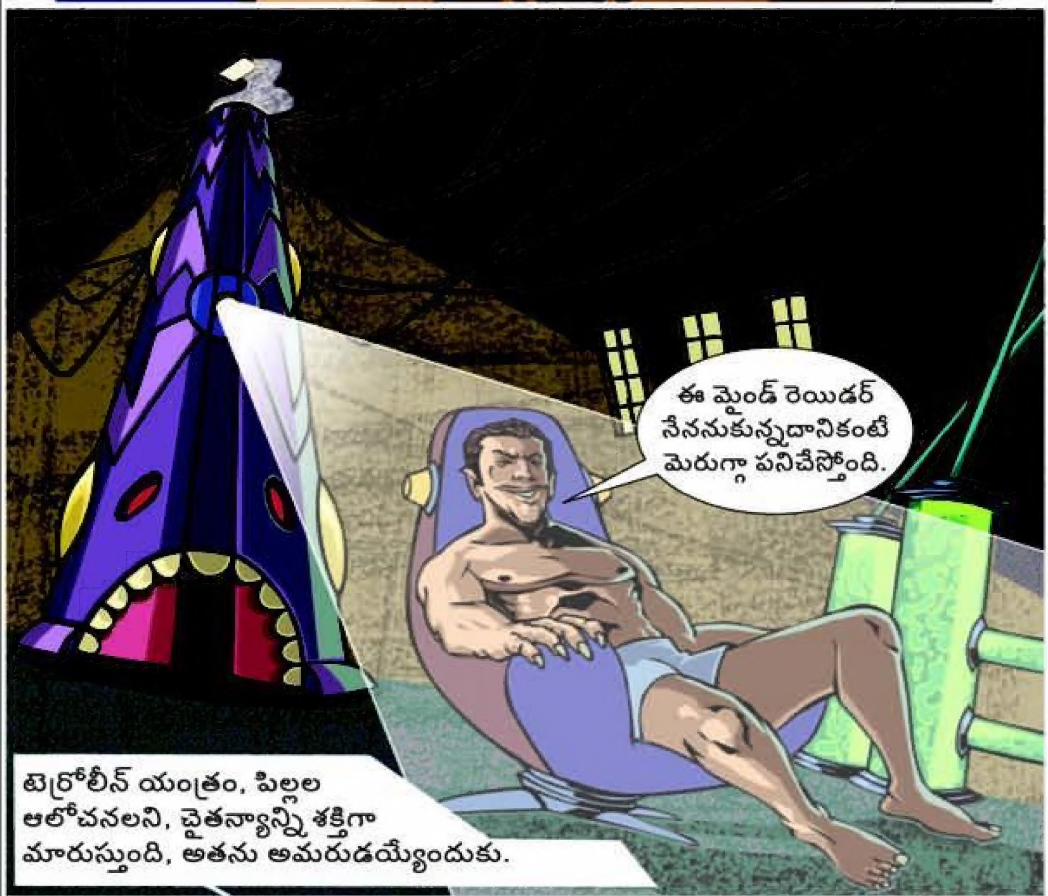
ఎక్కడో ఓ పాడుబడిన మిల్లులో ఓ చోట..

ఇది టెక్నోలీన్స్ దుష్ట స్థావరం

హాహాహా !
నేను యవ్వనుడవుతూ
వుండడం నాకే
తెలిసొస్తోంది.

ఈ మైండ్ రెయిడర్
నేననుకున్నదానికంటే
మెరుగ్గా పనిచేస్తోంది.

టెక్నోలీన్ యంత్రం, పిల్లల
ఆలోచనలని, చైతన్యాన్ని శక్తిగా
మారుస్తుంది, అతను అమరుడయ్యేందుకు.

కి శక్తినిచ్చేది

Visit: www.parleproducts.com

అంతేకాదు, అతనికి న్యూగ్రాల్‌లోని భావానా వహనపు (టెలిపతిక్) శక్తులు ఉన్నాయి. పిల్లల కీలకమైన శక్తిలోని చిన్నిచిన్ని మొత్తాలను దోచుకుంటూ.

కి శక్తినిచ్చేది

Visit: www.parleproducts.com

NEURAAL

న్యూరల్ ఒకప్పుడు డాక్టర్ నారద్ మునాల్ అనే పేరుతో వుండేవాడు. అతను భారత సేనా దళంలో, సంచార (కమ్యూనికేషన్) విభాగంలో ఓ ప్రాముఖ్యత పొందిన వైజ్ఞానికుడిగా వుండేవాడు.

ఆలోచనలని బదిలీ చేయాలనే తన పరిశోధనని మరింత ముందుకు జరపాలనే ఎడతెగని కుతూహలంతో, అతను తన మెదడులోనే ఒక బ్రాన్స్ మిటర్ ని సాపించుకున్నాడు.... టేలిపతి శక్తులని పొందాలన్న భావనతో.

అతనికి అమోఘమైన మేధాశక్తులు లభించాయి- ఆలోచనలని దొంగిలించడం, చైతన్యాన్ని మార్పడం, ప్రజలని వశీకరణ శక్తితో సమ్మోహితులని చెయ్యడం- ఇవన్నీ అతనికి మతిభ్రమని కలిగించాయి. భారత సేనా దళం అతన్ని తమలో ఒకరు కాదని తోసిపుచ్చింది. అతను న్యూరోటిక్ సైకోపాత్ (మానసిక వికల్ ద్వైగ రోగి) అయ్యేంతవరకు.

ఇంతకు ముందొకసారి. జీ-మాన్ యొక్క జీ-శక్తులు అతన్ని ఓడించాయి. అతను ఓ బ్లాక్ హోల్ (చీకటి రంధ్రానికి) కి బహిష్కరించబడ్డాడు- ఇక్కడి నుంచి కాంతిగాని, ఆలోచనగాని తప్పించుకు పోలేవు.

మరి ఈ బ్లాక్-హోల్ పతనమయ్యిందా? లేక టెర్రోలిన్ అతనికి స్వేచ్ఛనిచ్చాడా? ఏది ఏమయినా మన న్యూరల్ మళ్ళీ చెలామణిలోకి వచ్చేశాడు. ఈ సారి అతను తన ప్రతికారాన్ని జీ-మాన్ పై తీర్చుకుందామని అనుకుంటున్నాడు.

కి శక్తినిచ్చేది

మేజర్ సూర్యరాజ్ చింతాక్రాంతుడై వున్నాడు.

మేజర్ ! టెక్నోలీస్ మళ్ళీ తన కుయుక్తులు ప్రయోగిస్తున్నాడు. అతను ప్రతిచోటా పేల్లల్ని మరమనుషుల్లా (జింబీలా) చేసిస్తున్నాడు. వాళ్ళ ఆలోచనలని దొంగిలించి, తన కొత్త యవ్వనపు యంత్రానికి శక్తిని చేకూరుస్తున్నాడు. ఆఁ, అవును, మీ స్నేహితుడు న్యూరాల్ మళ్ళీ వచ్చాడు. ఈ సారి టెక్నోలీస్ కి సాయం చేస్తున్నాడు.

ఇలా తిరిగి కలుసుకోవడం అంటే నాకు అసహ్యం

ఇది జి-మాన్ చెయ్యాలిన్న పని

కి శక్తినిచ్చేది

Visit: www.parleproducts.com

సూర్యరాజ్ తనకిష్టమైన ఎనరీ
ఫుడ్ తింటున్నాడు,
ఓ పార్లే-జి.

ఇతిహాసకథ ఏమిటంటే,
జి-మాన్ అయ్యేముందు,
సూర్యరాజ్, సూర్య కాంతిని ఓ
సెకన్లో కొంతభాగంలో లీనం
చేసుకుంటాడు.

అందుచేతనేమో బహుశా ఓ
సెకను పాటు చీకటి
అవుతుంది.... అందువల్లనే
ఎవరూ ఈ పరివర్తననే
చూడలేకపోవచ్చు.

దుష్టశక్తిని అరికట్టాడు.

జి-మాన్ ఓ అగ్నిగోళంలా పరివర్తన చెంది, దూసుకుపోతాడు

కి శక్తినిచ్చేది

Visit: www.parleproducts.com

నేను నీ ఫార్మిలోకి ఇలా
దూసుకు రావడం
నాకిష్టంలేదు, కానీ నువ్వు
పంపిన ఆహ్వానాన్ని నేను
పోగొట్టుకున్నాను.

పాపం!
లేకపోతే ఏం ద్రస్సు
వేసుకురావాలోమర్చిపోయి
వుండవు, అవునా?

కాకపోతే, నిన్ను
కలుసుకోవడం ఎప్పుడూ
సంతోషమే జి-మాన్

న్యూరాల్,
మన అతిథికి
సత్కారాలు చెయ్యి.

కి శక్తినిచ్చేది

ఈ సారి నువ్వు
శాశ్వతంగా
బహిష్కరింపబడేట్లు
చూస్తాను

మనం అలా
కూర్చుని బాకాఖానీ కొడితే
బాగుంటుంది జి-మాన్.
కానీ నా స్నేహితులు
అడుకోవాలనుకుంటున్నారు

తి శక్తినిచ్చేది

ఇతను నాలోని
బలహీనతని
కనిపెట్టినట్లున్నాడు.
నేను పిల్లలకి ఎప్పుడూ
హాని చెయ్యను.

న్యూగార్ట్ పిల్లల మేధస్సులను
అదుపులో పెడుతున్నాడు. వాళ్ళని
జి-మాన్ తో పోటీకి పంపుతూ.

అబ్బా,
ఈ పిల్లలు
పెడుగులలా
వున్నారు.

మనం పిల్ల కూలీల
చట్టాలను వేటిని అధిగమించడం
లేదనుకుంటాను.
మనం చట్టబద్ధులమైన
నాగరికులం కదా!

జి-మాన్ న్యూగార్ట్ చేసిన మరమనుషుల్లా (జోంబీల్లా) ఉన్న పిల్లల సైన్యం నుండి పారిపోగలడా? అతను
ట్రోఫీస్ దుష్ట పథకాన్ని ఛేదించగలడా? పిల్లలు మళ్ళీ మునపటిలాగే ఆలోచించగలరా? ఇవన్నీ 'మైండ్
రెయిడర్' ఆఖరి సంచికలో చదవండి

Cream Biscuits

What games are the Fun Center sporty characters playing?

Бонус

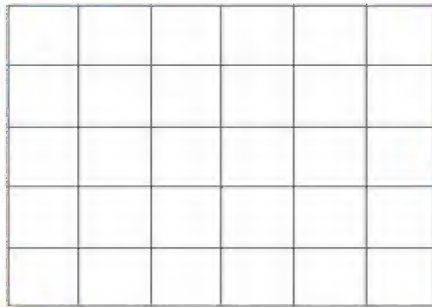
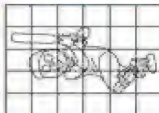
www.merck.com

Milk

Strawberry

Unscramble these words to find the new exciting flavours of Parle Fun Center

U B O O R B N
H R T T O B T S U C E C
W R R R S A B Y T E
K I M L

*MRP inclusive of all taxes for net weight 100g.

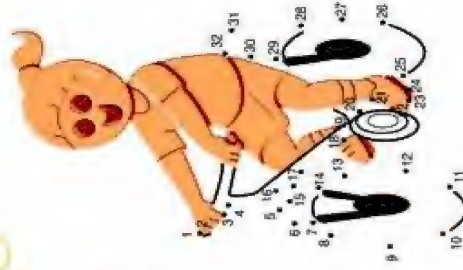

PARLE

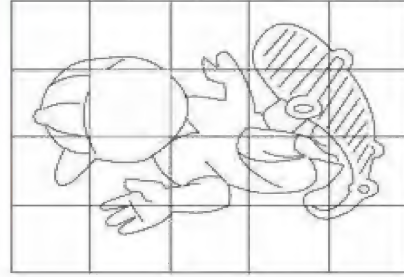
Fun Center

cream biscuits

Join the dots
and complete
the picture.

Which piece
will complete
the picture?

Which of the
3 drawings
completes the
picture?

Answer A

Answer B

Visit us at: www.parleproducts.com

Q&M 6997

మనసారా ప్రార్థిద్దాం!

రెండు వేల సంవత్సరాలకు పై ర్వం రచింపబడిన 'సీలప్పిదిగారం' అనే తమిళ కావ్యంలో, “నల్లటి పుష్పాలను తాకిన కొండలంతటి ఎత్తయిన సాగర తరంగాలు!” అని వర్ణించాడు ఇళంగో అడిగళ్. సుసంపన్నమైన పూంపుహార్ నగరాన్ని కడలి కబళించిన దృశ్యాన్ని వర్ణిస్తూ ఆయన అలా అన్నాడు. ఇవాళ సు నావీ అలలు సి స్థించిన బీభత్సం ఆయన పూటలను గుర్తుకు తెచ్చిస్తాయి. సు నావీ అంటే జపానీ భాషలో 'హార్వర్ అల' అని అర్థం. డిసెంబర్ 26వ తేదీ లేచిన సు నావీ అలలు ఇండోనేషియా, ఫిలిప్పీన్స్, థాయిలాండ్, వియత్నాం, చైనా, శ్రీలంక, అండమాన్ నికోబార్, ఇండియా లోని ఆంధ్ర, తమిళనాడు, పాండిచ్చేరి, కేరళ సింధు ద్రవీణలను అతలాకుతలం చేసి అలల ధ్వజం పుండికిపెట్టి పోయిన పేట్టుకున్నాయి. అలాది పుండిని నిలువ నీడలేని నిరాశ్రయం లుగా చేశాయి.

ఇండోనేషియా, సు ఫ్రా దీవి వద్ద రిక్టర్ స్కేల్ 8.9 పిరిమాణంలో సంభవించిన సింధు ద్రవీణ భూకంపి ప్రాంతం సు నావీ అలలను సి స్థించాయి. గంటకు 1000 కి.మీ. వేగంతో మెరుపులా పరుగులు తీసిన సు నావీ అలలు 1800-2800 కి.మీ. దూరం వెళ్ళి తాకిన తీరప్రాంతాలలో విలయతాండవం చేశాయి. అంతకు ముందు రోజే క్రిస్మస్ వేడుకలు జరుపుకున్న చాలా పుండి, చాలా చోట్ల 26వ తేదీ ఉదయం నిరదాగా గడమిడానికి సముద్ర తీరాలకు వెళ్ళారు. అక్కడక్కడ పిల్లలు అడుగుంటున్నారు. కొన్ని నిమిషాలలో, వారిలో ఏ కొందరో తప్పి తక్కిన వారందరూ రాని అలల తాకిడికి కడలి పొలయావృతం. ఇక బతుకు తెరువుకు సముద్రాన్నే నమ్ముకున్న మత్స్యకారుల దుస్థితి చెప్పనవసరం లేదు. తీరంలో వేలాది పుండి జలసింహులు అయ్యారు. వరెందరో నివాసాలు, పడవలు, వలలు నిర్వం పోగొట్టుకున్నారు.

సు నావీ సి స్థించిన అపార ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం, ఉపాధి నష్టం, వేదన పూటలకందని పు హవిషాదం. పు రణించిన వారిలో చూడో వంతు పుండి పిసిపీల్లలే కావడం పు రోదార్థం. అయినా, జరిగిపోయిన దాన్ని తలుచుకుని కలత చెందడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. నిలువ నీడలేని అనాథలుగా, శతగాత్రులుగా, అభాగ్యులుగా పు గిలి పొయిన సాధులకు పు న వంతు సాయం చేద్దాం. నిత్యం సహాయక చర్యలు చేపట్టాలనీ, సాయం అందే వరకు బాధితులందరూ పు నోస్థైర్యం కోల్పోకుండా, ఆపిద సి పు యంలో పూ నవజాతి యా వత్తు తపుకు దన్నుగా ఉండన్న ప్రధాన విశ్వాసంతో నిలబడాలనీ పు నసారా ప్రార్థిద్దాం!

- ప్రభు రణకర్

చందమామ

సంపుటి: 112

ఫిబ్రవరి 2005

సంచిక: 2

ఈ సంచికలో...

- * షైన్ రెయిడర్ 1వ భాగం ...03
- * మహారా ప్రార్థిద్దాం! ...15
- * కమేరుడి హెచ్చరిక ...19
- * శ్రమఫలితం! ...22
- * భారత దర్శిని ...37
- * చందమామ కబుర్లు ...42
- * శక్తివంతమైన భుష్యుత్తు కోసం
శక్తిని పొడవుచేద్దాం! ...43
- * లద్దంలో యుద్ధం ...63
- * రాజుగారి మనోగతం! ...66
- * మహాపాద్మి ...70
- * పాతకులకు కథల పోటీ ...79
- * ఆకలిమందు ...80
- * ఆర్య - 20 ...83
- * మానవ నిర్మిత మహోద్భూతాలు...87
- * విజ్ఞానం ... పినోడం ...
వితనం ...88
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...90

ఈ నెల విశేషాలు

భిల్లాక మాంత్రికుడు- 16
...25

కపలాభూతం (బి.కె)
...31

కొంగముక్కు రాజు
...38

విష్ణు కథ- 14
...73

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా అన్నిదేశాలకు పన్నెండు సంచికలు రూ= 900

ఇండియాలో బుక్ షాప్ ద్వారా రూ. 144.00

చందా డబ్బు డిప్జిట్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, తన ఆర్డర్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్ బరిటన్ పెంపిండి.

For booking space in this magazine please contact:

CHENNAI Shilpa: Ph : 044-22313637 / 22347399

Fax: 044-22312447, Mobile : 9841277347

email : advertisements @chandamama.org

DELHI : OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184

Mobile : 98100-72961, email : oberoi@chandamama.org

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి

బాలల హక్కులు!

ప్రపంచ బాలలందరికీ 1989 నవంబర్ 20వ తేదీ వు హోజ్వల సై దినం. ఆరోజే ఐక్యరాజ్య సమితి జనరల్ అసెంబ్లీ బాలల హక్కుల తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. ఉత్తరొత్తరా 192 దేశాలు ఆ తీర్మానాన్ని ఆమోదించాయి.

అసెలు బాలలహక్కులు ఏవేవి? మొట్టమొదటిది ఆరోగ్యం. ఆరోగ్యంగా జీవించే హక్కు పిల్లలందరికీ ఉన్నది. తవు తో ఉన్నంతకాలం పిల్లలకు ఆరోగ్యరణ కల్పించే బాధ్యత తల్లి తండ్రు లకు ఉంటుంది. పిల్లలకు వ్యాధులు రాకుండా జాగ్రత్తు తీసుకోవడం; ఒకవేళ వ్యాధిగ్రస్తులయితే, సరైన చికిత్స చేయించి రక్షించే బాధ్యత కన్నవారికి ఉంది.

ఆరోగ్యం తరవాత విద్య. అనేక దేశాలు పిల్లలకు ఒక నిర్ణీత వయస్సు వచ్చే వరకు ఉచిత విద్యను అందిస్తున్నాయి. విద్యార్థన పట్ల అసక్తిని పెంపొందించడానికి అర్హతైన బాలబాలికలకు ఉపకార వేతనాల ద్వారా ప్రోత్సాహకాలు అందజేస్తున్నాయి. విద్యార్థులు సంగంలనే చదువు నేయ్ కుండా చూసుకోవడం అన్నది తల్లి తండ్రు ల, ఉపాధ్యాయుల ఉమ్మడి బాధ్యత!

ఈనాటి పిల్లలకు పుట్టుపిక్కుల పరిస్థితులను ప్రత్యంగా చూసు, అవగాహన చేసి కునే అవకాశాలు ఎక్కువ. ముఖ్యంగా తల్లిదండ్రులు ఎదుర్కొంటూన్న సెవుస్యలను కళ్ళారా చూస్తున్నారు. అందు వల్ల పిల్లలు కూడాతవు సెవుస్యలను పిల్లలతో చర్చించి, వారి అభిప్రాయాలను కూడా తీసుకోవచ్చు. ఇది పిల్లలకు తమ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చే హక్కును కల్పిస్తుంది.

బాలలకు వారి హక్కులను తెలియ జేయ్ దుతో పాటు, వారిని బాధ్యతలను గుర్తెరిగి నడుచుకు నేలా చేయ్ దం కూడా చాలా అవసరం. తల్లిదండ్రుల పిట్ల ఆప్యాయత, ఆదరాభిమానాలు, వారి సెంపుం పిట్ల శ్రద్ధ, పిట్లల పిట్ల గౌరవం చూపాలా చేయాలి. బయ్ టి ప్రపంచంలో బాధ్యతాయ్ తమైస్ వోత్రు లుగా వుసై లు కునే దిశగా, తొలి అత్రులు వేయ్ దం నేత్రుకునేది విద్యాలయాలలోనే అన్న విషయం వు రిచిపొకూడవు.

సంపాదకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకులకు కథల పౌటీ (ఆగస్టు)

ఉత్తమ బహుమతి పొందిన ముగింపు!

సమయస్ఫూర్తి!

“లైసెన్స్ ఉండి కూడా, వు వుల్ని చూడ గానే ఎందుకలా పరిగెత్తావు?” అని అధికారులు అశ్రర్యంగా అడిగిన ప్రశ్నకు విజయ, “సార్, నేను వు వుల్ని చూసే పరిగెత్తలేదు. ఇటుమైపుగా ఒక కుండలు వస్తూ దాన్ని వేటాడడావు ని వచ్చాను,” అన్నాడు.

“వు రి ఇక్కడెందుకు ఆగిపోయా మ్మో” అని అడిగారు అధికారులు.

“కుండలు ఎటో పారిపోయింది. కనిపించడంలేదు. అందుకే ఆగాను. వీరు లైసెన్స్ చూశారు కదా? ఇక నేను వెళ్ళి కుండలును వెతుకుతాను,” అంటూ అక్కడినుంచి బయలుదేరాడు విజయ.

అధికారులు వెనుదిరిగి వెళ్ళి మనోహర్ కోసం చూశారు గాని, ఆ పుట్టుపిక్కల అతడి జాడకనిపించలేదు.

విజయ, వు నోహర్లు ఆ సాయంకాలం ఊరికొలను వద్ద కలుసుకున్నారు. వు నోహర్ విజయ ని చూసి సింగతి తెలుసుకుని, “ఆపిద సివుయం లో సివుయం స్పూర్తితో వ్యవహరించి అధికారుల నుంచి లైసెన్స్ లేని నన్ను కాపాడామాచాలా సింతోషం,” అన్నాడు.

“స్నేహితుడన్నాక ఆ పూత్రం సాయం చేయకపోతే ఎలా?” అన్నాడు విజయ నవ్వుతూ.

మిత్రులిద్దరూ, ఇకపై లైసెన్స్ లేకుండా వేటకు వెళ్ళకూడదని నిర్ణయించారు. ఆ తరువాత ఎక్కడికీ వెళ్ళినా ఇద్దరూ కలిసే వెళ్ళేవారు.

పీ. ఓం ప్రసాద్, S/o. పీ. నారాయణప్ప

పుదరం డిడ్డి పాణి, వి. కోట పుండలం

చిత్రాగ్రం జిల్లా

కమేరుడి హెచ్చరిక

సింహిషి గ్రామంలో మూడేశేషతారానికి పురుగుల కొత్త కుల, నలుగురు కూతుళ్ళు. అందరికీ పేళ్ళున్నాయి, ఆ డిశ్చోనే మాటలు న్నార. శేషతారానికి తన బొమ్మగిరి అవుకో వాలని పు హపు న్ని. ఆ డిశ్చో చిత్రకార లు లేరు. అందుకని, తనకెంతో ఇష్టమైన మన వదు శంకరాన్ని చిత్రకళ అభ్యసించవు ని చిన్నప్పటినుంచీ పొరు తు న్నాడాయన.

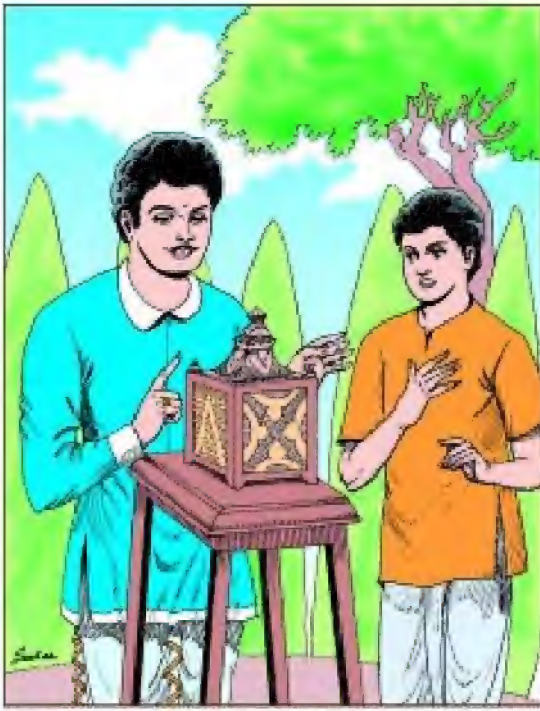
ఏకశతాబ్దా అభిరు చిమాడాలని, తనకు బొమ్మలు గీయ డవు ంటే చిరాకనీ వాడు చిన్నప్పడే చెప్పేవాడు. ఇప్పుడు శంకరానికి పద్దెనిమిదేళ్ళు నిండాయి కానీ, వాడికి చిత్ర కళంటే ఇంకా ఆసక్తి పిట్టలేదు. ఈలోగా తాతయ్యకు జబ్బు డ్దు కుమరవడిపొయ్త. జబ్బు నుంచి కోలు కున్నాక శేషతారం, పు నవడితో, “ననిక ఎంతో కాలం బ్రతకను. బహి శా పొయ్తే లోగా, నా బొమ్మ పూ న్ని కునే అద స్థిరమగున్నట్లు లేదు,” అని ఎంతగానో బాధపడ్డాడు.

శంకరం ఆయ న్న ఓదార్చుతూ, “నీ కోసం నేను పట్టుం వెళతాను. ఎలాగైనా అక్కడ వుంచి చిత్రకారుణ్ణి వెదికి తీసుకువస్తాను,” అన్నాడు.

శేషతారం ఎంతో సింబర పిడిపొయ్త. ఆయ న పు నవడితో, “నీ ఆలోచన బాగుంది కానీ, ఎంటే అంతా నమ్మతారు. ఈ మయ్య న్ని లో వు నిలాడికిదేవు నిరదా అని ఎగతాళి చేస్తారు. పు న కుటుంబం అంతా కలిసి పు ప్పు పుందికి పేగ్గానే మాటావు. నేను ండగానే పు న కుటుంబంలో అందరూ కలిసి న్న బొమ్మ గిరి అంచాలని చెప్పి. అందు లో ఎలాగూ నా బొమ్మ మాటలుంది,” అన్నాడు.

శంకరం పట్టుం వెళ్ళాడు. వాడు తమ కుటుంబం బొమ్మకు వంద వరహాలదాకా ఇడ్డాలు న్న కున్నాడు. అయి తే, ఒకే బొమ్మలో పు ప్పు పుందికి పేగ్గా పు న్ని ప్పు అన్ని పు ఖాల్సా విడివిడిగా గుర్తు పిట్టలా చిత్రీ కరించాలంటే, పిడి వేల వరహాలు కావాల

న్నార చిత్రకార లు . ఇది విని శంకరం నిర త్నాహి పిడిపాయా డు . తాతయ్య తనను చిత్రకార డు కమ్మని ఎందు కుకోరేవాడో అప్పి టికి అర్థమైంది వాడికి. ఆయన కోర్కె తీర్చ డానికి తన ఆర్థిక స్థాన త్ర చాలదని గ్రహించి, సీంహిపురికి తిరుగు ప్రయాణమైన శంక రాన్ని కవే రు డనేవాడు కలు ని కున్నాడు .

కవే రు డి వద్ద ఒక య త్రపు న్నది. ఆ య త్రంలో ధవళ వస్త్రాన్ని చి వ్ర త్తాచారణ చేసి ఏద శ్యాన్ని చూస్తా, అది ఆ వస్త్రం మీ ద బొప్పుగా పిత్ర త్రింది. ఆ బొప్పు చిత్రకార లు గీసిన బొప్పుకంటే స్పష్టంగానూ , సిహిజం గానూ మాటుంది.

“నాకు నీకోరిక గు రించి తెలిసింది. నీ కుటుంబం బొప్పున మేరు డానికి నా య త్రం ఉపయో గిద్దాం. అందు కు ప్రితిఫలంగా

న న్నానాకు యా భృగరహాల్ని చాలు ,” అన్నాడు కవే రు డు , శంకరంతో.

శంకరం సింతోమించాడు కానీ, “అసిలు నీకిలాంటియంత్రపు లా వచ్చింది?” అంటూ వాడు కవే రు డ్డి ద్రిశించాడు .

కవే రు డు తత్త ము కోకుండా, “నా వే న వూ వు కు వు త్ర తంత్రాలు తెలు ని . ఏడాది క్రితం ఈ య త్రాన్ని నాకోసిం తయారై చేసి ఇచ్చాడు . నూ బంధు మఠందర్నీ ఓ చోట చేర్చి బొప్పు చేసాను , చూ డు !” అంటూ తన అంగీలోంచి చిన్న వస్త్రం బయటకు తీశాడు . దానిమీ ద చాలాపుంది పు న్న పు లు న్నబొప్పు ఒకటి మూది. అందు లో ఒక్కడై వూ త్రపు చూ డగానే నమ్మపిట్టించేలా అదోలావన్నాడు .

“ఈయ నెవరు ? ఇంత వికారంగా మన్నాడు ?” అన్నాడు శంకరం కుతూహలంగా.

కవే రు డు నవ్వుతూ , “ఈయ నాబరు ప్పి రూపి. కానీ నాయ త్రం చేసిన బొప్పులో ఒక్కదైనా ఇలా వికారంగా కనుడకత్తుడు,” అన్నాడు .

శంకరం ఒక ంణం ఆగి, “నా తాతయ్య కు వూ కుటుంబం బొప్పు గీర్చిం చాలని మూది. ఆయ న కోరిక తీర్చడానికి నేను ఏ త్యాగాని కైనా సిద్ధంగా వున్నాను. అయితే నా బొమ్మకాక, మా తాతయ్య బొమ్మే పాడైపోతుందేమో అని సింకోపంగా మూది,” అన్నాడు .

“పుంధు గా ను వ్యోప్తికుంటే, నీ బొప్పు వూ త్రపు పాడుతుంది,” అన్నాడు కవే రు డు .

ఇద్దరూ సీంహిమితి చేరు కున్నాక, శంకరం తన వారందరికీ కవే రు డి య త్రపు హీవు గు రించి చెప్పాడు. య త్రంతో బొప్పు

చేర్చి ంచు కోవాలని, శేషావతారం కుటుంబ సిబ్బందిందరూ, ఆయన పేదలకొడుకు తోటలో చేరారు. అందరూ వుంచి వుంచి దుస్తులు ధరించారు. ఆడవాళ్ళయితే అందమైన దుస్తులతో పాటు నాణ్యమైన రకరకాల నగలు కూడా ధరించారు.

చివరకు కవుల రుద్ర తన యంత్రాన్ని తీసి కుని వారి వుండు నిలబడి, యంత్రంలో ఒక ధవళ వస్త్రాన్ని పేట్టాడు. కళ్ళ పూసి కుని ఏవో వుంతాలు చదివాడు. తర్వాత కళ్ళ తరిచి యంత్రంలోంచి వస్త్రాన్ని బయటకు తీసి, శంకరానికి ఇచ్చాడు. శంకరం వెంటనే అందులో తన బొమ్మ చూసుకుని భిన్నుడై పోయాడు. కోపంలో వున్నవాడు చూసినా ఫిక్కున న్నవ్వలా వింతగా మన్నదతడి బొమ్మ. ఈలోగా వుంతావాళ్ళ కుటుంబం బొమ్మ ఎలామోదో చూడాలని ఎగబడ్డారు. దాన్ని వాళ్ళకిచ్చి కాస్తా చూరంగా వెళ్ళి నిలబడ్డాడు శంకరం.

కవుల రుద్ర, శంకరం భుజం తట్టి, “నీ తాతయ్య బొమ్మ చూడాలని వుహు నని పిడ్డామా ఆయన బొమ్మ బాగా వచ్చిందా?”

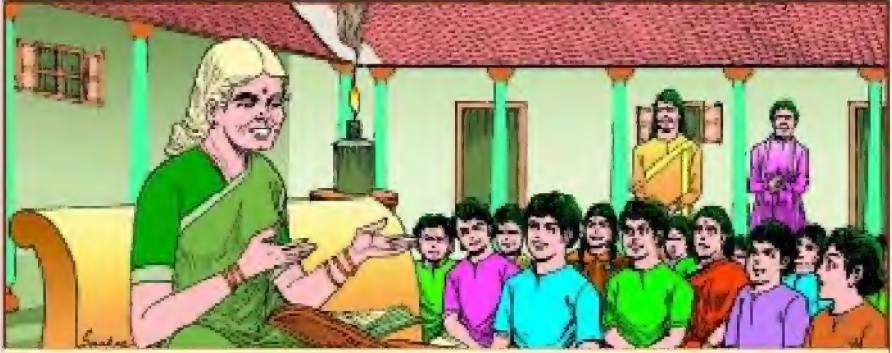
అని అడిగాడు. “నేనాయన బొమ్మ చూడలేదు. నా బొమ్మ పాడైందని, నా మనసు పాడైంది. ఇక అందరూ నన్ను ఎగతాళి చేస్తారు!” అన్నాడు శంకరం.

దానికి కవుల రుద్ర పేదగా నవ్వి, “నీ తాతయ్య బొమ్మ కనిపించే పేద త్యాగం చేసిన నువ్వే, ఆయన బొమ్మ చూడకుండా, నీ బొమ్మ చూసి కుని ఊరు కున్నామా అట్లు చూడు!” అన్నాడు.

శంకరం తన కుటుంబ సిబ్బంది కేసి చూశాడు. వాళ్ళ ఎవరి బొమ్మనూ వాళ్ళ చూసి కుని వురిసిపోతున్నారు. వాళ్ళల్లో ఏ ఒక్కరూ రెండోవాళ్ళ బొమ్మకేసి చూడడం లేదు. “చూశావా, వాళ్ళ పిక్కవాళ్ళ బొమ్మ కేసి అనిలు చూడడం లేదు. అందరూ అంతే. మానవ న్నిత్యం లలాంటిది. కాబట్టి వాళ్ళ పాడైన నీ బొమ్మను చూసి పిరిహిసిస్తారన్న విచారం నీకు అనవసరం,” అన్నాడు కవుల రుద్ర. ఆ మాటతో శంకరం దిగ్గలంతా వూయ వుండు. వాడు అనుకున్నదానికంటే కవుల రుద్ర డికి వురొక్కా భైషరహాలు అదనంగా ఇచ్చి పిరిహిశాడు.

శ్రమఫలితం!

ఆరోజు పిల్లలందరూ రాత్రి భోజనాలు పెంచలాడేముగించి, “కథ చెప్పు, బావూ!” అంటూ, సావిత్రమ్మ బావ్వుచుట్టూ చేరారు. ఆమె అందరి కేసీ ఆప్యాయంగా ఓమారు చూసి, కథ చెప్పడం ప్రారంభించింది:

పిర్దుం కొండమీలి అనే గ్రామంలో, రంగయ్యకు నాలుగేకరాల భూమివుందిగాని, అందులో రెండేకరాలు బీడే, నిండా రాళ్ళవయ్యం. అతడికి ఇద్దరు కొడుకులు. వాళ్ళు చేతికి అంది వస్తినన్న వేళకు, అతడి భార్యకన్న వూసీంది.

రంగయ్య పేద్ద కొడుకు వీరయ్య పుహ బద్దకన్నుడు. తండ్రి ఎంత చెప్పినా చెవిని పేట్టకుండా, వేళకు భోంచేసి, ఇరు గ్రా పోరు గ్రా తో ఉబ్బుని పోసి కబుర్లాడేవాడు. చిన్న కొడుకు పుల్లయ్య పుంచి పినిపుంతుడు, కష్టజీవి.

ఇలామాడగా - రంగయ్యకు హితాత్తుగా ఏదో జబ్బు చేసే పుంచానపిడ్డాడు. ఒకాడు చిన్న కొడుకు పుల్లయ్యను చేరబిలిచి, కళ్ళ

నీళ్ళుపేట్టుకుంటూ, “నాయ్ నా! నేనింకా ఆడ్డే రోజులు బతికేలా లేను. నీ గురించి బెంగలేదు గాని, నీ అన్న గురించే భయంగా మూడి. నా కొరిక ఒకటి తీర్చగలవా?” అన్నాడు.

“చెప్పు, నాన్నా! నువ్వేం చెప్పినా కాదనను,” అన్నాడు పుల్లయ్య.

రంగయ్య, “ఒరే, పుల్ల! నువ్వూ శ్రమ జీవివి. శ్రమ చేసే వాడికి దేమిట ఎప్పుడూ సిహాయ్ పడతాడు. అంచేత నువ్వూ పున పొలంలో బీడుగావున్న రెండేకరాలూ తీసుకో. ఆ పొలం నీ చేతికింద మరిరెండేళ్ళు నలిగిందంటే బంగారం పిండ్లు తుంది. పుంచి భూమి రెండేకరాలూ, నీ అన్నకియ్యి. నీకు వీలైనంత వరకూ వాడికి సాయం చేస్తా మూడు. ఇదే నా కొరిక!” అని చెప్పి కన్నుమూశాడు.

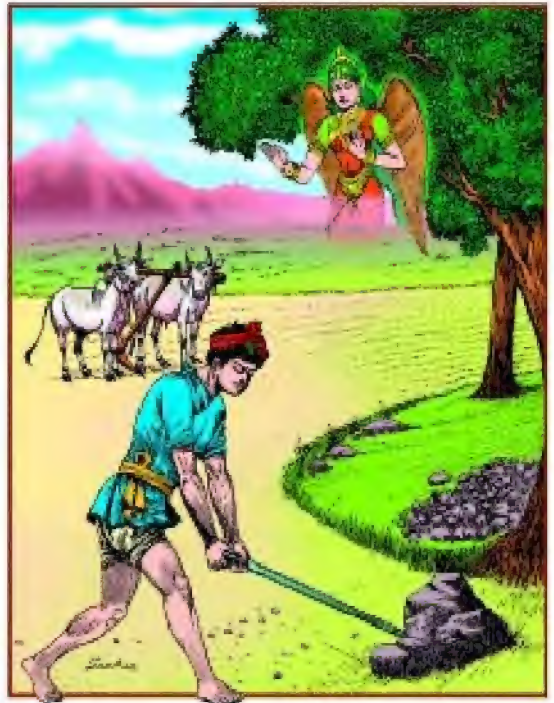
ఆ తర్వాత పుల్లయ్య, తండ్రి కొరినట్టే పుంచి భూమి అన్నకిచ్చి, ఇల్లు కూడా అన్న పిరంచేసి, తన బీడు పొలంలోనే ఒక వారగా చిన్న పాక వేసి కునిమాటూ అహోరాత్రాలు కష్ట పడటం ప్రారంభించాడు.

పుల్లయ్య బీద్ర పోలాన్ని అనుకుని, ఒక పెద్ద ఉసిరిచెట్టు వున్నది. ఆ చెట్టు మీద మాటున్న ఒక దేవత, రాళ్ళవుయ్యంగా మన్ను బీడులో మల్లయ్య గొడ్డువాకిరి చెయ్యటం చూసి జాలి పిడింది. అతడి శ్రమ ఎండిం తల్లి గా ఫిలింబాలని దీవించింది. పుల్లయ్య ప్రితి అంగ్ర కప్పు చక్కగా దున్ను విత్తులు విత్తాడు. (ప్రితి విత్తనమూ మొలకెక్కినట్లు ఏమీ ఎదిగి పిచ్చగా కళకళాడ సాగింది.

పుల్లయ్య పిని ఇలా మాడగా, అన్న వీరయ్య తన పోలం చేయడానికి పినివాళ్ళన పేట్టి, సావు రిగా ఊళ్ళో కబుర్లాడుతూ కాలోపించేయ సాగాడు. అందు వల్ల, వీరయ్య పోలం, పుల్లయ్య పోలం ముందు తీసికట్ట లుంది. వీరయ్య ఒకనాడు పుల్లయ్య పోలం వైపు వెళ్ళాడు. నిండుగా కళకళాడి పోతున్న తప్పుడి పోలం చూసి నిరికి, అతడి కళ్ళు పచ్చబడ్డాయి. వెంటనే మల్లయ్యను పీలిచి లేని ఆస్యాయ తనటిస్తూ, “తప్పుడు! నాన్న నీకు బీద్ర భూమి ఇచ్చి అన్యాయం చేశాడు. నేను హొయగా నిలిపివుత్తాం, నువ్వు రెక్కలు ముక్కలు చేసుకోవలసి వస్తున్నది. వును ఈ ఊనేత్తా ర్చకుండాం!” అన్నాడు.

పుల్లయ్యకు, అన్న దుర్మదేశ్యం అర్థమైంది. అయినా, అతడు తండ్రి తుది కోరిక గ్రహించి తెచ్చుకుని, పింటతో నిండుగా మన్ను తన పోలాన్ని అన్నకు స్వాధీనం చేశాడు. పుల్లయ్యకు జరిగిన అన్యాయం గురించి ఊరి పెద్ద భూమియ్యకు తెలిసి వుండిపిడ్డాడు. ఆయన వీరయ్యను నిలుపున్న పిళంగా రప్పించి, “వీరయ్యా! నీ తప్పుడి వుంచి తనాన్ని అలుపుగా తీసి కుని, అతణ్ణి చందమామ

ను వివలా అన్యాయం చేయటం ఏమీ బాగు లేదు. వు రొకసారి ను వ్యతడి పోలం జోలికి వెళ్ళావంటే, నిన్ను కరిసంగా శిక్షిస్తాను!” అంటూ కట్ట మా హేచ్చరించాడు.

ఆ తర్వాత తనే స్వయంగా పుల్లయ్య పాకకు వెళ్ళిన భూమియ్య, “నాయనా, బాగున్నావా?” అంటూ పిలకరించి, తన పోలేరు చేతపాలుంపుకు వచ్చిన బియ్యమీతూటన పాకలో పేట్టింది, “పుల్లయ్యా! నీకేదో ఉత్తి మిశ్రాన దాను చెప్పిన్నానన కోకు. వూ ఒక్కగా నెక్క బిడ్డ చంద్రపుత్రు, నీకిచ్చి చేయాలన్నది వూ కోరిక. చంద్రపుకూడా ను వ్యందే ఇష్టిపిడు తున్నది. నా కూతుర్ని పేళ్ళాడి, నా ఇల్లే నీ ఇల్లను కుని పచ్చిమాడు,” అన్నాడు.

భూమియ్య ఆదరణకు పుల్లయ్య కళ్ళు మెమర్చాయి. అతడు వినయంగా, “అయ్యా, మీ అమ్మాయిని పెళ్ళాడేందుకు, నాకెలాంటి

అభ్యంతరమూ లేవు . అయితే, ప్రీస్తితం ఆవు కు ఒక వుంచిచీర కొనడానికి కూడా వీలేని దశలో మున్నావు . ఈ ఏడంతా కష్టపిడి నాలుగు రూ కలు కూడగట్టుకోనివ్వండి. పేష్ట్ర చిన్నదో చితకదో నగపేట్టివు రీ ఆవు ను పేళ్ళాడతావు ,” అన్నాడు .

పుల్లయ్య ఆత్మభివృద్ధి నానికినింతోషించిన భూషియ్య, వు రేపీ వూ ట్లాడకుండా తిరిగి వెళ్ళాడు. దేవత కూడా మల్లయ్య బుద్ధి కుశలతకు చాలా ఆనందించింది. ఆవు ర్నాడే తన పొలంలో మామిడి మొక్కనాటేందుకు గుంట తవ్వకాన్ని పుల్లయ్యకు, నిండు గా బంగారు కాసులున్న చిన్న రాగి బిందె దొరికింది. అతడు వెంటనే దాన్ని తీసుకువెళ్ళి భూషియ్యకిస్తూ, జరిగింది చెప్పాడు.

అంతా విన్న భూషియ్య పిరవూ సందపిడుతూ, “నాయనా! ఇది ఏ వనదేవతో, నీ శ్రమకు మెచ్చియిచ్చిన బహువు తే! ఇప్పిడు నువ్వు నాకుంటే ధనికుడివి. ఇకనా కుమార్తెతో, నీ వివాహానికి వు హ్నిర్తు పేట్టిస్తావు, సిరా!” అంటూ ప్రిశ్నించాడు .

పుల్లయ్య, గ్రామ పేద్ద వూ టలకు ఆనందిస్తూ, తన అంగీకారాన్ని తెలిపాడు . జరిగిన

దంతా ఆనోటా ఈనోటా విన్న వీరయ్యరెండు రోజుల పొట్టు పిశ్చాత్తాపి పిడి, తమ్ముణ్ణి కలుపు కుని, “తమ్ముడూ, శ్రమ ఫలితం ఎలామాటైందో, నాకిప్పిటికి తెలిసీ వచ్చింది. నీ శ్రమ ను దోవు కుని నేను చాలా పాపం చేశాను. నా రెండకరాలు కూడా నువ్వే తీసుకో. నన్ను నీ దగ్గర పనిపాడు గా పేట్టుకుని, సాపురిగా ఇబ్బందుల పొలవడంకాక, తగిన శ్రమ చేస్తూ నీ ఖంగా బతకటం నేర్పు, చాలు!” అన్నాడు .

పుల్లయ్య అపూంతం అన్నన కౌగిలింపు కుంటూ, “అన్నయ్యా! ఇద్దరు కలిసీ పొలంలో శ్రమ చేద్దాం. నాదీ నీదీ అన్నభేదం లేకుండా కలిసీకట్టుగా బతుకుదాం,” అన్నాడు .

వీరయ్య, తమ్ముడు చెప్పిందానికి ఆనందంగా అంగీకరించాడు .

కథ వు గించిన బావ్కు, “పిల్లలూ! వీరయ్య కులాగే వీ కూ శ్రమ ఫలితం ఎంత ఆనందాన్నిస్తోందో తెలిసీవచ్చిందా? శ్రమ అంటే చూదాని పట్ల శ్రద్ధ అన్న వూ ట!” అన్నది నమ్మతూ .

పిల్లలంతా ఆనందంగా, “ఓ, బాగా తెలిసీంది, బావూ! వుం ఇంకా శ్రద్ధగా చదువుకో వాలన్న వూ ట,” అన్నారు .

భల్లూక మాంత్రికుడు

16

[భల్లూక మాంత్రికుడు, రాజు యొక్క భుజాస్థి పులిచి, వూయా వుర్కటం కోసం వెతకసాగాడు. అంగ రక్షకులు మాయామర్కటం మాంత్రి జీవగుప్తుడి దగ్గర వున్నదని చెప్పారు. కాళీవర్మతో పాటు మాంత్రి కుడు అక్కడికి బయలు దేరాడు. ఈలిపెల రాస్తి ఉగ్రదండుడు, వూయా వుర్కటాన్ని రాతిగదతో కొట్టేంతలో, అది ఆ దెబ్బను తప్పించుకుని గుర్రంమీది నుంచి వైకగిరింది. తరవాత-]

మాయామర్కటం రాతిగద దెబ్బ తప్ప కుని, పైకెగరటం చూస్తూనే రాక్షసుడు ఉగ్రదండుడు కోపం పట్టలేక, గదను చేతికి తీసి కుని వు రొకసారి వాణ్ణి కొట్టబోయేంతలో, తల మీద దెబ్బతిన్న గుర్రం పెద్దగా సికిలిస్తూ, పారిపోబోయి వు రొక గుర్రాన్ని ఢీకొట్టింది. ఆ తాకిడికి గుర్రం మీది పేల్చి కుడు కింద పడ్డాడు. వూయా వుర్కటం మెరుపు మేగితో ఆ గుర్రం మీద పక్కా కూర్చుని, దాని కళ్ళాలు లాగి, నగరం కేసీ తిప్పాడు. ఉగ్రదండుడు గద పేల్చేత్తి వుర్కటం కేసీ

బయలు దేరితే, వాడు గుర్రాన్ని వూరంగా పరిగెత్తించి, మాంత్రి జీవగుప్తుడితో, “జీవ గుప్తు, నీ ఎత్తుగడ ఒక్కటి పారలేదు. నేను వుండు గా చంద్రశిలానగరం పాలు, రాజు జితకేతుడితో జరిగినదంతా చెప్పి, నగర రక్షకు తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తాను,” అన్నాడు.

మాంత్రి జీవగుప్తుడు కోటలో నుంచి తన కేసీ వస్తున్న భల్లూక మాంత్రికుణ్ణి, కాళీ వర్మనూ చూసి గదగద వణికి పోతూ, “మాయామర్కటా, కొంచెం ఆగు! మహా బలవంతు లెవరొస్తా వూ మాంత్రికుడు

లాంటి వాళ్ళ నుంచి నగరాన్ని ఎవరూ వూత్రం కాపాడగలరు? నా వూట చిన్న, ప్రిస్తితానికి వున్న అరణ్యంలోకి పారిపాదాం,” అన్నాడు.

“వుంత్రి, అది భీర మలు చూపిని! నేనూ వూత్రం వుండు ఆ జితక రాజున కలుని కోవాలి. తరవాత ఈ భల్లూక వూంత్రికుణ్ణి, కాళీవర్మనూ హితవూర్పే ఉపాయం ఆలోచిస్తాను,” అంటూ మూయూ వుర్కట్టు థ గ్రాన్ని నగరంకేసి విరిగెత్తించాడు.

రాస్తి ఉగ్రదంధు థ ఒకసారి గట్టిగా పట్టుకొరికి, “ఒరే, మంత్రి! నీ వెంటవున్న సేనకుల వీదగాని, ఈ సావుంత్రి సూర్య భూపితి వీదగాని, నా కెలాంటి విరోధ భావం లేదు. కాళీవర్మను ఉరి తీర్చుంచే పిథకం వేసి, ఈ గందరగోళానికంతకూ నువ్వే కారకుడిమయ్య మానిన్ను తగిన విధంగా శించాలి, వుండు గ్రంధిగ్ర!” అన్నాడు.

ఉగ్రదంధు థ వూట వు గించేంతలో వుంత్రి జీవగ్ర ప్తిథ గ్రాన్ని గట్టిగా అది లించి, “ఈ రాస్తి థ వు నల్ని విరువుకు తినేస్తాడు. ప్రాణం వీద ఆశమన్న వాళ్ళం దరూ, నా వెంటరండి,” అంటూ నగరం కేసి బయలుదేరాడు.

సావుంత్రి సూర్యభూపితి, సేనకులూ కూడా వుంత్రిని అను సరించి పారిపాతు న్నంతలో ఉగ్రదంధు అందిన ఒక గుర్రం వెనక కాళ్ళ పిట్టుకుని గ్రంజాడు. గ్రంథోపాటు దానివీద మన్న సేనకుల కూడా కుదపిడ్డారు. ఉగ్రదంధు సైనికుణ్ణి మెడ పట్టుకుని పైకెత్తి, “ఒరే, నీ కాళ్ళూ, చేతులూ విరిగినట్టు లేదు. నువ్వు అరణ్యం కేసి పారిపా. నగరం కన్న అదే నీకు వుం,” అన్నాడు.

అంతలో అక్కడికి భల్లూక వూంత్రికుడూ, కాళీవర్మ వచ్చారు. కాళీవర్మ నగరం కేసి పారిపాతు న్న జితక డి సేనకుల కేసి చూస్తూ, “ఉగ్రదండా! వుంత్రితోపాటు అంత వుంది సేనకులను వదిలి, ఈ చచ్చు సేనకులెక్కణ్ణి పిట్టుకున్నావా? నువ్వ జీవగ్ర ప్తిథ వదల వలసింది కాదు,” అన్నాడు.

భల్లూక వూంత్రికుడు నిరు త్నాపిడి పాతూ, “ఆ బుద్ధివూలిన వుంత్రిదేవుంది గాని, నా వుంత్రిదండం దొంగిలించిన ఆ మూయూ వుర్కట్టు ణ్ణి బంధించి నట్టలు తే, నేను చాలా సింతోషించేవాణ్ణి,” అన్నాడు.

రాస్తి ఉగ్రదంధు థ కాళ్ళలో పిట్టు లేనివాడిలా నేల వీద చతికిలబడి, రాతి గదను అంత దూరంగా విసిరివేసి, “భల్లూక వూంత్రికా! ఆ మూయూ వుర్కట్టు డి ద్వారా

చాలా పేదలకు దుర్భాగ్యం విన్నాను. ఆ తాంత్రిక విద్యను శ్రీమత, నా అన్నన చంపివేసినట్లు, వాడు చెబుతున్నాడు. ఈ మాట నమ్మదగినదేనా?” అని అడిగాడు.

“నీ అన్నగారేమిటి?” అన్నాడు భల్లూక పూరితుడు.

“కాలదండు. ఆ పేరేమైనా లోగడ విన్నావా? అతడి నివాసిస్థానం కూడా నేను భల్లూకపాద పిర్వత ప్రాంతాలే,” అన్నాడు ఉగ్రదండు.

భల్లూక పూరితుడు, తల అడ్డుగా ఊపిస్తూ, “ఉగ్రదండా! ఆ తాంత్రికుడు నా గురువు హితమార్చేందుకు అడ్డమైన వాళ్లందరినీ కూడగట్టుకుంటున్నాడు. కొందరి తన తాంత్రిక శక్తులతో బంధించి ఊడిగం చేర్చి పుచ్చాడు. కాలదండు అన్నగారు గల రాక్షసుణ్ణి నేనెరగను. కొద్దిపాటి క్షుద్ర పురితశక్తులు గల ఆ పూర్వపుర్వకుడి పూటలు పూత్రం నమ్మకు,” అన్నాడు.

ఉగ్రదండు ఒకసారి శరీరం విడిచింది లేచి నిలబడుతూ, “నా అన్న బతికే మాటాడని నా నమ్మకం. ఇప్పటికీ కొన్నేళ్ళ క్రితం బ్రహ్మహితానందీ లోయ ప్రాంతాలకు వచ్చిన తాంత్రిక శక్తులు గల వాళ్ళకు భయపడి నేనీ అరణ్యాలకు పారిపోయి వచ్చాను. వాళ్ళ పురిత తంత్రాల పుండు నా రాతిగడ నిరుపయోగం. మంత్రశక్తుల్లో నీ గురువు వాళ్ళను విడిచినవాడంటున్నామనక, నేను నీ వెంట ఆ ప్రాంతాలకు వచ్చి, ఆ దుష్టుల్ని నిర్వనాశనం చేయాలి కనుక సాయపడతాను,” అన్నాడు.

చందమామ

ఆ పూటలకు పూరితుడితో పాటు కాళీ వర్మ కూడా సంతోషించి, ఉగ్రదండు డిటో, “ఉగ్రదండా! నువ్వు త్వరలోనే, ఆ భల్లూకపాద పిర్వత ప్రాంతాలకు పోగలం. కాని, పుండు పూర్వపుర్వకుడి నుంచి పురితదండం తిరిగి సంపాదించాలి. దుష్టుడైన జితేత రాజును తగినవిధంగా శిక్షించాలి,” అన్నాడు.

ఆ వెంటనే తలారి భల్లూకుడు ఏనుగు మీద నుంచి, “దిరిసేనవన భైరవా!” అంటూ ఒక కేక పేట్టి, నగరం కేసి దారి తీశాడు.

ఈ లోపల గుర్రం మీద అతి వేగంగా చంద్రశిలానగరం కేసి పోయిన పూర్వపుర్వకుడు నగరద్వారాన్ని చేరాడు. అక్కడికి వచ్చి భల్లూకు ఇద్దరూ పుర్వపుర్వకుడి పూర్వ పాత్రా, “కొండలు పుచ్చు గుర్రమిస్వారీ చేయటమా? ఏమి వింత!” అంటూ కత్తులను గుర్రరానికి అడ్డుగా పేట్టి, “ఓయ్, ఆట

కోటి, నీకేమైనా మాటలు వచ్చా?” అంటూ వుర్కటు డి తోకపిట్ట కోబోయావు .

మాయామర్కటుడు చెవులు దిబ్బెళ్లు పిడేలా కీపు వుంటూ పేద్దగా అరిచి, “ఒరే, భటాధవు ల్లారా! నేను ఆటకోటిని కాదు ; వుంత్ర శక్తులు గల తాంత్రిక బ్రాంఠివు తిని, దారి తొలగండి! వీ వు హారాజును పేద్ద ప్రివూ దం నుంచి కాపాడబోతున్నాను ,” అంటూ గుర్రాన్ని అదిలించాడు .

కాపిలాభట్ట ల్లో ఒకడు ఆ వూటలకు నివ్వరపోయి, రెండడుగులు వెనక్కు వేశాడు. కాని, రెండవ భట్ట డు అన్నిటికీ తెగించి, కత్తిని వుర్కటు డి తలకు గురి చేసి, “నువ్వు తాంత్రికుడివో, వూంత్రికుడివో నా కనవసిరం. ముందు నా వెంట మా కాపలావాళ్ళ నాయ కుడి దగ్గరకు రా,” అంటూ గుర్రం కళ్లం పట్టుకో బోయాడు. ఆ వెంటనే మాయా

వుర్కటు డు తన చేతగల వుంత్రదండంతో కాపలాభటుడి కత్తిని పక్కకు నెట్టాడు. మంత్రదండం తాకిడికి కత్తి మెరుపులా ఒక్కసారి ధగధగవు ని, వుర్కటు డు ఎంత పిల్లలా భగ్గు వుంటూ వుండిపోయింది.

కాపిలాభట్ట లిద్దరూ ఒక చావతేక పేట్టి పిక్కకు తప్పికున్నార . వూయా వుర్కటు డు , “జ్యేతాంత్రిక గురో!” అంటూ గుర్రాన్ని ద్వారం దాటించి, రాజవీధిని చేరాడు .

నగర ద్వారానికి కొంచెం దూరంగా గోడ పిక్కన వురికొందరు కాపిలాభట్ట లతో చేరి కబుర్లాడు తున్న వాళ్ల నాయ కుడు భట్ట ల కేకలు విని తల తిప్పి వూశాడు . అతడికి వూయా వుర్కటు డు వేగంగా గుర్రం పై ద పోతూండటం కనిపించింది. వెంటనే అతడు కత్తి దూసి, దాపులనున్న గుర్రం కేసి పరిగె త్తుతూ , “ఒరే, శత్రు రాజుల గూఢచారి ఎవడో, కోటి వేషంతో నగరం చేరి వు న రహి స్వాల్తు తెలుసుకో చూస్తున్నాడు. వెంటపడి పట్టు కొండి!” అంటూ అరిచాడు .

కాపిలాభట్ట ల నాయ కుడు తన గుర్రా న్నెక్కి బయలుదేరిపోల వూయా వుర్కటు డు న్నెక్కి బయలుదేరిపోల వూయా వుర్కటు డు రాజవీధి వెంట చాలా దూరంపోయి, రాజ భవనాన్ని నిప్పి పీన్సిన్నాడు . ఆ నిపు య్లో రాజభవనం ముందున్న మైదాన ప్రదేశంలో ఒక ఆటవికుడు కోతులూ , ఎల్లు గు బంటల్లా లాంటి వుచ్చిక చేసిన జంతు మూత్ర ఆడిస్తూ, వుట్టాచేరిన జనాన్ని అనుద పిరు స్పిన్నాడు .

వూయా వుర్కటు డు గుర్రం పై దవేగంగా తవు కేసి రావటం వూసిన జనులో కొందరు ఉత్సాహంగా చప్పిట్లు చరుస్తూ, “అహా,

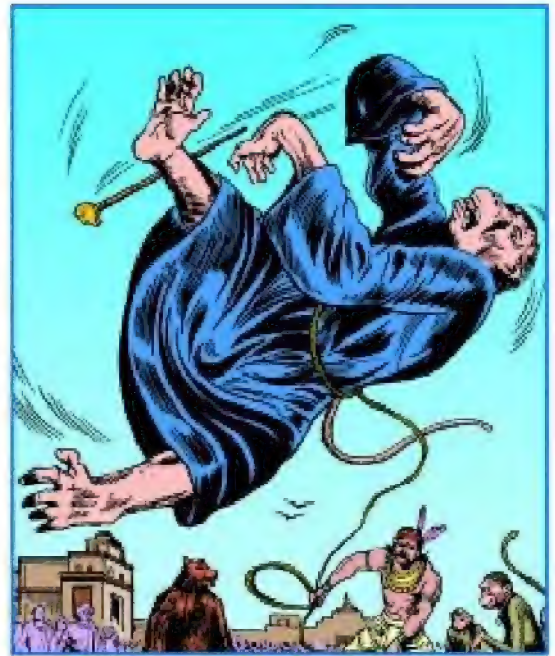
కొండముచ్చు గుర్రపుస్వారి! ఈ ఆటగాడె వరు ?” అంటూ కేకలు పేట్టారు .

జంతు మూస ఆడిస్తున్నవాడే వు ర్కట్టు డి కేసీ ఓవూ రు చూసీ, ఇదేదో బాగా శిశు పొందిన కొత్తి అనీ, తనయ జవూ ని నుంచి పారిపోయి వస్తున్నదనీ అను వూ నించి, చప్పిన వుండు కుపొయి , ఉచ్చుతాడత ను వూ యూ వు ర్కట్టు డి కంతం కేసీ గురిగా వేసిరాడత . తాడు కొంచెం గురితప్పి, మర్కటుడి నడు వు కు తగిలి, బిగు సు కుపొయింది. వు ర్కట్టు డత గ్రు వు ది నుంచి పిల్లటిల్లు కొత్తూ నేలవీ ద పిడ్డాడత . ఆ సిపు యం లో అతడి చేతిలో మన్న భల్లూ కవూ ంతికుడి వు ంత దండం వెగిరి అంత వూ రానపిడింది.

జంతు మూస ఆడించేవాడే ఎక్కడ లేని ఉత్సాహంతో పొయి , వూ యూ వు ర్కట్టు డి రెండు చెవులూ పట్టుకుని పైకెత్తి నిలబెట్టి, “కీపు , కీపు , కిచ్చన్నా! ఈ శం నుంచి నీ య జవూ నిని నేను. చెప్పిన్నట్లు వినక పొయూ వో తోకకు నూనె గుడ్డలు చుట్టి, నిప్పంటిస్తాను,” అన్నాడత .

వూ యూ వు ర్కట్టు డత పిల్లకొర్ర కుతూ వుట్టు ఓవూ రు కలయ చూసీ, “బరే, దిక్కు మాలిన గారడీ వెధవా! నేను మామూలు కొత్తిని కాదు , అద్భుత శక్తులు గల తాంత్రి కుణ్ణి. వీ రాజు జితకేత్ర డికి రాసున్న ప్రివూ దాన్ని గురించి హేచ్చరించేందు కు పొత్తి న్నాన . వు ధ్యలో నన్నిలా అవవూ నపిర్ర స్తావా? నీ తల కొట్టించేయ గలన . నా వ ంతదండం ఎక్కడ?” అంటూ భయంకరంగా అరిచి, గు డ్లరివూ డత .

చందమామ

ఆ వూ టలతో జంతు మూ నాడించే వాడికి భయంతో తల తిరిగిపోయింది. వాడు మెడకు ఇనపి గొలు సు కట్టిమన్న తన ఆట ఎలు గు బంటు ను వుండు కులారు తూ , “ఇదేదో పీశాచి కొండవుచ్చు. జంతు మూ లొంగ దీయ టానికి జంతు వే తగు !” అంటూ ఎలు గు బంటు ను వూ యూ వు ర్కట్టు డి వీ డికి ఉసీకొలిపాడత .

ఎలు గు బంటు గట్టిగా జబ్బులు చరిచి పేదగా నోర తెరిచి పొయి వు ర్కటుం వీ ద పిడింది. వూ యూ వు ర్కట్టు డత చామకేకలు పేడతూ నే, “నేను జితకేత రాజుకు వేలు చేయ వచ్చినవాణ్ణి. అతడికి భల్లూ క వూ ంతి కుణ్ణుంచి ప్రివూ దం రాసున్నది, నా వు ంత దండం ఎక్కడ?” అంటూ ఎలు గు బంటు పిట్టు నుంచి విడిపించు కుంటూ , అంది నప్పిదల్లా దానిని వాడిపిళ్ళతో కొరకసాగాడత .

చుట్టూ చేరిన జనం వుర్కట్టు డి వూట లేవీ పట్టించు కోకుండా, “అహా, వూటలు నేర్చిన కోతీ, మూగమొద్దు ఎలుగుబంటూ వుధ్య కాటాకున్నై!” అని ఈలులు వేస్తూ, చప్పిట్లు చరచసాగారు.

అంతలో అక్కడికి గుర్రం వీదవేగంగా కాపిలాభట్టుల నాయకుడు వచ్చి, “ఏమిటీ చచ్చువినోదం!” అంటూ కత్తిదూసి, కొంచెం దూరంగా నిలబడిమన్న జంతు మూత్ర ఆడించేవాడితో, “ఒరే, వూర్రేమీంలో వచ్చిన శత్రుగ్రాధవారిని, నీ పేంమిత్తు ఎలుగు బంటితో చంపించాలని చూస్తున్నావా? జాగ్రత్త! ముందీ గ్రాధవారిని ప్రాణాలతో పట్టుకుని రాజుగారి దగ్గరకు తీసికుపోవాలి,” అన్నాడు.

కాపిలాభట్టుల నాయకుడు ఇలా అనగానే, జంతు మూత్ర ఆడించేవాడు చప్పినప్పుడు కుపోల్లు ఎలుగు బంటు గొల్తుని పట్టుకుని ఇవతలికి లాగాడు. వూర్రేమిత్తు శరీరానికి తగిలిన గాయాల బాధతో వూలుగుతూ, “వీ రాజును రించవచ్చిననన్ను ఇంత అవమాన పర్చుస్తారా? వీ రాజునే నా

దగ్గరకు రమ్మనండి! నేనెవరుకున్నారు? గొప్ప తాంత్రికుడి శిష్యుణ్ణి! నా వుంతదండం ఎక్కడ?” అని చుట్టూ చూశాడు.

వూర్రేమిత్తు ఇలా అనగానే, కాపిలాభట్టుల నాయకుడు కోపంతో పిళ్ళ కొరికి, “ఒరే, శత్రుగ్రాధవారి! వూర్రేమిత్తు రాజుగారు నీ దగ్గరకు రావాలా?” అని జంతు మూత్ర ఆడించేవాడితో, “ఒరే, నీ ఎలుగు బంటితో పట్టించి, ఈ కోతీ గ్రాధవారిగాడిని నా వెంట రాజుగారి దగ్గరకు తీసుకురా, వాడికి ప్రాణహాని వూత్రం కలిగించకు,” అంటూ రాజభవనం కేసీ బయల్లు దేరాడు.

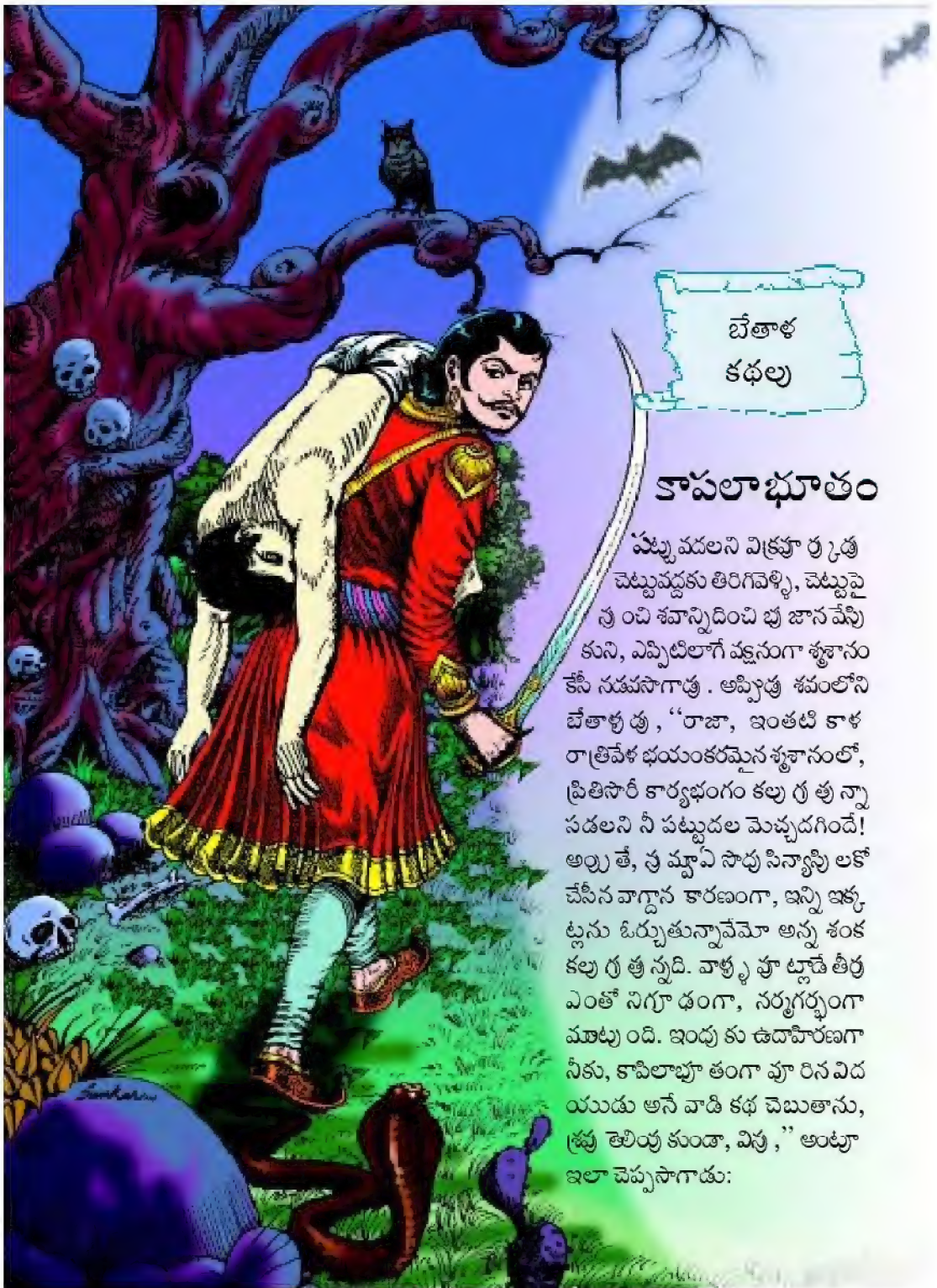
జంతు మూత్ర ఆడించేవాడు హేచ్చరించగానే ఎలుగుబంటు మెరుపులా పోల్లు, వూర్రేమిత్తు పట్టి వడిసీ పట్టుకుని భుజం వీదవేసి కుని, తన యజమాని వెనకగా రాజభవనం కేసీ బయల్లు దేరింది. జనం ఎక్కడలేని ఉత్సాహంతో కేకలు పేడుతూ దానిని అనుసరించారు.

వూర్రేమిత్తు, “తాంత్రిక గురో, నీవేర! నా వుంతదండం ఎక్కడ?” అంటూ అరవసాగాడు.

— (ఇంకామూది)

బేతాళ
కథలు

కాపలాభూతం

పట్టువదలని విక్రూర శక్తి చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్నిదించి భుజానమేసి కుని, ఎప్పటిలాగే వక్షసుగా శ్మశాను కేసీ నడుచుచున్నాడు. అప్పుడు శమలోని బేతాళుడు, “రాజా, ఇంతటి కాళ రాత్రివేళ భయంకరమైన శ్మశానులో, ప్రితిసారీ కార్యభంగం కలుగుతున్నా పడలని నీ పట్టుదల మెచ్చదగిందే! అయితే, ప్రహ్వవి సాధు సన్యాసి లకో చేసిన వాగ్దాన కారణంగా, ఇన్ని ఇక్కట్లను ఓర్చుతున్నావేమో అన్న శంక కలుగుతున్నది. వాళ్ళ పూట్లాడే తీర్ర ఎంతో నిగూఢంగా, నర్మగర్భంగా మూట్టుంది. ఇందుకు ఉదాహరణగా నీకు, కాపలాభూతంగా పూరిన విదయుడు అనే వాడి కథ చెబుతాను, శ్రుతైయ్య కుండా, విస్త్రుతం” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఒకప్పుడు సి ధను డనే వ్యాపారి, దేశ దేశాలు తిరిగి లెక్కకు అందనంత డబ్బు గడించి, భాగ్యమిత్రులో స్థిరపడ్డాడు. ఆయనకు చిన్న ధనాగారంమాడేది. ఆయన భార్య తరఫూ బంధు ముఖదయ్య డానికీ కాపలాదార్లు.

సి ధను డ, విదయ్య డి చర్యలను, అతడికి తెలియ కుండా రహస్యంగా కనిపెడు తూండా వాడు. ఆ విషయం తెలియ ని విదయ్య డ, రోజూ ధనాగారం నుంచి కొద్దికొద్దిగా రత్న పూణిక్యాలు, వెండి, బంగారు కాసి లు సింగ్రహించి ఇంటికి చేరవేస్తూండేవాడు.

సి ధను డీ విషయం భార్య సి పు తికి చెప్పాడు. ఆమె నొచ్చుకుని విదయ్య డ్డి పుంధలిస్తానంటే వారించి, “నన్నునంపు కు మోసం చేస్తున్నాడే అని బాధపడుతున్నాను తప్పితే, విదయ్య డి దొంగతనంవల్ల పు న

సింపిదలేమీ కరిగిపామా అతడిలా ఎంత కాలం చేస్తాడో చూసే, సి పు యం రాగానే తగు విధంగా గుణపాఠం చెబుతాను,” అన్నాడు.

ఇంపు కు సి పు తి ఆశ్చర్యపడి, “పు నకు నష్టం లేదను కుంటే, విదయ్య డి విషయంలో చూసే చూడనట్లు వై ర్త కోవాలి; యో పుంధ లించాలి. కాపలా పు నిషీకి కాపలాకాయ డం కంటే, పు న్నే ధనాగారానికి కాపలాకాయ డం పుంచిదికదా!” అన్నది.

సి ధను డ సమీప, “పు త్తం ధనాగారానికి కాపలా కాయ డం చాలా పేద పిని. అది విదయ్య డ చేస్తున్నాడు. విదయ్య డి నొక్కడిని కాపలాకాయ డం చిన్న పిని; అది నేను చేస్తున్నాను. పు నకు నష్టంలేకున్నా, విదయ్య డ చేస్తున్నది తప్పు. అది విదయ్య డికి అర్థం కావాలంటే పు రికొంతకాలం ఆగాలి,” అని భార్యకు తన ఉద్దేశ్యం వివరించాడు.

కొంత కాలానికి విదయ్య డ కాజేసిన సింపిదతోరెండు బిందెలు సిండాలు. వాటి న తడు పేరట్లో పొతిపెట్టాడు. కొద్ది రోజుల తర్వాత సి ధను డ, విదయ్య డ్డి పీలిచి, “నిన్ను నేను ఓకంట కనిపెడు తూనే మన్నాను. నా ధనాగారాన్ని దొంగలు దోచకుండా చూడ మంటే, నువ్వే దొంగడైనా దోచావు. ఇప్పుడు నీ ఇంటి పెరట్లో నా సంపదతో నిండినరెండు బిందెలున్నాయి. అందుకు నీ సంజాయిషీ ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

విదయ్య డ హిడలిపొల్లు ఆయన కాళ్ళ మీద పిడ్డాడు. తన బుద్ధి గడ్డి తిన్నదనీ, ఈ సారికి తప్పిస్తా, ఇక పుంధ నిజాలు తీగా మాటాననీ పూటిచాడు.

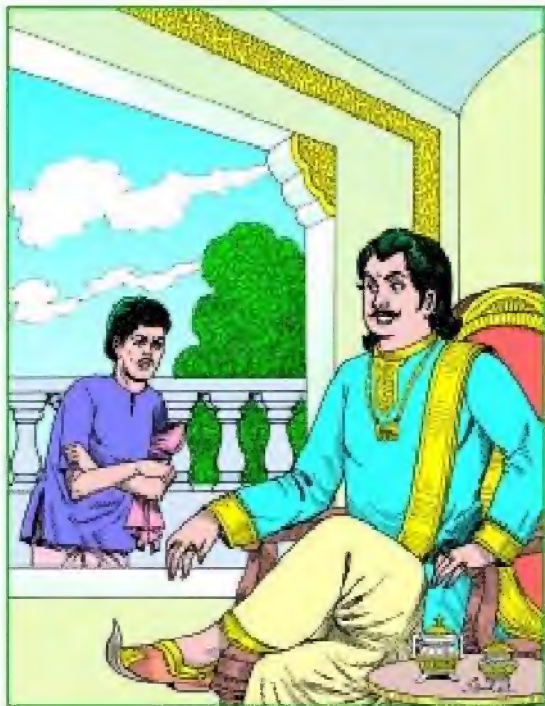
సి ధన్యు నవ్వి, “నీమానా భార్యకు వుట్టానివి. కాబట్టి నేను నిన్ను ఎంచడమే కాదు, నువ్వు దోచిన నా సొమ్మునూ నీకిచ్చేస్తాను. కానీ, అందుకు నీమనీ సొమ్ము రద్దాన్ని బుజుమచేసి కోవాలి. లేకుంటే నిన్ను, రాజభటులకు అప్పగిస్తాను,” అన్నాడు.

విద్యుత్తు, సి ధన్యుడి చేతులు జోడించి, “నీమగిప్పివాడే కాదు, వంచి వాడివి కూడా. నా సొమ్ము రద్దాన్ని బుజుమచేసి కునెందుకు నేనెంచేయాలో, నీవే చెప్పు,” అన్నాడు.

సుధనుడు మెంటన, “ఒకవారం రోజుల్లో, నీమనీ దోచిన నా సొమ్మునూ, నీకు తెలియకుండా కాజేయా లని సింకల్పించావు. నన్నా పిగలిగితే కాపిలాదార గా, నీ సొమ్మును బుజువైనట్లే,” అని అతణ్ణి పంపేశాడు.

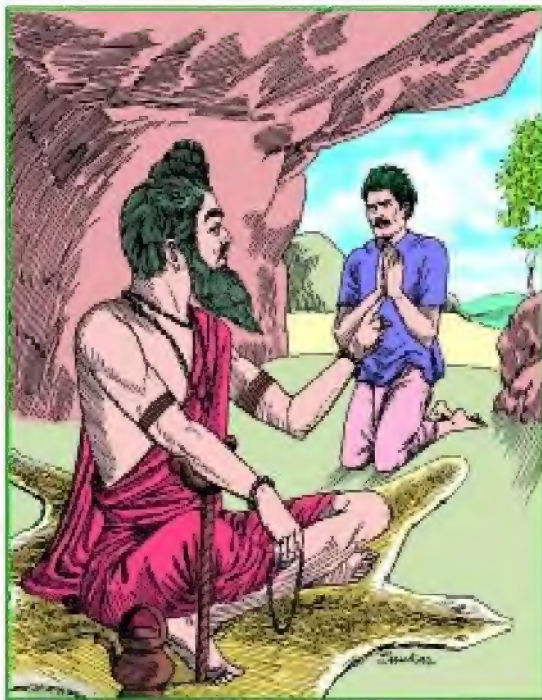
సి ధన్యుడికి విషయం తెలిసీ, ఇంకంతా ఏమిటని భర్తనడిగింది. సి ధన్యు నవ్వి, “మొదట్లోనే నేను వుండలించి మాటే, విద్యుత్తుడికి పోయే విగ్రహాన్ని కాని లు. అందుకు వురి అంత బాధ కలగదు. కానీ, ఇప్పుడతడు కాపాడుకోవలసింది, రెండు బిందెల మహా సింహిద. ఇప్పుడు కలిగిన సప్తానికి జీవిత మంతా దుఃఖిస్తూ వుండడమే అతడికి సరైన గ్రాహకం,” అని తన ఆంతర్యం వివరించాడు.

ఈలోపల విద్యుత్తు, భార్యకు విషయం చెప్పాడు. ఆమె సంతోషించి, “ఇందుకు దైవ సిహాయం కావాలి. ఊరిచివరకొండగ్రహిలో మన్ను వుహివులు గల సాధు మసాయ యోగి,” అన్నది. విద్యుత్తు, సాధు మన్ను కలుపు కుని విషయం చెబితే, “నేను నీకు వుంత్రించిన విభూతినిస్తాను. అది చల్లిన చోటమన్న

సింహిదను వారం రోజులు సి ధన్యుడితో సిహా ఎవరూ తాకలేదు. కానీ, ఆసింహిద సి ధన్యుడి కాబట్టి, ఆయన్ను సొమ్ము తీసికోకుండా ఆసీనుడుకు, నీకు పాపించుట్టుకునీ ప్రిహాదు మాది. అందుకు నీమనీ ద్ధహా?” అన్నాడు.

విద్యుత్తు అందుకు అంగీకరిస్తూన్నట్టు తలవపీ, సాధు మా చెప్పినట్లే చేశాడు. విభూతి ప్రిభావంవల్ల సొమ్మును దక్కించుకునెందుకు సి ధన్యుడు చేసిన ప్రియత్నాలేవీ ఫలించలేదు. అప్పుడాయన అన్నమాట ప్రికారం, ఆ సొమ్ము విద్యుత్తుడినని ఒప్పించుకుని వెళ్ళిపోయాడు. విదయుడు చాలా సింతోషించాడు. అర్చితే, ఉన్నట్టుండి అతడి వశంతా వుంటులు పిట్టాయి. అతడు భయపడి మళ్ళీ సాధును వద్దకు వెళ్ళాడు. “సుధనుడు మంచివాడు. ఆయన్ను మోసం

చేసే డబ్బు కాజేశామాఅయిన డబ్బు తిరిగి తీసి కోకుండా ఎవరూ తిని వాడామానీకు పోపించుట్టుకుని తన మత్తు దహిస్తున్నది. ఇక ఇలా బాధపెట్టతూనేవు గతా జీవితమంతా గడపాలి. లేదా, భూతానవై ఆ సోపూర్ణుడు కాపిలా కాయాలి. ఏం చేస్తావో ఆలోచించుకో! ఈ సింగతి నీ భార్యకు సేతుం చెప్పకూడదు,” అన్నాడు సాధువు.

శరీర బాధ భరించలేక విద్యుత్తు, సాధు మసాయంతో పూతుగా పూరిపాయాడు. తనరూ పాన్ని పూసి కుని ఎంతగానో భిక్షిస్తూ, “స్వామీ! నేనిలా ఎంత కాలం భూతం రూపంలో మూడాలి?” అని అడిగాడు.

“స్విధన్త నీకిచ్చినసింపిదన జీతపు నకుంటే ఎన్నెళ్ళ పిని చేయాలి, అన్నెళ్ళ నీమరూతుగా మూడాలి,” అన్నాడు సాధు మా

విద్యుత్తు మెంటనే లెక్కలు కట్టి, “అలా గైతే కొన్ని వందల సంవత్సరాలు పని చేయాలి. ఈలోగా నాకు విప్పు క్తి లభించే ఉపాయం లేదా?” అని అడిగాడు.

“అంతా చేతులారా చేసి కున్నామా అనుభవించక తప్పదు. కానీ, అద స్థిర బాగుంటే పురోకాపిలా భూతం వెతుక్కుంటూ పురీ వచ్చి, నీకు విప్పు క్తి కలిగిస్తుంది,” అని సాధు మూవిద్యుత్తు ప్టి పిరూశాడు.

ఆ విధంగా విద్యుత్తు, స్విధన్త డిచ్చిన సోపూర్ణుడు కాపిలా భూతం యోగ్యత. అతడే యోగ్యుడో తెలియక భార్య బిడ్డలు కొన్నాళ్ళ తికవుకపిడ్డలు. తర్వాత వాళ్ళ సోపూర్ణు కోసం తవ్వబోతే, భూతం వాళ్ళను బెదిరించింది. అది విద్యుత్తు దేనని తెలియక వాళ్ళ భయపడి ఊరే విడిచి పేట్టారు. స్విధన్త మాత్రం విదయుడు, భార్య బిడ్డలను మెంటు బెట్టుకుని తన సోపూర్ణుతో పురోక ప్రాంతానికి వెళ్ళాడని భావించాడు.

అలా కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. విద్యుత్తు డి ఇల్లు చేతులు పూరి దేవయ్య అనే వాడి వశమైంది. దేవయ్య పిరపు పీసీ నారి. ఆయనకు భార్య, ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. డబ్బు ఖర్చుమత్తు దేనని కూతురుకు పేళ్ళి తలపేట్టక పాతూంటే, మేనమామలు ఆమె పేళ్ళి జరిపించారు. అందుకు కొడుకు, అతణ్ణి అసిహ్యించుకుని ఇల్లు వదిలి పాయాడు. ఆ బెంగతో భార్య మంచం పడితే, ఆమెకు సరైన వైద్యం చేయించక పోవడంతో కన్నుమూసింది.

అయినా దేవయ్య ఏమాత్రపు దిగ్గులు పడలేదు. ఒక రోజున ఎవరో పై జ చేసి కుని

పూ వు డి పిళ్ళ పించిపేతు తూ , దేవయ్యకూ రెండు పళ్ళు ఇచ్చారు. మామిడి పండు చాలా రుచిగావుంది. ఆ టెంకను పాతికే కొన్నేళ్ళలో పెద్ద చెట్టుయి, ఏటా బోలెడు పూ వు డి పిండ్లు తినవచ్చునని ఆశపడిన దేవయ్య, పెరట్లోకి వెళ్ళి ఒకచోట గునుంతో తవ్వసాగాడు . ఉన్నట్టుండి ఖంగు వు న్న చప్పుడైతే, ఏమిటా అని గు నుం పిక్కన పేట్టి చేత్తో తడిమితే రెండు బిందెలు తగిలాయి. అవి లంకెబిందెలే అయింటాయని ఆశ పడిన దేవయ్య తవ్వడానికి వుళ్ళ గు నపిం ఎత్తాడు . అప్పిడా గోతిలోంచి పోగవచ్చి పేద్ద భూతంగా పూ రి, “ఏయ్! ఇక్కడమన్న బంగారం, రత్నపూ ణిక్యాలకు నేనూ కాపిలా. ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళిపో!” అంటూ అరిచింది.

దేవయ్య, భూతాన్ని పూ సీమొదట భయ పడినా, అక్కడ లంకెల బిందెల్లో మన్ను ధనం పూటవింటూనే, “ఈ ఇల్లు నాది. ఈ పేరత్తు నాది. ఇంపు లో మన్ను నిధిని పొలన్నీ నావి. కాదనడానికి నువ్వెవరు?” అన్నాడు.

భూతం ఎకటంగా నవ్వి వ్త ర్త కున్నది. దేవయ్య ఉత్సాహంగా గునపం పైకెత్తాడు గానీ, అది జారి కింద పడింది. అంతలో తీసిన గొల్లియై ప్తి డు కు పార్చింది. భూతం వుంపు తన ఆటలు సాగవని తెలుపు కున్న దేవయ్య చేతులు జోడించి, “లంకె బిందెల్లో ధను అంతానాది కావాలంటే, నేనెంచయ్యాలి?” అని అడిగాడు .

భూతం, దేవయ్యకు తన కథ చెప్పి, “ఇక్కడున్న సింపిడ వు రో కాపిలాభూతానికి పూత్రవే దక్కుతుంది,” అని, అతడికి ఊరి

చివరి కొండగు హిలోని సాధు మార్గ రించి చెప్పింది. దేవయ్య పరుగు పరుగున పోయి సాధు మార్గ కల్గు సు కుని, తన కోరిక గు రించి చెప్పాడు. సాధువు, దేవయ్యకేసి ఆశ్చర్యంగా పూసీ, “నావు నా! ఇంతకాలం నీవంటి వీసీ నారులవల్ల ప్రపంచానికి ప్రయోజనమేమైనా ఉన్నదా అన్న సిందేహం నన్ను బాధిస్తోందేది. ఇప్పుడది తీరిపోయింది. నీమాతప్పి చేసిన విదయు డు వంటి వారికి విప్పుక్తి నివ్వడానికి పూ నవ రూపింలో అవతరించిన వాడివి! నీ కోరిక నెరవేరుతుంది,” అన్నాడు.

ఇది విన్న దేవయ్య పరమానందభరితుడై, సాధు మఱు సాష్టాంగనమ స్కారం చేసి తిరిగి వచ్చి, భూతరూపింలో మన్ను విదయు డికి, సాధువు చెప్పింది వివరించాడు. విదయుడు వక్షనంగా ఉండడంతో దేవయ్య గు నపిం

తీసి కుని వు శ్శీ ఉత్సాహంగా తవ్వసాగాత్త . రెండు లంకెబిందెలు బయటపడ్డాయి. వాటిలో తళతళా వై రు స్పిస్తన్న వు టివూ టి క్యాలన చూసిన దేవయ్య కక్కు చెదిరాయి. పిట్టరాని ఆనందంతో, “ఆహా, ఇవన్నీ నాకే సొంతం, నాకే సొంతం!” అంటూ గెంతుతూ కిందపిడి ప్రాణాలు విడిచాత్త .

ఆ వు రు ిణం ఎదయ్యి డికి కాపిలా భూ తం రూ పిం పొల్లు , పూ పూ లు వు నిషీ రూ పిం వచ్చింది. అతత్త భూ తంగా పూ రి గొల్లి వు ట్టూ తిర్ర గు తూ న్న దేవయ్య కేసీ జాలిపిత్త తు న్నట్ట చూ సీ, భార్య బిడ్డలన వెతికి కలుసుకునేందుకు వెళ్ళిపోయాడు.

బేతాళ త్త ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, సాధు మా పూ టలు పిరిస్పిర విర్ర ధ్ధంగా లేవా? ఆయ న దేవయ్య న్న పూ నవరూ పింలో అవతరించిన వాడివి, నీ కొరిక తప్పక నెరవేరుతుంది అని అన్నాత్త కదా? వు రి దేవయ్య కు వు రణం ఎందు కు సింభవించింది? సాధు మరూ ట లలో ఏదైనా గూఢార్థం ఉన్నదా? ఈ సందే హాలకు సివూ ధానం తెలిసీ కూడా చెప్పక పొయా వో నీ తు పిగిలి పొత్తుంది,” అన్నాత్త .

దానికి విక్రమార్కుడు, “దేవయ్య కుమార్తె పేళ్ళి విషయం లోనూ , భార్య పిట్ట ప్రివర్తిం చిన తీరూ చూస్తూంటే అతినీచమైన అతడి పీసీనారి స్విభావం తెల్పు స్పిస్తే ఉన్నది. అతత్త లంకెబిందెలను పూ డగానే అవి తనకే కావా లన్న స్వార్థంతో దహింపు కు పొయా త్త . తనవి కాని వాటిని తనకే కావాలన్న స్వార్థ ఉన్నాదంతో ప్రాకులాడే దు రాశాపిర్ర త్త భూ తంతో సివూ న్న త్త . దేవయ్య లోని దు రాశీ అతడి ప్రాణా లన తీసింది. అతడిలోని పీసీనారి గు ణం, వి తివి వించిన స్వార్థం అతన్ని కాపిలా భూ తంగా పూ ర్చిల్లు . ఇక సాధు మరు ష్టిలో దురాశా పరుడైన మానవుడు బతికివున్నా చచ్చినవాడితో సివూ నవై కావడంతో, దేవ య్య న్న పేరట్లో ఉన్న సింపిదకు తగిన రు కుడని భావించి, నీ కొరిక తప్పక నెరవేరు త్త ందని చెప్పాత్త . అంతేగాని, ఆయ న పూ ట లలో ఎలాంటి గూ ఢార్థూ లేత్త ,” అన్నాత్త .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంలో సహ మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : “వస్తి ంధర” రచన]

గాంధీజీకి దేవాలయం

గాంధీజీని జాతిపితగా భావించి యా వద్దారత దేశం గౌరవిస్తాంది. ఒరిస్సాలోని సింబలపైర్ ప్రజలు దేవాలయం నిర్మించి అందులో గాంధీజీ కాంస్యవిగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించారు. రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం కాలం హారతు లిస్టి ప్తి బలు బరుషితున్నారు. భజనగీతాలకు బధులు ఇక్కడ దేశభక్తి గీతాలు ఆలపిస్తారు. ఇక్కడ విశేషంగా జరుషితునే రిపబ్లిక్ దినం (జనవరి 26), త్యాగరు దినం (జనవరి 30), గాంధీ జయంతి (అక్టోబర్ 2) ఈ ఘూతు ప్రత్యేక ఉత్సవాలకు భక్తులు అధిక సింఖ్యలో వస్తూంటారు.

జైనగురువులు వారి వాహనాలు

వర్ధమాన ప్రహేల్య ణ్ణి ఔవుత సింస్థాపితుడిగా డెబుతారు. ఆయన 24వ చివరి తీర్థంకర్తుడు. ఆయన బోధించిన సిద్ధాంతాలు ఆయనకు పై ర్వం కూడా ప్రచారంలో ఉండేవి. ఆయనకు పై ర్వం 23 వుంది గురు ము ఉన్నారు. ఈ 24 వుంది తీర్థంకర్తుల విగ్రహాలు ఒకే విధంగా కనిపించడం ఓ వింత విశేషం. చదునైన ఫలకాల మీద కూర్చున్న భంగిమలో ఈ విగ్రహాలు ఉన్నాయి. అయితే, ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క వాహనం అంటూ రకరకాల వాహనాలు ఉన్నాయి. అదినాథుడి వాహనం ఎద్దు; సింధు తినాథుడి వాహనం పి. కూర్చున్న వేదిక ఫలకం వుధ్యలో ఈ వాహనం బొమ్మ చెక్కబడి ముటుంది.

విదేశ పూర్వగాథలు (పోలండ్)

కొంగముక్కు రాజు

నూరేళ్ళ క్రితం వరకు ఉత్తర పోలండ్ ప్రిజలు రకరకాల చెట్లతో నిండిన ఒక చిన్న లోయకేసి వూ పేరు తూ, “ఇక్కడే ఒకానొక్కొక్క అద్భుత శక్తులు కలిగిన వ్లాడిమీర్ ఆవిల్ చెట్టు ఉండేదట! అది ఇప్పిచ్చు కూడా ఉంటే ఎంత బాషూ డేది!” అని చెప్పుకునేవారు.

ఈనాడు అక్కడొక పట్టణం ఏర్పడడంతో ఆ పచ్చటి లోయకూడా కనుమరుగై పోయింది. అల్లు నా - వ్లాడిమీర్, అతడి వింత చెట్టును

గురించిన విచిత్రమైన కథ మాత్రం ఆ దేశపు పై ర్యగాథలలో చిరస్థాయి గా నిలిచిపోయింది:

ఉత్తర పోలండ్కు చెందిన ఒక వుహీళకు కొంత కాలం సంతానం లేకపోయింది. ఆమె దేవాలయానికి వెళ్ళి సంతానం కోసం ప్రార్థించి నప్పిచ్చు ఒక వింత వాణి వినిపించిన అనుభూతికి లోనయింది. ఆమెకు అసాధారణమైన కొడుకు మిశతాడనీ; వాడు ధనవంతుడో, నిత్య సంతోషిగానో అమతాడనీ; ఆ రెండింటిలో ఏది కావాలో కోర్క కోపు నీ వింతవాణి ఆదేశించింది.

సంతోషం కలిగించే వివిధవస్తువులలో, విషియాలలో ధనం ఒకటి వూ త్రవ్వే అవకాశం ఉంది. అది లేకుండానే సంతోషంగా ఉండగలిగి నప్పిచ్చు ఇక ధనం ఎందుకు? దాని వెంట వచ్చే బాదర బందీ ఎందుకు? అని ఆలోచించిన అమె తనకు నిత్యసంతోషి అయిన కొడుకే కావాలని కోర్క కున్నది.

ఆమె కు కొన్నాళ్ళకు పిండంట్రి కొడుకు మిశ్తాడు. వ్లాడిమీర్ అనిబుర్ పేట్టి అల్లార్లు ముద్దుగా పెంచసాగింది. ఆమె పేదరాలు కావడంతో బిడ్డను, దూరంగా ఉన్న బడికి పంపిలేక పోయింది. కొన్నాళ్ళకు అతన్ని బూట్లు కుట్టే పిని నేర్చుకోవు ని ఒక పేద చర్మకారుడి వద్దకు పంపింది. వ్లాడిమీర్ కొన్నాళ్ళ చర్మకారుడి ఇంటి వద్దే ఉన్నాడు గాని, ఒకనాడు తన ఇంటికి తిరిగివచ్చి, “అమ్మా బూట్లు కావాలని వచ్చే వారందరూ

చందమామ

ధనికులే-బదలకు బూట్లు కొనుక్కునే శక్తి లేదు . ధనికులకు వూత్రమే పినికివచ్చే వత్తి నాకు ఇష్టం లేదు ,” అని చెప్పాడు .

తల్లి సరేనని తల ఊపి, అతన్ని కుట్టు పిని నేర్చుకోవని ఒక దర్జీ వద్దకు పంపింది. వ్లాడిమీర్ అక్కడ పిని నేర్చుకోసాగాడు గాని, కొన్నాళ్ళకే అక్కడి నుంచి తిరిగి వచ్చి, ధనికులు వూత్రమే కుట్టింపు కున్న బట్టలు తొడుక్కుంటు న్నార; అలాంటివారికొనవలు చేయడం తనకు ఇష్టం లేదని తల్లికి చెప్పాడు.

ఆ తరువాత తల్లి అతన్ని ఖడ్గాల తయారీ చేసే నిమిషాల్లో వద్దకు పంపింది. ఆ రోజుల్లో తరచూ యుద్ధాలు జరిగేవి గనక, ఖడ్గాలకు వుంచి గిరాకీ ఉండేది. అయితే, వ్లాడిమీర్ అక్కడ కూడా ఒక వారం రోజులకు వుంచి ఉండలేక పోయాడు . “అవ్వా, తన పిల్లలను చంపే ఆయుధాలను నేను తయారీ చేయాలా?” అన్నాడు బాధగా.

“వద్దు నాయనా. అయినా, నీకు నచ్చిన జీవనోపాధిని చూపిలేక పోతున్నాను. అదే నాకు బాధగా మిది,” అని కొంతసేమి ఆలోచించిన తల్లి, “గ్రామంలోని ఇతర పిల్లల్లాగే నువ్వు పశువులను దాపులనున్న మైదానాలలోకి తోలుకు వెళ్ళి మేపుకుని, రా,” అన్నది.

వ్లాడిమీర్ తల్లి సలహాను పాటించాడు . పశుల కాపిరు లతో కలిసి మెలిసి ఆడుతూ, పొడుతూ పిచ్చటి పోలాలగుండా తిరుగుతూ, పశు మూను కాపలాకాయడం అతనికి ఎంతో ఆనందం కలిగించింది. ఒకరోజు పిట్టల ధ్యానాన్ని సేపు యం. ఎత్తైన ఒక బండ ప్రట్టా నిప్పంటు

కోవడం వ్లాడిమీర్ గమనించాడు . ఆ బండ మీద ఉన్న ఒక తొండ, నిప్పంటు నుంచి బయట పడడానికి ప్రియ తీసుకున్నదిగాని, సాధ్యపడ లేదు . వ్లాడిమీర్ తన వద్ద మున్న పొడవాటి కర్రను ఉపయోగించి తొండను అగ్నిజ్వాలల నుంచి కాపాడాడు . పురుగుబాటు ఆ తొండ ఒక వర్షం రాలిగా మారి, “నాయనా, నీ ఉపకారం నాం మెచ్చు తగింది. ఇదిగో ఈ మొక్కను తీసుకు పోయి, నీ పెరట్లో నాటు. ఈ చెట్టు నుంచి కాచే అపేలపెళ్ళకు వ్యాధులను నయం చేసే అద్భుత శక్తి ఉంటుంది,” అంటూ ఒక మృగం ఇచ్చి, తొండగా మారి పొడలోకి వెళ్ళిపోయింది.

వ్లాడిమీర్ ఆ మొక్కను తెచ్చి, తన ఇంటి కిటికీ పక్కన తోటలో నాటాడు. రెండు నెలల కల్లా అది ఏమీగా పేరిగి ఫిలాలివ్వడం ప్రారంభించింది. వ్లాడిమీర్ మొట్టమొదటి పండును కోసి జ్వరంతో బాధపెడు కున్న తన తల్లి కి ఇచ్చాడు . వెంటనే అమె జ్వరం తగ్గి పోయింది.

అయితే, ఆ తరవాత ఆ చెట్టు ఒక్క కాయ కూడా కాయ లేదు . అందరూ ఆశాభంగానికి లోనయ్యారు . రాజవెయ్యడికి, పుంత్రికి నోట మాటరాలేదు. దీనికి సరైన పరిష్కారం చూడ పుని రాజు వారిని ఆగ్రహంతో హెచ్చరించాడు . రాజు కొన్నాళ్ళుగా తీరని జలుబుతో బాధపడుతూ రాజవైద్యుడు ఎన్నిరకాల పుంపు లిచ్చినా అది తగ్గక పోయేసరికి వింత చెట్టు నుంచి కాచే ఆపీల్ పిండు కొనిం ఎదురు చూస్తున్నాడు .

అదే సమయంలో అక్కడ వ్లాడిమీర్, తన వద్దకు వచ్చేవ్యాధి గ్రస్తాలకు ఎలాంటి సాయం చేయలేక పావడంతో తీరని విచారానికి లోనయ్యాడు. మైదానంలోకి వెళ్ళి, అనాడు తొండ కనిపించిన బండసిల్లి పింట్లోని

ఆ తరవాత వివిధ వ్యాధులతో బాధపిడుతున్న పురికొందరికి వ్లాడిమీర్ తన ఆపీల్ పిళ్ళను ఇచ్చాడు . వాళ్ళవ్యాధులన్నీ నురువు పోయాయి . రూసింగతి కొన్నాళ్ళకు ఆ ప్రాంతాన్ని పాలించే రాజుకు తెలియ వచ్చింది. “పునం వ్లాడిమీర్ పున ఆస్థాన ఉద్యోగిగా నియమిద్దాం,” అన్నాడు రాజు. “అవసరం లేదు, బ్రదర్ ! వ్లాడిమీర్ చెట్టును తెచ్చి, పున ఉద్యానంలో నాటితే నిరిపాతుంది,” అన్నాడు ఆస్థాన వైద్యుడు. “అమానవును,” అంటూ వైద్యుడి మాటకు వంత పిలిపాడు అతని బావపురది అల్లున పుంత్రి.

రాజు వెంటనే ఆజ్ఞలను జారీ చేశాడు . సైనికులు వెళ్ళి, వ్లాడిమీర్ తో ఒక మాటయినా చెప్పకుండా, అతని తోటలోని వింత చెట్టును పేకలింపు కుని వచ్చి రాజోద్యానంలో నాటారు .

చెట్టు కింద కూర్చున్నాడు. “దయాస్వభావం గల తల్లీ, ఒకసారి కనిపించవ్వు,” అని కళ్ళు మూసి కుని ప్రార్థించాడు .

ఉన్నట్టుండి చిన్న సిడిగాలి రావడంతో అతని పుంపున్న ఎండు టాకులు గిర్రన గ్రంధంగా తిరగసాగాయి . పుర్రణపై అక్కడ వద్దస్తి కనిపించింది.

వ్లాడిమీర్ ఆమెకు రాజూ, అతని మనుషిల్లా చేసిన పురాగాతాన్ని వినిపించాడు . ఆ వద్దస్తి, అతనికి ఒకబుట్టనిండా ఆపీల్ పిళ్ళను ఇచ్చి, “వీటిని తీసి కుని రాజభవనం వద్దకు వెళ్ళి విక్రయించు. ఆ తరవాత జరిగే తమాషా చూడు,” అని చెప్పి, తొండగా మారి, సిడిగాలి వీసస్తూండగా పాదలకేసి తిరిగి వెళ్ళిపోయింది. వ్లాడిమీర్ పిళ్ళలు ట్టుత తీసి కుని రాజభవనం

వద్దకు వెళ్ళాడు, “పళ్ళో పళ్ళు. ఈ పళ్ళు తింటే అనుకోని అదృష్టాలు జరుగుతాయి,” అని అవుసాగాడు. రాజభట్టలు అతన్ని రాజు వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు. రాజు అతన్ని చూసి, “ఈ పిళ్ళ, నా జలుబును పొగొట్టగలవా?” అని అడిగాడు. “పొగొట్టవచ్చు. ఇంకా మరేదైనా కూడా చేయవచ్చు,” అన్నాడు వ్లాడిమీర్.

రాజు, పురికొందరు రాజోద్యోగులు తలా ఒకపింతు తీసి కుని తిన్నార. చాలా బాషూరు న్నార. అయితే, పుత్రుణ్ణి వారి పుక్కులు పోడమూ కొంగ పుక్కుల్లా పేరిగి పోయాయి.

“ఏమిటిది?” అని అరిచాడు కీపు కుంఠంతో రాజు హెడలిపాతూ.

“ప్రిజ్ఞా! తవురి జలుబు పొయిందా, లేదా మొదట ఆ సంగతి తెలిపవ్వండి,” అన్నాడు వ్లాడిమీర్ నిర్భయంగా.

“జలుబు ఉండాలేదా అన్న విషయం కూడా తెలుసుకోలేనంత పేద పుక్కు తుపూర్లుంది,” అన్నాడు రాజు బాధగా.

“ఏమిటిది? ఏమిటిది?” అన్న హాహా కారాలు బయలుదేరాయి. పిళ్ళను తిన్న సింహ సింధులందరికీ పేద పేద కొంగపు పుక్కులు వచ్చేశాయి.

“ప్రిజ్ఞా, గౌరవనీయులైన తవురూ, తవు ఉద్యోగులూ పేద పేద పుక్కులతో ప్రత్యేకంగా కనిపిస్తున్నారు,” అన్నాడు వ్లాడిమీర్.

“అంత ప్రత్యేకంగా కనిపించడం మా కిష్టంలేదు. మా పాత మామూలు పుక్కులు ఉంటే చాలా. వాటిని పుళ్ళి ఎలా పొందగలం?” అని అడిగాడు రాజు అసిహాసంగా.

చందమామ

“బహుశా, నా తోటలో నుంచి తవురు దొంగిలించిన చెట్టు పళ్ళను తినడం ద్వారానే అది సాధ్యం కావచ్చు. దానిని తీసుకుపోయి థాస్టానంలో నాటితేనే అది పుళ్ళి పిళ్ళ నివ్వగలదు. అంత వరకు గొప్పవారైన తవురు గొప్ప పుక్కులతోనే తిరగక తప్పదు,” అన్నాడు వ్లాడిమీర్ సొలోచనగా.

ఆ చెట్టును పెకలించి వ్లాడిమీర్ తోటలో నాటడానికి రాజు ణాల్లో ఏర్పాటు చేశాడు. ఆ చెట్టు మళ్ళీ ఫలాలివ్వడానికి ఒక వారం రోజులు పట్టింది. వ్లాడిమీర్ బుట్టనిండా అపీల్ పిళ్ళతో వచ్చి, వారికి ఇచ్చాడు. వాటిని తినగానే వారికి మామూలు పుక్కులు వచ్చాయి. పేద గండం నుంచి గట్టెక్కినట్టు అందరూ పరమానందం చెందారు.

రాజు వ్లాడిమీర్ కు తన ఆస్థానంలో ఉన్నత పదవినిచ్చాడు. అయినా, వ్లాడిమీర్ జీతం పిచ్చుకునేవాడు కాదు. అవసరమైన వచ్చిన వారికి అద్భుతశక్తిగల అపీల్ పిళ్ళను ఇస్తూ సంతోషంగా చిరకాలం జీవించాడు. అతడు కాలధర్మం చెందడంతో, ఆ చెట్టు కాయడం ఆగిపోయింది. (ఎం.డి)

సమీపరిగిన న త్వం రికార్డును వీళ్ళు అధిగమించారు. నిజానికి ఇలాంటి రికార్డును ఇండియా రెండవసారి సృష్టించింది. 1999 సం.లో ఎం టీవీ ఛానల్ కోసం హర్యానాలోని గర్గావల్లో 50 గంటల పాటు న త్వ ప్రదర్శన జరిగింది.

మెలుపలికి వచ్చిన చిలుక ఒక చీటీ తీసి ఇచ్చింది. మల్లేశం అందులోని సందేశం చదివాడు: “నీ పాపాన్ని ఒప్పుకో. లేకుంటే సర్వనాశనం తప్పదు!” అని వుంది. మల్లేశం దిగ్భ్రాంతి చెందాడు. పూడేశ్వరి శ్రీతం ఎవరికీ తెలియకుండా తన చీన² వాత్య గుర్తుకు రావడంతో తీవ్రమైన విశ్వాత్మాపానీకి గురయ్యాడు. పురో ఆలోచన లేకుండా దామితున్న పౌలిష్టాషినికు వెళ్ళి తను చీన నేరం గురించి చెప్పి, లొంగిపోయాడు.

శక్తిసంతృప్తిని భవిష్యత్తు కోసం

శక్తిని

పాడుపుచేద్దాం!

PETROLEUM CONSERVATION RESEARCH ASSOCIATION

www.pcra.org e-mail : pcra@pcra.org

Let The Message Reach New Heights

PETROLEUM CONSERVATION RESEARCH ASSOCIATION

Bansalshah Bhawan,
18 Shivaji Park Place,
New Delhi - 110 058
Tel : 26199809 & 26186656
Fax : 26109988
E-mail : pcra@del2.vsnl.net.in
Web site : www.pcra.org

WORLD CONSERVATION VALUE POLLUTION STARTS IN CONSERVATION FOR A CLEAN ENVIRONMENT

శ్రీ పరిచయం

మన విశ్వానికి మూలాధారమైన వాటిలో శక్తి ప్రధానమైనది.
మన అనుదిన జీవనంలోనూ శక్తి కీలకమైన పాత్ర వహిస్తున్నది.

పు నం పిను లు చేస్తూ కోవడానికి శక్తిని ఉపయోగిస్తాం. పు న ఇళ్ళనూ, ఊళ్ళనూ వెలుతురుతో నింపేది శక్తి. బళ్ళనూ, రైళ్ళనూ, విమానాలనూ, రాకెట్లనూ నడిపేది శక్తి. సూర్యుడి నుంచి వెలువడే శక్తి పగటి పూట మనకు వెలుతురును ఇస్తుంది. తీగలపైన ఆరవేసే మన తడిబట్టలను ఆరేలా చేసేది శక్తి. మొక్కలు పెరగడానికి అది సాయపడుతుంది. జంతువులు మొక్కలను మేస్తే, ఆ మొక్కలలోని శక్తి జంతువులకు లభిస్తుంది. ఒక జంతు మాపు రో జంతు మాపు తిన్నప్పిదు, దానిలోని శక్తిని పొందు తుంది.

పు నం చేసి ప్రితి ఒక్క పిన్, ఏదో ఒక విధంగా శక్తితో సంబంధం కలిగి ముట్టు పది.

శక్తి అంటే 'పని చేయ దానికి కావలసిన సామర్థ్యం' అని నిర్వచించవచ్చు.

మనం ఆహారం తీసుకున్నప్పుడు, మన శరీరం ఆహారంలో నిక్షిప్తమై పున్న శక్తిని, పని చేసే శక్తిగా మారుస్తుంది. మనం నడిచినా, పరిగెత్తినా, మన శరీరంలోని ఆహార శక్తిని ఉపయోగించు కుంటాం. పు నం అలోచిస్తున్నా, చదువు న్నా, రాస్తున్నా పని చేస్తున్నట్టే లెక్క. నిజానికి అవి కఠినమైన పనులే!

కార్లు, విమానాలు, బల్బులు, పిడవలు, విద్యుత్తు ఇవన్నీ కూడా శక్తిని పనిచేసులా వూర్చుకుంటాయి. వివిధ రకాల పనులలో ఇవి కొన్ని వూత్రమే. వీటికి కావలసిన శక్తి ఎక్కడినుంచి లభిస్తోంది? శక్తి వూలాధారాలు చాలా ఉన్నాయి. అవి:

- బయోమాస్ శక్తి
- జయోథర్మల్ ఎనర్జీ అనే తాపశక్తి
- బొగ్గు, చమురు, సింజివాంపు ము నుంచి లభించే శిలాజ ఇంధనం
- హైడ్రోపవర్ అనే జలోద్భవ శక్తి; సాగర శక్తి
- అణు శక్తి
- పివన శక్తి

ఈ చిన్న విశ్లీకంలో ఈ వూలాధారాల గురించి తెలుసు కుందాం. దాంతోపాటు కాలుష్యం, దాని కారణాలు; జలం ప్రాప్తు ఖ్యత, వ్యప్రాణుల సంరక్షణ గురించీ, మనం ఉపయోగించే శక్తిని పొదుపుచేయడం గురించీ క్లుప్తిగా తెలుసు కుందాం.

చంద్రాపు - ఫిబ్రవరి 2005

బయోమాస్

మనచుట్టూ కనిపించే చెత్తా చెదారాన్ని బయోమాస్ అంటారు. ఎండిపోయిన చెట్లు, చెట్ల కొమ్మలు, ఎండిన మొక్కలు, వదిలేసిన పంటలు, చెట్టు బెరడులు, రంపిమిరొట్టు ఇవన్నీ బయో మాస్ కిందికే వస్తాయి. వీటితో పాటు పారేసిన టైర్లు, జంతు మూతల, పంట పెంట మొదలైనవి కూడా దీనికిందికే వస్తాయి. ఈ చెత్తా చెదారాన్ని నింపడానికి కావలసిన స్థలాన్ని తగ్గించు కోవచ్చు. అలాగే జంతు శాలల వద్దా, కోళ్ళ ఫారాల వద్దాబుడ, పెంట పొగవచ్చుంది. ఇది డీకంపోజ్ అల్లు నప్పుడు చెత్త నుంచి లభించే మీథేన్ గ్యాస్ వంటిదే లభిస్తుంది. ఈ గ్యాస్ ను వుండించి వ్యవసాయా నికి కావలసిన శక్తిగా వూ ర్చు

కోవచ్చు. బయోమాస్ ను ఉపయోగించడం వల్ల గ్లోబల్ వార్మింగ్ సిపు స్వీ తలెత్తు . మొక్కలు బొగ్గుపులుసువాయి మృత ఉపయోగించుకుంటూ దానిని తవు లో దాచు కుంటూ పేర్లు గృ తాయి . ఎంథు చెట్లను, మొక్కలను మండించినప్పుడు బొగ్గుపులుసువాయువు వెలువడు తుంది. మితిమించి తయారైనప్పుడు 'గ్రీన్- హౌస్' ఎఫ్ఫెక్ట్, గ్లోబల్ వార్మింగ్ కు దోహదం చేసు ల్లం బొగ్గుపిల్లుని వాయి మతు ఉన్నది. అంథు వల్ల బయో మాస్ శక్తిని ఉపయోగించడం ద్వారా బయో మాస్ తగ్గించబడి, రీసైక్లింగ్ చేయ బడి పు శ్చి ఉపయోగించబడుతుంది. అంథు వల్ల వాతా వరణానికి ఎలాంటి హాని వాటిల్లదు .

సూర

భూ మి వీ ద మా నవ జాతి ఆవిర్భవించి నప్పటినుంచి వు నీషి నరశక్తిని ఉపి యోగించు కుంటూనే ఉన్నాడు . భూ మి కి దాహితవు న్న ఒక న్త్రం సూ ర్యగోళం అన్న విషయం ఇవాళ వు నకు తెలు సు . సూ ర్యుడు లేకుండా భూ మి వీ ద జీవం అంటూ ఉండదు .

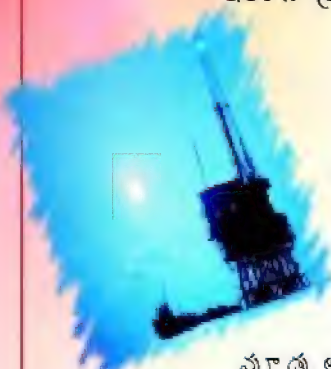

నిత్యజీవితంలో వు నం సో ర్యశక్తిని రకరకాలు గా ఉపయోగించుకుంటున్నాం. పగటి పూట ఉతికిన బట్టలను ఎండలో ఆరవేస్తాం. అంటే సో ర్యుడి ఉష్ణశక్తిని ఉపయోగించుకుంటున్నాం. మొక్కలు తవు ఆహారాన్ని తవు రు చేసి కోడానికి సో ర్య రశ్మిని ఉపయోగించుకుంటాయి. జంతువులు ఆ మొక్కలను ఆహారంగా తింటాయి. పరోక్షంగా వు న శక్తికంతటికీ వూ లాధారం సో ర్యువు , లేదా ఇతర స్రావలన్న వూ ట!

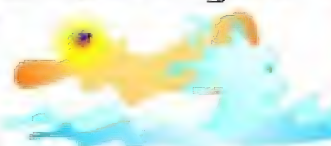
సాగర శక్తి

వు న ఇళ్ళకూ, ఫ్యాక్టరీలకూ కావలసిన శక్తిని ప్రిపించ సెవు ద్రాలు ఇవ్వగలమాప్రిస్తితానికి, చాలా తక్కువ స్థాయి లోనే 'సాగర శక్తివిద్యుత్కేంద్రాలు' ఉన్నాయి . అవి కూడా చాలా వరకు చిన్నవే. అల్లు నా సెవు ద్రాల నుంచి వు నం ఎలా శక్తిని పొంద గలం? అందు కు వు ఖ్యంగా

వూ థు ఆధార వూ ర్గాలు న్నాయి :

- సముద్రపు అలలను ఉపయోగించుకోవచ్చు.
- సెవు ద్రంలో ఉవ్వెత్తున లోచిపిడే తరంగాలను ఉపయోగించుకోవచ్చు లేదా,
- సెవు ద్ర జలాలలోని విభిన్న ఉష్ణోగ్రతలను ఉపయో గించు కోవచ్చు.

పవన శక్తి

పిచే పివనాల చేత పినిచేల్చుంచు కోవచ్చు. కదిలే పివన శక్తిని యంత్రశక్తిగా వూ ర్చుకోవచ్చు. పిడవపేతెరచాపికట్టడం ద్వారా నీటిపే పియ నం సు గవు వు వతోంది. అంటే, గాలిని శక్తిగా ఉపయో గించు కుంటు న్నాం. రైతులు చాలా కాలం నుంచి బామర నుంచి నీరు తోడడానికి పివన యంత్రాలను అవు ర్చి, పిక్క చిత్రంలో చూ పిన విధంగా పివన శక్తిని ఉపయో గించు కుంటు న్నారే .

చందమామ - ఫిబ్రవరి 2005

మిమ్మల్ని మీరే

ప్రశ్నించుకోండి!
కార్యకలాపం

మీరు ఇంటి వద్ద ఉన్నా, బడికివెళుతున్నా, పనిచేస్తున్నా, జిమ్ లో ఉన్నా, స్నేహితుల ఇళ్ళవద్ద ఉన్నా, సీనియర్ హాల్ లో ఉన్నా. విద్య చ్ఛక్తిని పొందుతున్నామిదేమిట? అనే ధ్యాని, శ్రద్ధ వీ కు ఉందా? ఆ బాధ్యతను గుర్తుంచు కుంటారా?

కింది ప్రశ్నలకు నిజాన్ని తీగా 'అవును' లేదా 'కాదు' అని సమాధానం చెప్పండి:

నేను ....

- కావలసిన లెట్టు కన్నా ఎక్కువ వేసి కుంటారా?
- కొద్దివేలు వెలుపలికి వెళ్ళి రావాలనుకుంటే లెట్టును అలాగే వదలి వెళతారా?
- గదిలో ఒకచోట మాత్రం వెలుతురు చాలనుకున్నా, గదినంతా వెలుతురుతో నింపుతారా?
- చేతులు కడుక్కుంటూ న్నప్పిడు, పిళ్ళ తోపు కుంటూ న్నప్పిడు కొకాల్లు తెరిచే ఉండు తారా?
- అవసరానికన్నా ఎక్కువసార్లు స్నానం చేస్తారా?
- కేవలం ఆనందం కోసమే షివర్ కింద చాలామిళుంటారా?
- అవసరంలేనప్పుడు కూడా వేడినీళ్ళనే ఉపయోగిస్తారా?
- పాట్ ఇన్ ఫీల్డ్ షిన్ కు ఎరు ద్ధంగా ఉద్దే క్లోజ్ చేయ దానికి వు రిచిపాతారా?
- సో చించిన సేట్టింగ్స్ కన్నా థర్మోస్టాట్ ను హేచ్చుగానూ, తక్కువగానూ ఆవు ర్చుకుంటారా?
- అపిరేట్ చేయ నప్పిడు కూడా కంప్యూటర్ ను రోజంతా తెరిచే ఉండు తారా?
- కార్యకమాలను చూడకపోయినా, వినకపోయినా టీవీని, రేడియోను ఆన్ చేసే ఉండు తారా?
- వు నం డబ్బు చెల్లించడం లేదను కున్నప్పిడు శక్తిని విచ్చలవిడిగా దుర్వినియోగం చేస్తారా?
- శక్తిని వ థా చేయ దం నన్నూ, నా కుటుంబాన్ని, భూ వు నంతటిని బాధిస్తాందన్న విషయం వు రిచిపాతారా?

స్కొరింగ్:

ప్రితి 'కాదు' కు ఒక పాయింట్లు ప్రికారం లెక్కుగట్టండి. మీ స్కోరు ఫలితాలు!

10-13 : క తజ్ఞతలు! మీ రెక్కడున్నా మీ కు శక్తి 'స్ప' హ్ ఉంది.

7-10 : జాగ్రత్తలు! మీ రు ఇంటివద్ద లేనంత వూ త్రాన శక్తిని వ థా చేయ కూడదు .

2-6 : పద్ధతులు మార్చుకోండి! ప్రతి ఒక్కరికీ ఎంతో ఉపయోగపడే దబ్బునూ, శక్తిని వృథా చేస్తున్నారు.

శక్తిని కేవలం మిక్సేరు పాడుపు చేయడం - భూమికోసం పాడుపు చేయండి!

కాలుష్యం

కారణాలు

ప్రపంచమంతటా పీడిస్తున్న పెద్ద సమస్య కాలుష్యం. మరణాలతో సహా రకరకాల ఆరోగ్య సమస్యలను తెచ్చి మేమతూ కోట్లాది ప్రజల జీవితాలను కాలుష్యం దారుణంగా వేధిస్తోంది.

రసాయనికవిదార్థాలు లేదా ఇతరవిదార్థాలు కలవడంతో పాడైన పర్యావరణంలో ఓ భాగం ఆశించిన ప్రయోజనానికి వనికి రాకుండా

పావడాన్నే కాలుష్యం అంటారు. పునం నివసించే పరిసరాలను కూడా పర్యావరణం అంటారు అన్న విషయం ఇక్కడ గుర్తుంచుకోవడం అవసరం. కొన్ని ముఖ్యమైన కాలుష్య కారణాలను ఇక్కడ పూర్వం:

i) అడవుల నిర్మూలన: ప్రపంచ వ్యాప్తిగా త్వరితగతినే సాగు తూ న్న సగరీకరణ, ఫ్యాక్టరీల నిర్మాణం కారణంగా భారీ ఎత్తున చెట్లను నరకడం జరుగుతున్నది. నరుకు తూన్న చెట్లకు సమానంగా కొత్తగా మొక్కలను నాటే ప్రయత్నాలు జరగడం లేదు. ఇది కాలుష్యాన్ని పెంచే అడమూ నిర్మాణాలకు దారితీస్తోంది.

ii) సమల కాలుష్యం: వ్యర్థ పదార్థాలు, ఫ్యాక్టరీల నుంచి వెలువడే ముగ్గులు పూ లిన్యాలు దామిస్తూ న్న సపు లలో కలుస్తూ న్నాయి. దాంతో నదీ జలాలు కలుషితమవుతున్నాయి. వెనుకబడిన/వర్తమా న దేశాల ప్రజలు బట్టలు తకడం, పిత్త మును కడగడం, స్నానం చేయడం, పాత్రలు కడగడం మొదలైన వాటి ద్వారా నదీ జలాలను కలుషితం చేస్తున్నారు.

iii) శబ్ద కాలుష్యం: ఫ్యాక్టరీలలోని యంత్రాలు రాత్రింబవళ్ళు శబ్దాలు మిట్టేస్తూ చుట్టూ పక్కల ప్రజలంత వాతావరణానికి భంగం కలిగిస్తూ న్నాయి. యంత్రాలకు తగిన తొత్తు గులు

లేక పావడంవల్ల రణగోణ ధ్వనులు చుట్టూ పక్కల వ్యాప్తిస్తూ శబ్ద కాలుష్యం కలిగిస్తాయి. ఇది చుట్టూ పక్కల నివసించే వారికి చికాకునూ, పూ న సీక లలసిటనూ, ఒత్తిడినీ కలిగిస్తాయి.

iv) వాయు కాలుష్యం: అభివృద్ధి చెందిన దేశాలు యేటా లలాది టన్నుల కాలుష్యాలను సిక్ష్టిన్తిస్తాయి. ఈ వులినాలు కొన్ని నిర్దిష్ట పదార్థాల నుంచి వెలువడుతున్నాయి. ఉదాహరణకు చెప్పాలంటే, బొగ్గు, చమురు ఉపయోగించే ఎలక్ట్రిక్ పవర్ ప్లాంట్స్ నుంచి సల్ఫర్ డైయాక్సైడ్ వెలువడుతున్నది. రోడ్ల పై పేరిగిపాతూ న్న వాహనాలరద్దీ ప్రమాద కరమైన కార్బన్ మోనాక్సైడ్ వంటి వాయువులను వెలువరించడం వల్లా వాయు కాలుష్యం ఎక్కువమవుతున్నది.

v) భూ కాలుష్యం: వ్యర్థ పదార్థాలను ఎక్కడ పిడితే అక్కడ పిడవేయడం వల్ల, పూ సవ నివాసిప్రాంతాలు భూ కాలుష్యానికి గురవుతున్నాయి. ఫ్యాక్టరీల పరిసరాలలోని భూములు ఫ్యాక్టరీల నుంచి వెలువడే ములిన పదార్థాల కారణంగా కలుషితమైపోయి వ్యవసాయానికి పనికిరాకుండా పాత్రున్నాయి.

ఫిబ్రవరి 2005

కాలుష్యం దుష్పరితాలు

నగర ప్రాంతాలలో వాయు కాలుష్యం కలిగించే కలుషపదార్థాలలో గాలిలో తేలే అతిసూక్ష్మమైన దుమ్ము, ధూళి, సల్ఫర్ డైయాక్సైడ్ ముఖ్యమైనవి. ఓజోన్ పొర సిఫు స్వీ కూడా అనేక ఇబ్బందులను

తెచ్చిపేడు తోంది. నగర ప్రాంతాలలో వాయు కాలష్యం రకరకాల రుగ్మతలకు కారణమవుతోంది. ఇటీవల జరిపిన అధ్యయనాల ద్వారా అనారోగ్యకరమైన గాలి ద్వారా రకరకాల వ్యాధులను కల్గించి వు నిషీ అంపుఃప్రివూ ణాన్ని తగ్గించడంలో ముఖ్యమైన పాత్ర గాలిలో తేలే సూక్ష్మమైన దుమ్ముధూళీదేనని తెలియవచ్చింది. మిగతా కలుషపదార్థాలు కూడా ఎంతో హాని కలిగిస్తున్నాయి. ఈ కలుషపదార్థాలు శ్వాసికోశ సిఫు స్వీలకు, తదితర రుగ్మతలకు కారణవు మున్నాయి.

శబ్ద కాలుష్యం రక్తపోటు ను పెంచి వూ ననీక ఒత్తిడిని కలిగించడంతో పాటు వినికిడి శక్తిని కూడా దారుణంగా దెబ్బ తీస్తున్నది. శబ్దాల కారణంగా వినికిడిశక్తిని కోల్పోవడంలో రెండు రకాలు ఉన్నాయి. హఠాత్తుగా వు తివురించిన శబ్దాన్ని వినడంవల్ల కోల్పోయే వినికిడి శక్తి మొదటిది. రోజూ రణగోణ ధ్వనులను వినడంవల్ల క్రమక్రమంగా తగ్గిపోయే వినికిడి శక్తి రెండవది. ఈ రెండవ రకం బాధితులు ఎక్కువగా కనిపిస్తారు. దీనికి కారణం నగరాలలోని శబ్దకాలుష్యం అని వేరు గా చెప్పినవసిరం లేదు.

జలకాలుష్యంవల్ల నీళ్ళు తాగడానికిగాని, ఇతర ఉపయోగాలకుగాని పనికి రాకుండా పోతుంది. నీళ్ళ ద్వారా సింక్రపుంచే వ్యాధులన్నిటికీ జలకాలుష్యమే కారణం.

కాలుష్య నియంత్రణకు చర్యలు

కాలుష్యం కలిగించే దుష్పరితాల గురించిన స్పష్టమైన అవగాహన ప్రజలలో కలిగించాలి. అప్పడే కాలుష్య నియంత్రణ, నివారణ సాధ్యమవుతుంది. పారిశుధ్యం, కుసంత్రాలు, టీవీలు, రేడియోలు, సభలు, సమావేశాలు మొదలైన ప్రచార సాధనాల ద్వారా ప్రజలలో ఈ స్పష్టమైన అవగాహన కలిగించవచ్చు.

‘కాలుష్య సమస్యలను’ తీవ్రంగా పరిగణించవలసిన సమయం వచ్చేసింది. ఉదాహరణగా చెప్పే అది ముందు తరాలపై దారుణ పర్యవసానాలను చూపుతుంది.

పు గిలిన గ్రహాల కన్నా వ్ర ను నిమో స్నాన్న భూమి చాలా ఎలక్షణమైనది. భూమిలో ముప్పాతిక భాగం నీళ్ళతో నిండిమూది. అందు లోనే 60-70 శాతం జీవపింపించం ఉంది. సిప్పు ద్రజలం ఆవిరికావడం, వే పూల రూ పింలో వర్షించి భూమి కి చేరడం ద్వారా మిశ్రిసి ప్టీ, మిశ్రిస్వి భజన, కొనసాగు తూనే ఉంటుంది. సిప్పులకు

లేద కూ వ్ర విచారు దేనికి? అను కోవచ్చు. అల్లు తే ఇలా జరిగినప్పటికీ తాగు నీరు శాతం క్రవ క్రవుంగా తగ్గిపోతూ ఉంది. పు తిప్పించిన జనాభా వేరు గుదల, వాతావరణంలో చోటు చేసు కుంటూన్న వేరు వూర్వుల కారణంగా వ్ర రోయూ బృహింపపురాలలో తాగు నీరు అంటే తాజా నిర్మలజలాలూ 33 శాతం తగ్గిపోవచ్చుని శాస్త్రవేత్తలు అంచనా వేస్తున్నారు!

పు నం నీటిని ఎలా పోపు మీచేయ గలం?

ఇవాళిన్నుంచి అన్న దినం చిన్న చిన్న జాగ్రత్తలు తీసి కుంటే చాలు పు న జీవితకాలంలో ఎంతో నీటిని పోపు మీచేయ వచ్చు.

నీటిని పోచుపు చేయడానికి కొన్ని సులభ మార్గాలు

ప్రతి బొట్టు

సాయపడుకుంటి!

1. తక్కువ మోతాదులో నీళ్ళు వచ్చే షివర్ హెడ్స్, కొళాంలు, ఫాసేట్స్, టాలు లెట్టల వర్షు కొండి. ఇవి అన్ని ప్లంబింగ్ స్టేర్స్లోనూ లభిస్తాయి.

2. విశ్శుతేవు కుంటున్నప్పుడు, గడ్డం గిన్నె కుంటున్నప్పుడు, చేతులు కత్తుకుంటున్నప్పుడు, పొతలు, కాయ గ్రూరలు కత్తు తున్నప్పుడు కొళాలుని అలాగే తెరిచి ఉంచ కుడి. వీటికోసం ఉపయోగించే నీటిని వ ధా చేయ కుండా సీంక్ స్టాపర్, టబ్లోనుకరించి ఇంట్లో పెంచే మొక్కలకు పట్టవచ్చు.

3. ఓడలలో వుంచినీరు చాలా తక్కువగానే సెర ఫిరా అవత్తుంది. అందు వల్ల నావికులు స్నానం చేయ డంలోనూ నీటిని చాలా పోపు మో వాత్తు

కుంటారు. దీనినే 'నవీ షివర్' అంటారు. శరీరం తడవగానే షివర్ను లాగిస్తారు. సిప్పు రాని కున్న వర్షు కున్నాక, కత్తు కొవడానికి షివర్ను తెరుస్తారు. పు నం కూడా అప్పుడప్పుడు ఈ పద్ధతిని అనుకరించవచ్చు.

4. కొళాలులు పూసే ఉన్నప్పుడు నీరు కారినా, బొట్టు బొట్టుగా పెడినా, టాయిలెట్స్ లీక్ అవుతున్నా వెంటనే అరిగిపాలున భాగాలను, వాషింగ్ పూర్చండి. టాలు లెట్లో కనిపించ కుండా జరిగే లీకేజీవల్ల రోజుకు 15 లీటర్ల నీళ్ళు వ ధా అవతాయి. టాలు లెట్ లీకమా

తుండా అని చెక్ చేయడానికి ట్యాంకులో 10 పుక్కల ఫిల్ట్ కలర్ వేయండి. 15 నిమిషాలు అగి పూ డండి. బెల్లో రంగు కనిపించిందంటే లీక్ అవత్తుంచన్నపూట.

ప్రస్తుత నీటి వినియోగంతో, లభ్యమవుతున్న పరిమిత నీటి వనరులను పోల్చి చూసినప్పుడు ఆందోళన చెందక తప్పదు. అయినా, ఈ విషయంలో పు నవూ, పు న కుటుంబ సభ్యులూ తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు కొన్ని ఉన్నాయి. సులభమైన ఇలాంటి జాగ్రత్తలలో నీటిని పోపు మీచేయ డం ద్వారా పుంపు తరాలకు సెరిపెడా నీటిసాగుకరించగలవుని భరోసా ఇవ్వవచ్చు.

పు - ఫిబ్రవరి 2005

విజ్ఞాన పియ నం!

నందిగ్రామంలోని మహాత్మా ప్రాథమిక పాఠశాలలో 'ఎనర్జీ కన్సర్వేషన్ క్లబ్' ప్రారంభించారు. అందులో నలుగురు సభ్యులున్నారు. పర్యావరణ అధ్యయన ఉపాధ్యాయుని నిర్మల ఆ క్లబ్ సమన్వయిత్రి. అది చురుగ్గా పనిచేస్తున్న క్లబ్.

వాళ్ళు శనివారం ఫీల్డ్ ట్రిప్ కు అంటే విజ్ఞాన పయనానికి వెళ్ళాలనుకున్నారు. ఉదయం ఘంటాకాలం ముగించి పిల్లలూ, ఉపాధ్యాయుని 7.30 గం.లకు బడిలో కలసుకున్నారు.

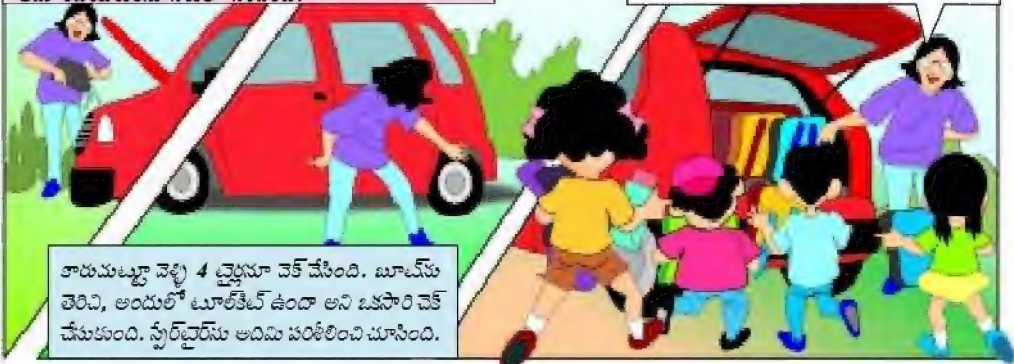

నమస్కారం, మీస్!

నమస్కారం, పిల్లలూ!

ఉపాధ్యాయుని కారును తీసుకువచ్చింది. ఆమె బోనెట్ తెరిచి ఇంజిన్ లియర్ నూ, రేడియేటర్ లోని నీటిని చెక్ చేసింది. ఆమె రేడియేటర్ ను నీటితో నింపింది.

పిల్లలూ, మీ బ్యాగ్స్, లండ్ ప్యాక్స్, ఇతర వస్తువులను బూట్ లో పట్టండి.

కారుచుట్టూ వెళ్ళి 4 టైర్లనూ చెక్ చేసింది. బూట్ ను తెరిచి, అందులో టూల్ కిట్ ఉందా అని ఒకసారి చెక్ చేసుకుంది. ఫైర్ టైర్ ను అదిమి పరిశీలించి చూసింది.

8 గంటలయింది. పిల్లలూ, ఉపాధ్యాయుని కారులో కూర్చుని సీట్ బెల్ట్స్ పెట్టుకున్నారు. ఉపాధ్యాయుని ఇంజిన్ ను రైన్ చేయకుండా కారును స్టార్ట్ చేసింది; ఇండికేటర్ రైట్స్ (రైట్స్, రైట్, రివర్స్) నూ, హార్న్ ను చకచకా చెక్ చేసింది. ఆ తరువాత ఆమె క్రమంగా అక్సిలరేట్ చేస్తూ, కారును సజీవం ప్రారంభించింది. చాలా నానానాళన్నా వాళ్ళి కారు మరీ మృదుగా నడుస్తోంది.

ఇంత స్లోగా నడుస్తున్నారేందుకు మిస్? మా నాన్న మహా స్పీడుగా నడుస్తుతారు. అది మాకెంతో ఇష్టం.

తక్కువ వేగంతో నడిపితే, కారును కంట్రోల్ చేయడం సులభం. దానివల్ల వెట్రోలు కూడా బాగా మిగులుతుంది. గంటకు 80 కి.మీ. వేగం కన్నా 50 కి.మీ. వేగంతో నడిపితే 40 శాతం ఎక్కువ ఫ్యూల్ క్స్ పెండ్మెంట్ ను నానింత అనుభవంతో తెలుసుకున్నాను.

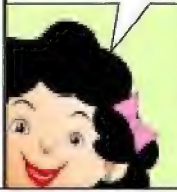
జేమం మా ట్రేమే కారు; డబ్బు కూడా మిగులు తుందన్న మాట!

ఉపాధ్యాయిని ప్రిజ్ బ్రేకర్ను చూసినప్పుడల్లా, సడన్గా బ్రేకులు వేయడానికి బదులు వాహనాన్ని ముందుగానే క్రమక్రమంగా మెల్లగా నడుపరాగింది. దాంతో అమె బ్రేక్ పెడతను కొద్దిగానే అడముపాగింది.

మా అమ్మ డ్రైవ్ చేస్తుంటు, బ్రేకులు సడన్గా వేసింది. ఆ కుదుపులు ఉపారు కొలిపివి.

జరూ, బ్రేకులు సడన్గా వేయడంవల్ల బ్రేకులూ, బ్రేక్లు దెబ్బతింటాయి. పైగా దానివల్ల హీల్గా ఎక్కువ శక్తి వుధా అవుతుంది.

అంటే ఇందులోనూ మనం డబ్బు పొదుపుచేయ వచ్చునుమాట!

తప్పుకుండా. బ్రేక్ పెడతను సుతారంగా నొక్కడం వల్ల బ్రేకులు, బ్రేక్లు మరిన్ని ఎక్కువ రోజులు బాగా పనిచేస్తాయి.

కారు ఒక మలుపును చేరింది. ఉపాధ్యాయిని కారు మేగాన్ని తగ్గించి, లోయర్ గియర్కు మార్చింది.

కారు ఒకే వేగంతో నడిచి గమ్య స్థానం చేరుకుంది. పిక్నిక్ స్పాట్ చేరుకోగానే, ఉపాధ్యాయిని కారు మేగాన్ని తగ్గించి, చాలా సుతారంగా లోయర్ గియర్లకు మారి మెల్లగా బ్రేకులతో కారును ఆపింది.

పిల్లలూ, మనం గమ్య స్థానం చేరుకున్నాం!

మిస్, మా అమ్మ కూడా ఇదేవిధంగానే డ్రైవ్ చేస్తుంది. అయితే, మేము బ్యాక్సీలోనూ, బస్సులోనూ ప్రయాణం చేస్తుంటు, డ్రైవర్లు తరచూ వేగంగా మలుపులు తిప్పుతూ ఉంటారు. అది చాలా ప్రమాదకరం కదా మిస్?

ప్రమాదకరం మాత్రమేకాదు. అనుమతంగా ఇంధనం కూడా ఎక్కువగా ఖర్చవుతుంది. మనం కారు మేగాన్ని తగ్గించేప్పుడూ, పెంచేప్పుడూ, ఆయా మేగాల్లో ఉపయోగించమని నిర్దేశించిన గియర్లనే ఉపయోగించడం తేమం. ఇవన్నీ మనం కారును కొన్నప్పుడు లభించే నూచుల పుస్తకంలో ఉంటాయి.

చాలా బావుంది మిస్. సక్రమంగా ఎలా కారు నడపాలో, డబ్బును ఎలా ఆదా చేయమన్న మీరు చూపారు. ఈ సంగతులన్నీ మేము మా తల్లిదండ్రులకు చెబుతాం. వాళ్ళూ మీలాగే చక్కగా డ్రైవ్ చేయగలరు. మేము కాథ్ల నడవగలిగినంతవెద్దవాళ్ళయ్యాక, మీరు చెప్పిన విషయాలన్నీటినీ గుర్తుంచుకుని, ఆదర్శంలో పెడతాం. కృతజ్ఞతలు మిస్.

చాలా మంచిది. ఈ పయనంలో మీరెన్నో విషయాలు నేర్చుకున్నారు.

అవునుమిస్, అందులో సందేహమే లేదు!

(అయిపోయింది)

మీ శక్తిని పరీక్షించుకునే ఒక క్విజ్

నవంబర్ 2005

1. మనం ఉపయోగించే శక్తిలో ఎక్కువభాగం మొదట ఇందులోనుంచే వస్తుంది:

- ఎ) సూర్యుడు బి) గాలి సి) నేల
డి) నీవు ద్రావు

2. విద్యుచ్ఛక్తిని దీనినుంచి పుట్టించవచ్చు:

- ఎ) మెకానికల్ శక్తి బి) రసాయనిక శక్తి సి)
రేడియో టబ్ శక్తి డి) ఈ పూడింటి నుంచి

3. ఏ శిలాజ ఇంధనం ఐర్లీండ్ లోని గ్యాస్ ఫిల్డ్ తయారు చేస్తారు?

- ఎ) సిహిజ వాయువు ముఖ్య బి) బొగ్గు
సి) పేట్రోలియం డి) ప్రొటెన్

4. సూక్ష్మీకరణ షర్ట్ లైట్ లో, యురేనియం అణువులు

- ఎ) కలిసి ఉష్ణశక్తిని ఇస్తాయి. బి) విడిపోయి
అంటే ఛేదించబడి ఉష్ణశక్తిని ఇస్తాయి.
సి) దహించబడి ఉష్ణశక్తిని ఇస్తాయి.
డి) విడిపోయి ఎలక్ట్రాన్లు విడుదల చేస్తాయి.

సమాధానాలు:

- ఎ) బయోమాస్, పవనం, సౌరశక్తి, శిలాజ వాయువుల శక్తి ఇవన్నీ మొదట సూర్యుడి నుంచే వస్తాయి.
- డి) ఈ పూడింటి నుంచి విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేయవచ్చు.
- సి) పేట్రోలియం.
- బి) యురేనియం అణువులు విడిపోయి అంటే ఛేదించబడి ఉష్ణశక్తిని విడుదల చేస్తాయి.
- ఎ) ప్లాస్టిక్.
- సి) కార్బన్ డైఆక్సైడ్.
- సి) అతికొద్ది నీవు ఇంకా నీ ప్రకృతి ద్వారా మిశ్రమం ద్వారా కోవచ్చు.
- సి) ఎలక్ట్రాన్లు.
- ఎ) 33 శాతం.

5. సహజ వాయువును పీటిద్వారా రవాణా చేస్తారు:

- ఎ) ప్లిథెల్క్స బి) వాహి నాలు
సి) పిడవలు డి) పూడింటి ద్వారా

6. గ్లోబల్ వార్మింగ్ సమస్యలలో పెరుగుతూన్న ఒక వాయువు స్థాయిని సూచిస్తుంది.
ఏ వాయువును?

- ఎ) ఓజోన్ బి) సల్ఫర్ డైఆక్సైడ్ సి) కార్బన్
డైఆక్సైడ్ డి) నైట్రస్ ఆక్సైడ్

7. సౌరశక్తి, బయోమాస్, జియోథర్మల్, మనశక్తి, జలోద్భవశక్తి పీటిని ఎందుకు నవీకరణ మూలాధార శక్తులుగా చెబుతారు?

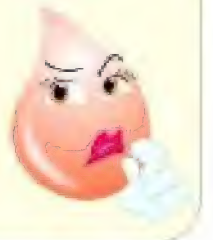
- ఎ) అవి శుభ్రమైనవి, హాల్ గా ఉపయోగించవచ్చు.
బి) ప్రత్యేకంగా ఉష్ణశక్తిగా, విద్యుచ్ఛక్తిగా పూర్తిగా పునరుత్పత్తి.
సి) అతికొద్ది నీవు ఇంకా నీ ప్రకృతి ద్వారా మిశ్రమం ద్వారా కోవచ్చు.
డి) వాయు కాలుష్యం కలిగించవచ్చు.

8. పీటి చలనాన్ని విద్యుచ్ఛక్తి అంటారు

- ఎ) అణు ముఖ్య బి) పూర్తి క్యూబ్
సి) ఎలక్ట్రాన్లు డి) న్యూట్రాన్లు

9. దహించబడే బొగ్గులో ఎక్స్ నెన్ యు వినియోగదారులకు విద్యుత్తుగా అందుతోంది.

- ఎ) పూర్తిగా వంతు బి) సింగం
సి) పూర్తిగా వంతు డి) పిడిలో తొప్పింది వంతులు

చమురు పాడువుకు కొన్ని సూచనలు

డ్రైవింగ్

ఇక్కడ ఇచ్చిన సూచనలను పాటించి ఇంధనాన్ని పోపు మీ చేయడం, వాయు కాలుష్యాన్ని నివారించడంతోపాటు దుబ్బుకూడా ఆదాచేయవచ్చు. ఏ ఏ సూచనలను పాటించి ఎలాంటి చట్టాల తీర్పు కుంటారన్నది మీ మీ పరిస్థితులపై ఆధారపడి మారుతుంది. అయితే, ఇక్కడి ప్రతి ఒక్క సూచనా గ్యాసోలిన్ మీద మీ ఖర్చును తప్పక తగ్గిస్తుంది.

- అతివేగాన్ని తప్పించండి. అధికవేగంకోసం కార్లలో (ఎక్కువ ఇంధనాన్ని వినియోగించే) ఎక్కువ హార్ప్ పివర్ అవుతున్నతారు; దాంతో పోల్చినప్పుడు ఒకవేగంతో వెళ్ళడానికి సాపేక్ష కంగా తక్కువ శక్తి (ఇంధనం) వూత్రవే అవసరమవుతుంది.
- నిడన బ్రేక్ చేయడం వూ ను కోండి. ఎప్పిడూ అప్రిపుత్రతతో ఉంటూ, ట్రాఫిక్ లెట్టునూ, సిగ్నల్స్ నూ, మెర్జెస్ నూ ముందుగానే ఎదురు చూడండి. టర్న్ సిగ్నల్స్ ఉపయోగించండి. సాఫెగా సాగే ప్రియూ ణం, అందరికీ ఇంధనం పోపు మీకు దోహదం చేస్తుంది.

- నిదానంగా డ్రైవ్ చేయండి. వాహనాల వేగాన్ని గంటకు 55 నుంచి 75 కి.మీ.కు వూర్చడం వల్ల కనీసం 20 శాతం ఇంధనం నష్టం వాటిల్లించని ఒక అధ్యయనం తెలియజేసింది.
- గియర్స్ వూ రున్మిన్నప్పిడూ వూత్రవే క్లచ్ ఉపయోగించండి. క్లచ్ అడేపినిగా ఉపయోగించడం వల్ల, ఇంధనం శక్తి నష్టం కావడంతో పాటు క్లచ్-లైనింగ్స్ కూడా దెబ్బతింటాయి.
- హిష్ ప్రెయూ ణాల్లో క్రూల్స్ జకంబ్రోలను ఉపయోగించండి.
- ఎక్సడైనా ఒక నిమిషానికి పైగా ఆగవలసి మ్న, ఇంజినను అలాగే వదలకుండా ఆపు చేయండి.

ఇంధనం-పరిరక్షణ

- మీ వాహన పరిరక్షణ మిక్సికులో సూచించిన విధంగా ఎయిర్ ఫిల్టర్ ని ఇంధనం ఫిల్టర్స్ ను క్రమం తప్పకుండా వూర్చండి
- ధృవ్యూధాళిసిండిన ప్రాంతాలలో నడువలసిమ్న ఎయిర్ ఫిల్టర్స్ ను వూరీ తరఫుగా వూర్చండి.
- ఇంజిన్ ను సిక్రమంగా ట్యూన్ చేసేమూచండి
- అవసరం లేనప్పిడూ 'అగ్రెస్' ట్రైడ్ టైర్లను కొనండి
- టైర్లను గాలినింపి, సక్రమంగానూ, చక్రాలను సిఫ్ట్ స్టాల్స్ లోనూ ఉండేలా వూస్సి కోండి
- ఎఫ్ టైర్స్ మిక్సికులో సిఫ్ట్, గ్యాసోలిన్ ఫియర్ట్ ల్లపివర్ ఎక్సిజు మెంటుకు కావలసిన ఇంధనాన్ని, సీల్ చేసిన, ఎయిర్ టైట్ కంటెయినర్లలో భద్రపరచండి.

చందమామ - ఫిబ్రవరి 2005

శక్తిని ఆదా చేయడానికి కొన్ని సూచనలు

శక్తిని ఎందుకు ఆదా చేయాలి? చాలా కారణాలు ఉన్నాయి. వాటిలో కొన్ని:

1. విద్యుచ్ఛక్తి, గ్యాసొలిన్, ఇతర రకాల శక్తుల మీద ఆదాయే ఖర్చును తగ్గించడానికి.
2. చప్పుడు, వాయు మూబోగ్స్, వంటి శిలాజ ఇంధనాలు అల్లు పొకుండా చూస్తుకోడానికి.
3. శక్తిని ఉపయోగించడం వల్ల ఏర్పడే దుష్టి పరివర్తనాలను నిర్వహించే కార్యక్రమాలు ప్రియం, జంతు సిహజావరణాల నిర్మాణం, పాదపక్షి సమరం భూములు మొదలైన వాటిని తగ్గించడానికి.
4. మీరు ఉపయోగిస్తున్న శక్తికి మీరు డబ్బు చెల్లించకపోయినప్పటికీ, దానిని వృథా చేయకుండా ఉండడం చాలా అవసరం. చాలా వుంది ఇంటి వద్ద శక్తిని హి కలిగి ఉన్నప్పటికీ, బయటికి వచ్చి, అలాంటి జాగ్రత్తలను ప్రియంగా పురిచిపాతారు. శక్తిని పోపు మీ చేయడానికి, పరిరంజనానికి, ఎక్కడున్నా 24 గంటల

సమీప జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. పనిచేసే చోట అందరూ కార్యాలయాల్లో శక్తిని ఎలా ఆదా చేయవచ్చో ఇక్కడ చూద్దాం.

లైట్లు

అనవసరమైన చోట్ల లైట్లు వేయడం మానేయడం ద్వారా విద్యుచ్ఛక్తిని పోపు మీ చేయవచ్చు. అందు వల్ల:

- ఉపయోగించలేని లైట్లను ఆఫ్ చేయాలి.
- తక్కువ వాట్స్ బల్బులను ఉపయోగించాలి.
- వీల్చేస్ట్ లైట్లను సిహజ సూర్యకాంతిని ఉపయోగించుకోవచ్చు.
- బల్బులనూ, ఫిక్చర్స్ నూ శుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి.
- మనకు అవసరమైన చోట మాత్రమే వెలుగు పడేలా లైట్లను అవున్స్ కోవాలి.
- వీల్చేస్ట్ చోట్లా ప్రియ రేసెంట్ బల్బులనూ, సిఫ్ ఎల్ ఎస్ సూ ఉపయోగించాలి.

మీకు తెలుసా?

సూర్యుడి నుంచి ఒక సెంటిమీటర్ కాలంలో - మానవజాతి యావత్తుకు అవసరమైన విద్యుచ్ఛక్తికి 10,000 రెట్లు అదనపు శక్తి వెలువడుతున్నది.

మీ ఇంటి వద్ద లెఫ్టింగ్ వ్యవహారాలు చూసేవారికి మీరు తగిన సూచనలు ఇవ్వవచ్చు. ఫ్లూరెసెంట్ బల్బులను ఉపయోగించండి. రాత్రిలోనూ, సేలమల్లో పిన్లు లేనప్పుడూ అనవసరంగా లైట్లు వేసి పిడ్డలు అవు చూస్తుకోండి.

వన్యపాణులను రక్షించుకుందాం

అంతరించి పోతున్న జంతు సంతతిని కాపాడు కోవడానికి, వన్యప్రాణుల నివసించే సావాజా వరణాలను విరిగించడానికి వునం వున వంతు కృషి చేయాలి. వన్యపాణులకు, చెట్టుచేమలకు హాని కలగకుండా వు సెల్లు కోవడానికి దోహద పడేలా కొన్ని అంశాలను ఇక్కడ పొందు పరిచాము. ఇవి వీ లవగాఢానపు పెంచేవిగా ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉండగలవు:

సహజావరణ కల్పిద్దాం:

మొక్కలు, జంతువులు సహజీవనం సాగిస్తేన్నాయి. జంతు ముల్ల వూ మూల్ల గా చెట్టుచేమలు సిండిన అడవులలోనే తవు సెవాసాన్ని ఏర్పరవు కుంటాయి. పెంలు చెట్ల మీద గూళ్లు కడతాయి. సేతాకోక చిలుకలు అడవి పుల పు రచి తవు ఆహారాన్ని లకరిస్యాయి. పాదలు, గుబురు చెట్లు లక్షలాది రకరకాల కీటకాలకు ఆవాసం కల్పిస్తున్నాయి. వు సెట్టి జంతు మూతూ, పెర్ల లతూ వేటాతు తూ, చెట్లను నపు కుతూ అడవి వీ ద దాడి ప్రారంభించిన నాటి పుంచి పర్యావరణం చెల్లుతినడం, జంతు జాతులు ఒకటివెనక ఒకటిగా క్రమ క్రమంగా అంతరించిపోవడం మొదలయింది. ఈ దు స్థితిని పూ ర్ణడానికి వునం క పీ చేవు వచ్చు. ఎలా?

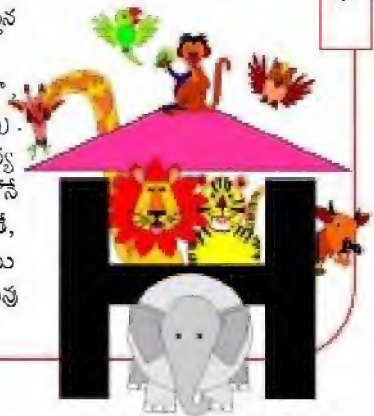
- జంతు మూపు, పెర్ల లను వేటాడడం వూ ను కోవాలి.
- జాతీయోద్యానాలలో, శరణాలయాలలో, అభయారణ్యాలలో జంతు ముల్ల, పెర్ల లు నివసించడానికి అను మూ సహజావరణం కల్పించాలి.
- వూ నవ సెవాసాల్లు ఉన్నచోట పెర్ల లు నివసించడానికి ఇబ్బంది కలగనివిధంగా వాటికి ప్రిత్యేకంగా సెవాసాల్లు ఏర్పరచాలి.

మన పెరడను సురక్షితం చేద్దాం

మన ఇంటి ఆవరణలో కొత్తగా తోట వేయాలనుకున్నప్పుడుగాని, దానిని ఇతరత్రా ఉపయోగించుకోవాలను కున్నప్పుడుగాని, అక్కడున్న చిన్న పొదలను, పాత చెట్లను పూర్తిగా తీసివేయకుండా కొద్దిగానైనా అలాగే ఉంచాలి. అప్పుడే అక్కడున్న ప్రాణు లు ఇబ్బంది లేకుండా అక్కడే కొనసాగగలమా గాలి ద్వారాగాని, పెరల ద్వారాగాని స్థానికేతర విత్తనాలు వచ్చి తోటలో పడినట్లయితే, వాటినుంచి మొలిచే మొక్కల దురాక్రమణ బారినపర్ణ అక్కడ అంతకు ముందున్న గడ్డి, పువ్వులు, పాదలు, చెట్లు మొదలైన వాటికి హాని కలగవచ్చు. ఆ కారణంగా ఒక చెట్టు నశించిందనుకుంటే, దాని మీద ఆధార పడిన కీటకాలు కూడా నశిస్తాయి. ఆహారం కోసం అలాంటి కీటకాల వీ ద ఆధారపడిన పెరలు, చెట్లు మీద గూడు కట్టుకునే పెంలు మరదోటికి తరలి వెళ్లి పోతాయి. దాంతో పపు లను పిట్టితినే సిస్టిన జంతు ముల్ల కూడా అ చోట్ల ను వదిలిపెడతాయి.

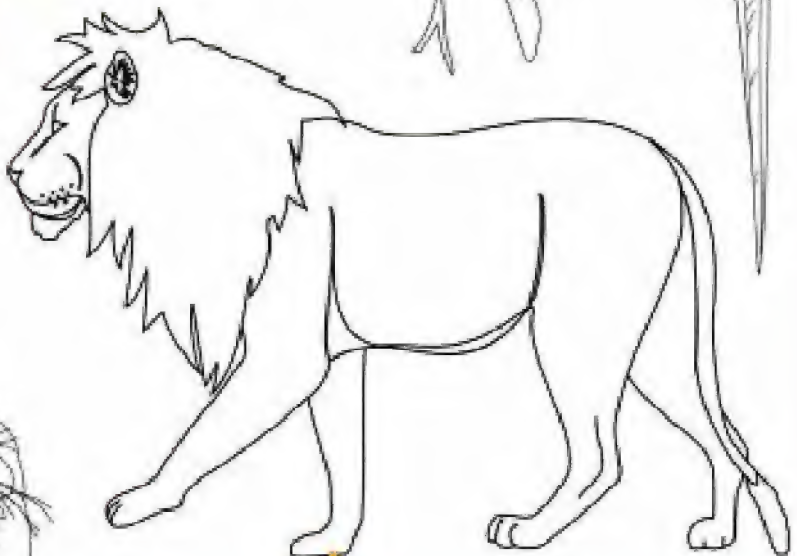
అయితే, స్థానికంగావున్న మొక్కలు స్థానికపపు లతూ, సేతాకోక చిల్లు కలనూ, కీటకాలనూ, అంతరించి పోతున్న ఇతర జాతు ల జంతు మూతూ ఆకర్షిస్తాయి. స్థానికేతర జాతుల మొక్కలు రాకుండా జాగ్రత్త తీసుకున్నట్లయితే, వన్య ప్రాణు ల సింరణకు జాగ్రత్త తీసి కున్నట్లే అమవు ఉంది. వున తోటలోనే ఆకులలములతో, చెత్తా చెదారంతో ఎరువును తయారుచేసుకున్నట్లయితే, చెత్తా చెదారం కుభ్రం కావడంతో పాటు మన మొక్కలనెంతో మేలు జల్లే గే తు ఉంది. స్థానిక వన్యప్రాణు లకు హాని కలిగించే రసాయ నిక ఎర్ణ మూపు వాడవలసిన అవసరం ఉండదు.

సంపత్తు - ఫిబ్రవరి 2005

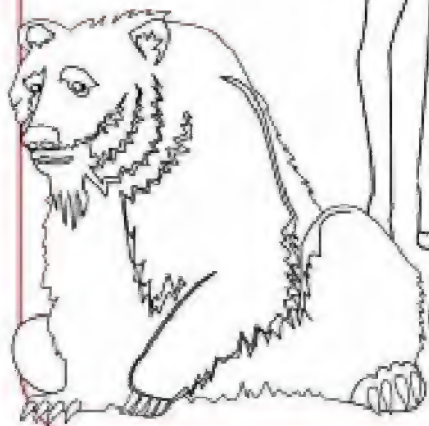
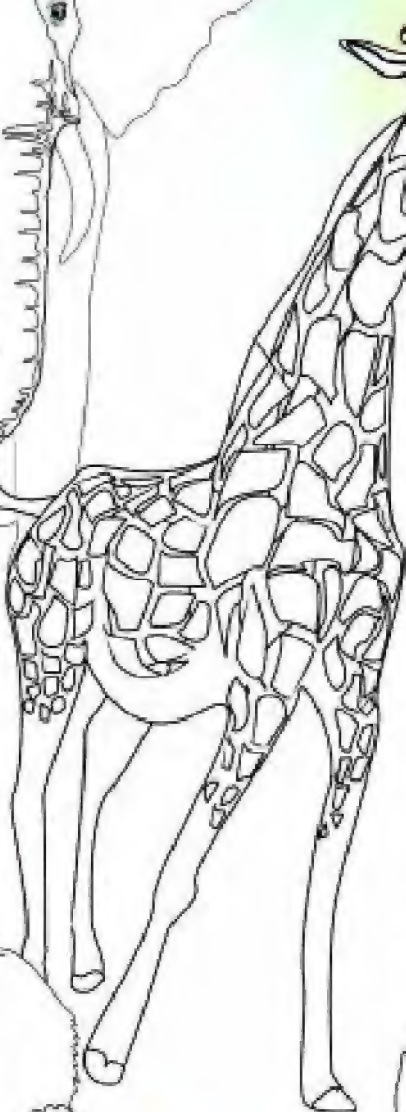
రంగుల
వినోదం

చంద్రా పు - ఫిబ్రవరి 2005

రంగుల
విన్ోదం

చంద్రా పు - ఫిబ్రవరి 2005

చుక్కలను కలపండి

1 నుంచి 33 వరకు గల పుక్కలను కలిపి దాగిమన్న చిత్రాన్ని కనుగొనండి.

చంద్రాపు - ఫిబ్రవరి 2005

తేడాలు కనుగొనండి

పేపున్న రెండు చిత్రాలు చూడడానికి ఒకేవిధంగా ఉన్నాయి. అయితే, ఈ రెండింటికీ పుడ్యకొన్ని తేడాలు ఉన్నాయి. నిరదగా కనుగొనండి పురి.

Listen, Enjoy & Learn

about the benefits of
Oil Conservation & Environment Protection

"Boond Boond Ki Baat"

Every Monday
at 9.00 AM
on FM Gold.

The programme is
telecast from 47 other
stations in Hindi and
regional languages

PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION
E-mail: pcra@pcra.org
Visit us at: www.pcra.org

Learn
conservation
with fun

Every Sunday
on DD-1
at 11.00 AM

(Repeat telecast on
Wednesday at 9.00 AM)

Watch the programme & know all about :

- Oil Conservation
- Wildlife Preservation
- Significance of Water
- Environment Protection etc.

PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION
E-mail: pcra@pcra.org
Visit us at: www.pcra.org

Petroleum Conservation Research Association

"Sanrakshan Bhavan", 10, Bhikaiji Cama Place, New Delhi-110 066

Phone : 26198856 Fax : 26109668

Northern Region :

Chief Regional Co-ordinator, "Sanrakshan Bhavan", 10, Bhikaiji Cama Place,
New Delhi-100 066. Phone : 26198753, 26182161 Fax : 26109668

Eastern Region :

Chief Regional Co-ordinator, Everest House (2nd Floor), 46-C, Chowringhee Road,
Kolkata-700 071. Phone : 22887250 / 22881913 Fax : 22880763

Western Region :

Chief Regional Co-ordinator, C-5, Keshva Building (Ground Floor), Bandra-Kurla Complex,
Bandra East, Mumbai-400 051. Phone : 26592587 / 26592181 Fax : 26590034

Southern Region :

Chief Regional Co-ordinator, TMB Mansion (1st Floor), 739, Anna Salai,
Chennai-600 002. Phone : 28521662 / 28520417 Fax : 28521662

లద్దంలో యుద్ధం

షుహరేళ్ళ పయసువాడైన శంకరయ్య ఒట్టి అవూయ కుత్త . అతడు మిట్టైన వూడెళ్ళకు తల్లి చనిపాడుతో తండ్రి సొంబయ్య, నూకా లమ్మ అనే ఆమెను రెండో పెళ్ళి చేసుకున్నాడు . క్రమంగా నూకాలమ్మకు ఇద్దరు పుత్ర పిల్లలు కలిగారు. ఆమె తన బిడ్డలను గారాబంగా చూపుకుంటూ, వాళ్ళన గ్రామంలోని పాఠశాలకు పంపిస్తూండేది. శంకరయ్యతో వూత్రం ఇంటిపిన్నలతో పాటు, పోలం పిన్నలు కూడా చేర్చు న్నిండేది.

ఇలా కొంత కాలంగడిచింది. ఉన్నట్టుండి సొంబయ్య అంత బట్టని వ్యాధితో పుంజాన పిడ్డాడు . అతడు భార్యబిడ్డలను దగ్గరకు పిలిచి, అవూయ కుడ్య శంకరయ్యను భార్యకు అప్పగిస్తూ, అతడి బాగోగ్గలు చూపు కోమని మరీమరీ చెప్పి కన్నుమూశాడు.

అయితే, నూకాలమ్మ శంకరయ్యను ఇంట్లోంచి పిరాయి అన్న కుని, ఒకనాడు అతడితో, “నాయ నా! రాత్రి ప్పి నాన్న నాకు

కలలో కనిపించి, ఈ అద్దం ఇచ్చాడు . ఇది ఎంతో పుహీపు కలదట! దీన్ని నీకివ్వవు నీ, ఇదే తన ఆస్తిలో నీ భాగమనీ చెప్పాడు,” అని, పుట్టరానగివెలు చెక్కిన అద్దాన్ని అతడి కిచ్చింది.

ఆ అద్దం, నూకాలమ్మకు ఇంకా పేళ్ళికాక పుంధు, పోలం పిని చేసి పుధ్యాహ్నిం వేళ ఇంటికి తిరిగివస్తాండగా, ఏనాడో శిథిలమై పోయిన ఒక సాధు మంత్రం రాళ్ళుగట్టలో మెరుస్తూ కనిపించింది. ఆ సాధు మంగప్పి పుహీమలుకలవాడని జనం చెప్పుకునేవారు. ఆ అద్దాన్ని పేళ్ళాయ్య క ఆమె భర్త సొంబయ్యకు ఇచ్చింది.

శంకరయ్య, నూకాలమ్మ చెప్పిందంతా విని అద్దం తీసి కుని, “అవూయ! నేనిప్పిడు ఇంట్లోంచి వెళ్ళిపోవాలా?” అంటూ అవూయ కంగా అడిగాడు .

“అంతేగదా, నాయ నా! ప్పి నాన్న తన ఆస్తిలో నీ భాగంగా, ఈ అద్దం ఇచ్చేయ్ పున్నా

దంటే, నిన్ను బయటికి పోయి, నీ బతుకు నిన్ను బతకవునే కదా,” అన్నది నా కాలవృత్తి శంకరయ్య చేతిలో నాలుగు రూపాయలు పేడుతూ.

ఆరోజే శంకరయ్య, ఒక చిర్రగల సింఛిలో రెండు జతల బట్టలు పెట్టుకుని, వాటిమధ్య భద్రంగా అద్దాన్నుంచి, ఇంటి నుంచి బయలుదేరి, చీకటి పడుతూ ఉండగా రాజుగారి కోట సింఛి పింట్లో మళ్ళీ నిత్రాన్ని చేరాడు. నిత్రంలో ఒక అద్దరూపాయి ఇచ్చి భోజనం చేసి, నిత్రం వాళ్ళిచ్చా పీస గదిలో చాపి పుడ కూర్చుని, సింఛిలో మళ్ళీ అద్దాన్ని బయటకు తీశాడు.

అద్దం చూడవు చ్చటగా మళ్ళీ. శంకరయ్య దానిలో తన ప్రితిబింబాన్ని చూసి కుంటూ, “నాన్నా, ఈ అద్దం చాలా పుహీపు గలదని అప్పు చెప్పింది. ఆ పుహీపును ఎలా తెలుసుకోవాలో మాత్రం చెప్పలేదు. నువ్వు

ఆ సంగతి అమ్మకు చెప్పివుండవు,” అనుకుంటూ అద్దాన్ని గుండెల పైద పేట్టుకుని అలాగే నిద్రపోసాగాడు.

సిరిగ్గా అద్దరాత్రి సింఛియంలో, నిత్రంలో పేడ్ల కలకలం లేచింది. రాజెస్థు పుత్రవర్మ పుడికి వ్యాఘ్రకేతుడనే పోరుగు రాజు సేన్యంతో వచ్చి హఠాత్తుగా కోటను పుట్టడించాడు. కోట రోణలో మళ్ళీ సేన్యకులు శత్రు మూను ఎదిరించారు. ఆ సింఛియంలో పుత్రవర్మ కోటలోని తన శయనాగారంలో నిద్రపోతున్నాడు. ఆయన ప్రజారంజకంగా పిరిపాలన చేసే పుంఛి రాజుగా అందరూ కీర్తించేవారు.

నిత్రంయ బహుని, నిత్రంలో బసిచేసిన వారికి, వ్యాఘ్రకేతుడు ఎలాంటి భుష్టితో చెప్పి, “ధర్మాత్ముడైన మన మిత్రవర్మ రాజు యుద్ధానికి సిద్ధంగా మళ్ళీ లోడో తెలియదు. ఆయన జల్మించాలని ప్రార్థిద్దాం,” అన్నాడు.

ఆ పూటలు వింటూనే శంకరయ్య, తన చేతిలో మళ్ళీ పుహీపు గల అద్దంలోకి చూస్తూ, “ధర్మాత్ముడైన రాజు మిత్రవర్మ జయిస్తే ఎంత వేలు!” అన్నాడు.

అంతే! ఆమరుక్షణం అద్దంలో ఒక మెరుపు మెరిసింది. అద్దంలోంచి కందిరిగంత సైనికులు పిట్టుగొడుగుల్లా పిట్టుకొచ్చి, అంతలోనే ధకాయుల్తో సేన్యకుల్లా పూరిపోయి, శరవేగంతో వెళ్ళి వ్యాఘ్రకేతు సైనికులపై కలియ బడ్డారు.

ఈ భయంకర పరిణామం చూసి వ్యాఘ్రకేతు నివ్వెరపోతున్నంతలో, అతడి సైనికులు

ఒక్కొక్కరు గా నేలకొరగ సాగారు . ఇంతలో, అద్దంలోంచి పొడవాటి తాడు ఒకటి వేగంగా దూసుకు వెళ్ళి, వ్యాఘ్రకేతును చుట్టేవేసి బంధించింది.

ఆ సరికి నిద్ర లేచి కోటదిగి వచ్చిన మిత్ర వర్య, అద్దంలోంచి వచ్చిన సేన్యకులు శత్రు మాలతో యుద్ధం చేయడం, వ్యాఘ్రకేతు బంధించు తున్న కావడం తెలుసుకుని, స్వయంగా సిత్రానికి వచ్చి శంకరయ్యను చూసి, “నీవు హీనుగల అద్దం వల్ల రాజ్యం రోంచబడింది! ఇంతకూ సీమోవుటి? ఏ ప్రాంతంవాడివి?” అని అడిగాడు .

శంకరయ్య తనూరూ , ఎక్కడి నుంచి వచ్చిందీ, తండ్రి పురణించినప్పటి నుంచి జరిగిందంతా రాజుకు వివరంగా చెప్పి, “అసలు ఈ అద్దం నాకేం వులు చేస్తుందో నాకు తెలియదు . ధర్మాత్మత్వం పురు జర్లుంచాలని కోరుకున్నాను . అద్దంలోంచి వచ్చిన సేన్యకులు , శత్రు మాలను ఓడించారు ,” అన్నాడు సంతోషంగా .

రాజు అంతా విని ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యంతో, “నీ నివతి తల్లి ఏం ఆశించి, ఈ అద్దం నీ

కిచ్చిందో కానీ, రాజ్యానికి గొప్ప ఉపకారం జరిగింది. నిన్ను ఈ రోజే గురు కులంలో చేర్పించి విద్యలు ధ్వలు నేర్పిస్తాను . అది సై ర్తయ్యాక ఆస్థానంలో వుంచి పిదవి ఇస్తాను , ఇష్టివు నా?” అని అడిగాడు .

శంకరయ్య సంతోషంగా ఇష్టివు నంటూ తల ఊబంతలో, అద్దం అతడి చేతి నుంచి బదారపు గుల్ల గాలిలోకిలేచి, ఫేళ్ళవుంటూ పేద్ద ధ్వనితో పెగిలి వుక్కలు పుక్కల్లా పోయింది .

ఇది చూసి శంకరయ్య దిగాలు పిడి, పెగిలిన అద్దం పుక్కలకేసి చూశాడు . రాజు అతడి పుజం పుడచేయి వేసి చిన్నగా నవ్వి, “అద్దం పెగిలి పోయిందని బాధ పడకు. పుహీవులు , పుంత్రాలు పునిషీ అభివద్దికి ఎంతో కాలం సాయ పడమారు పునిషీ అత్య విశ్వాసంతో, ధైర్యసాహసాలతో తన అభివద్దని తానే సాధించుకోవాలి. ఇక రా!” అంటూ అక్కణ్ణించి కదిలాడు .

శంకరయ్య నమ్మావు ఖంతో, పుట్టామన్న వారికే ఒక సారి చూసి, రాజును అనుసరించి నడిచాడు .

రాజుగారి మనోగతం!

ఒకానొకప్పుడు అపరిమితమైన పిళ్ళ సంపద కలిగిన రాజు ఉండేవాడు. అప్పు న వద్ద లెక్క లేనన్ని పిళ్ళ ములు, ఏనుగులు, గుర్రాలు, ఒంటెలు, గాడిదలు ఉండేవి.

ఒకనాడాయనకు ఒక వింత ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే తన ఆస్థానంలో పనిచేసే ఉద్యోగులనూ, సేవకులనూ రాజభవనం వుండు గుమ్మ గూడపుని ఆజ్ఞాపించాడు. కారణం ఫలానా అని చెప్పకుండా రాజు రమ్మన దంతో, అందరూ ఆశ్చర్యపొన్నారు.

పురుషుడు తెల్లవారగానే రాజు ఎందుకు పిలిపించాడో అన్న ఉత్కంఠతో అందరూ

రాజభవనం వుండు గుమ్మ గూడపు. రాజు వారి ఎదుటికి వచ్చి, “అందరూ వచ్చారా?” అని అడిగాడు. అందరూ చేతులు కట్టుకుని వక్షసం వహించారు.

“వీ వక్షసాన్ని చూస్తూంటే అందరూ వచ్చారనే భావిస్తున్నాను. నేనొక పిళ్ళ అడిగి, వీ ఒక్కొక్కరి నుంచి విడివిడిగా సింహాధానం రాబట్టాలనుకుంటున్నాను,” అన్నాడు రాజు వారందరి కేసె పిరిశీలనగా చూస్తూ.

కొంతసమీతరవాత రాజు పుళ్ళి, “నా పునసులో ఇప్పుడు ఏవున్నదో వీరు చెప్పాలి. నాలో విచారం ఉందా? సంతోషంగా ఉన్నానా? అదుర్దాతో ఉన్నానా? నా పునసులో ఎలాంటి ఆలోచనలు ఉన్నాయి? అన్న విషయం మీరు చెప్పాలి. అందుకే వీ పుట్టి పిలిపించాను. ఒక్కొక్కరు గా ముందుకు వచ్చి మీ సమాధానం చెప్పండి,” అన్నాడు.

ఒక్కొక్కరు వుండుకు వచ్చి తమకు తోచిన సంగతి చెప్పారు. రాజు అంగీకరించి సంతోషిస్తాడనుకున్నారు. అయితే, బ్రిటి ఒక్కరి సింహాధానానికి రాజు తల అడ్డంగా ఊపిరిపెగాడు. అయినా, రాజు పునసులో ఎలాంటి ఉద్వేగమూ కనిపించక పాదంతో అప్పున ఆగ్రహించేదాడా? ఆశాభంగం చెందాడా? విచారంతో ఉన్నాడా? అన్న విషయం ఎవరూ ఏమూ త్రంపిసగట్టలేక పొన్నారు.

“ఏ లో ఏ ఒక్కరి అభిప్రాయం తోనూ ఏకీ భవించలేక పావు న్నందు కు విచారిస్తున్నాను. వెళ్ళి వీ వీ పిన్నులు చూసి కోండి,” అన్నాడు రాజు నిర్వికారంగా.

రాజభవనానికి ముందు ఒక మూలలో నిలబడి వుంటి జరుగుతున్న తథంగా న్నంతా వక్షనంగా చూడసాగాడు. ఇప్పిడు రాజు దష్టి వుంటి వీ దికి వుళ్ళింది ఆయన వుంటిని దగ్గరికి రమ్మని పీచి, “నా వు నోభావాలను చదవగల మనిషిని ఒక నెలలో వెతికి తీసు కురా. అలా వెంటబెట్టుకు రాకపోతే నిన్ను మంటి పదవినుంచి తొలగిస్తాను,” అని చెప్పి, భవనం లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు.

మంటి దిగ్గాంతి చెందాడు. మనంగా ఇంటికి వెళ్ళి పైకప్పును చూస్తూ పడుకుని, “రాజు మనసును చదవగల మేధావిని నేనెక్క డని వెతకగలను?” అని ఆలోచిస్తూ గడిపాడు.

“రేపు వెళ్ళి వెతుకుతాను,” అన్న ఆలోచనతో చిన్న కున్న కు తీశాడు.

తెల్లవారక ముందే లేచాడు. గబగబా వెళ్ళి, దారిలో ఎదురు పడిన ప్రితివాడికి తన సెవు స్విస్త ఏకరు మఱేట్టాడు. ఎవరూ పిరిష్కారం చూపలేక పొయ్యారు. కొందరయితే రాజు గారి వ్యవహారం గనక, ఎట్టు పాల్లు ఎట్టు మ్నొందో నన్న అనుభూనంతో అసెలు నోరు కదపలేక పొయ్యారు. రాజు పిట్ల భయంతో ఎలాంటి సెలహా ఇవ్వలేక ఊరు కున్నాడు. వుంటి ఇలా వురికొన్ని రోజులు తిరిగాడు.

రాజు చెప్పిన నెలరోజుల గడువు దగ్గర పిడు తున్నది. కాని సెవు స్వికు పిరిష్కారం కను చూ మిఫే రలో కనిపించక పొయ్యే సెరికి వుంటికి నిద్ర కరు వర్లుంది. ఆకలి నశిం చింది. నిద్రాహారాలు వూని రాత్రుల్లో సేథం

పెదక వీ ద కూర్చుని దిగులు పెదసాగాడు. భోజనం చేయ వుని భార్య ప్రాధేయ పడేది. అయినా అతడు వినిపించు కునేవాడు కాదు. ఈ స్థితిని చూసిన వుంటి కుమార్తె ఒకరోజు ఆయన దగ్గరికి వెళ్ళి, “నాన్నా, వీ విచారానికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకిలా ఆవేదనపిడు తున్నారు? నాకు చెప్పండి,” అని అడిగింది.

అయినా మంటి, ఆమె మాటలు పట్టించుకోలేదు. ఒకనాటి ఉదయం ఆయన విచారంతో స్నానం చేయ దానికి సేథం నిరాకరించాడు. దాన్ని చూస్తూ ఆయన కుమార్తె ఊరుకోలేక పొయ్యింది. “నాన్నా, వీరు ఆహారం తీసికోలేదంటే, నేనూ, అమ్మ కూడా అసెలు తిండి ముట్టుకోం. మీ విచారానికి కారణం చెప్పండి. ఎవరు చూశారు, నేనే దాన్ని పిరిష్కరించ వచ్చు,” అన్నది పిట్లదలతో.

ఆ మాటతో వుంటి లేచి కూర్చున్నాడు.

మొదటి మనిషిని చూడడంతో వ్రాణాలు లు వచ్చినట్లు, రాజాజ్ఞను గురించి, తన విఫల

ప్రియ త్నం గు రించీ కుమార్తెకు వివరించి చెప్పాడు. అంతావిన్న మంత్రి కుమార్తె, “గడువు పై రైకావడానికి ఇంకా ఎన్ని రోజులు న్నాయి?” అని అడిగింది.

“ఒకటి రెండు రోజులే ఉన్నాయి, తల్లీ,” అన్నాడు వుంత్రి.

“సరిగ్గా ఎప్పుడు ముగుస్తుందో చెప్పు. రాజుగారికి కావలసిన వు నిషిని తెచ్చి అప్పి గించే బాధ్యతనాది. ఇప్పుడు వెళ్ళి స్నానం చేసిరా. అందరం కలిసే భోజనం చేద్దాం,” అంటూ తండ్రి చేతులు పట్టుకుని లేపి, గది వెలుపలికి తీసి కువచ్చింది.

భోజనం చేస్తూ వుంత్రి, “నేను ఎల్లుండి, రాజుగారి దగ్గరికి మనిషిని తీసుకువెళ్ళాలి,” అన్నాడు కుమార్తెతో.

“ఎల్లుండే కూడా! దిగులు పిడకండి నాన్నా. నేను తప్పిక వ్చి కు కావలసిన వు నిషిని ఆలోగా తీసుకువస్తాను,” అని ధైర్యం చెప్పింది కుమార్తె.

మంత్రి కుమార్తె మరెక్కడికీ వెళ్ళలేదు. తవు గొరెలు, మే కలు కాచే యు వకుడు ఆవు కు గు ర్తుకు వచ్చాడు. ఆ గొరెల కాపిరి యు వకుడికి సొంతంగా మూడు గొరె పాట్టేళ్ళు ఉన్నాయి. పైగా వాడు మాట్లాడలేడు; చెవులు వినిపించమావుంత్రి కూతురు వాణ్ణి పీలిచి, కడు పిశిండా భోజనం పెట్టి, వాడు తన తండ్రితో కలిసే రాజదర్శనానికి వెళ్ళాలని సంజ్ఞలతో వాడికి అర్థవు య్యేలా తెలియ జేసింది.

వాడు సిరేసని సింతోషింగా తల డాపాడు.

అమె ఆ సంగతి తన తండ్రికి చెప్పలేదు. వుంత్రి రాజదర్శనానికి బయలు దేరు తూ న్న సెవు యం లో తన కూతురు గొరెలకాపరిని తీసి కు రావడం చూసే ఆయన దిగ్భాంతి చెందాడు. “మూగ చెవిటివాణ్ణి తీసుకువచ్చా వేచ్చి టి తల్లీ,” అని లడిగాడు.

“రాజుగారి వు నస్తి లో ఉన్నదంతా వాడికి ్రణ్ణంగా తెలుస్తూి. వ్చి ర్త ఏవూ త్రం సింతల్లుంచ కుండా వాణ్ణి మీ వెంటబెట్టుకు వెళ్ళండి. తక్కినవన్నీ వాడే చూసుకుంటాడు,” అని ధైర్యం చెప్పింది కూతురు.

కూతురి తెలివి తేటలపట్ల వుంత్రికి అపార నమ్మకం ఉంది. అందు వల్ల వురేవ్చి మాట్లాడ కుండా, ఆయన గొరెల కాపరిని వెంట బెట్టుకుని రాజాస్థానా నికి బయలు దేరాడు.

రాజు అప్పిటికే కొలు మతీరి ఉన్నాడు. మంత్రి వెంటబెట్టుకుని వచ్చే మనిషి రాజు గారి వు నోభావాలను ఎలా వెలి బు చ్చుగలడో చూ డాలనిసిధికులందరూ ఉత్సాహంతో ఎదురు చూస్తున్నారు. వుంత్రి వచ్చి రాజుకు తలవంచి నమస్కరించాడు. గొరెల కాపిరి యు వకుడు

కూడా అదే విధంగా తలవంచి నపు స్కిరించాడు .
రాజు వాడి కేసి ఒకసారి పిరిశిలనగా చూసి
వక్షనంగా చేర్చి పేర్కెత్తి ఒకవేలు ను చూపాడు .
గొర్రెలకాపరి యువకుడు రెండు వేళ్ళు
చూపాడు .

రాజు వుండహాసిం చేసి, మూడు వేళ్ళు
చూపాడు. గొర్రెల కాపరి యువకుడు తల
అడ్డంగా ఊపిత్తూ వుళ్ళే రెండు వేళ్ళే
చూపాడు .

రాజు వురింత పేడ్చగా నవ్వుతూ , వుంత్రి
వైపు తిరిగి, “గొప్ప ప్రతిభావంతుణ్ణి తీసుకు
వచ్చావు. నాకు సరైన సమాధానాలిచ్చాడు.
నిన్ను వు ససారా అభినందిస్తున్నాను , వుంత్రి,”
అన్నాడు .

“క తజ్జతలు , వు హారాజా!” అంటూ
వుంత్రి వుళ్ళే ఒకసారి వంగి నపు స్కిరించి,
“తవు ర్త అన్నదా బావించలేదంటే ఒక వు నవి.
తవు ర్త అడిగిన ప్రశ్నలనూ , వాదనలనూ
కుడు ఇచ్చిన సవిధానాలనూ తెలియ జేశా
రంటే సిద్ధికులు కూడా విని అనందించగలరు ,”
అన్నాడు వినయంగా .

“అలాగే వుంత్రి! ఈ రాజ్యానికి నేనొక్కడినే
కదా అధిపితిని అని అడుగుతూ ఒకవేలిని
చూపాను . అతడు అందుకు - కాదు , నాతో
పాట్లు దేవతలు కూడా ఉన్నాడంటూ రెండు
వేళ్ళు చూపాడు . ఈ రాజ్యం వీడ అధిపిత్వం
వహించేవారు వేరెవరైనా ఉన్నారా అంటూ నేను
మూడు వేళ్ళు చూపాను . అతడు మళ్ళీ రెండు
వేళ్ళే చూపిత్తూ , లేదు దేవతూ , నేను వూత్రవు
ఈ రాజ్యాధినేతలవు ని నొ చించాడు . అతడు
నా వు నోభావాలను ఎంత చక్కగా స్పష్టంగా
అర్థం చేసి కున్నాడో , చూశావా?” అన్నాడు
పిరవూ నందంతో .

ఆ తరువాత రాజు మంత్రిని, గొర్రెలకాపరి

పింపాడు .

ఇల్లు చేరగానే వుంత్రి తన కూతురి సాయంతో,
అ యువకుడు రాజుగారి వు నోగతాన్ని ఎలా
గ్రహించగలిగాడో అడిగాడు . ఆ పూ గవాడు -
రాజుగారు ఒకవేలు చూపిత్తూ నన్ను ఒక పొట్టెలు
పీల్చనిస్తావా? అని అడిగాడు . రెండు వేళ్ళు
చూపిత్తూ రాజుగారు కదా కావాలంటే రెండు
తీసి కోండి, అన్నాను నేను . రాజుగారేమో నా
వద్దవత్తు మూడు పొట్టెళ్ళనూ ఇవ్వవు ని
అడిగినప్పిడు సొంపురా కాదని అడ్డంగా
తల్లాపిత్తూ రెండే అప్పుతాను , అని రెండు
వేళ్ళే చూపాను అంతే - అని నంజులతో వివ
రించాడు .

అనిలు సింగతి గ్రహించిన వుంత్రి, అయిన
కూతురూ నవ్వు అపిహారేక పాయూ ర్త !

మహాసాధ్వి

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పిరిపాలించే కాలంలో, బోధినిత్ర్యుడు నగరానికి నిమిష పాన మన్న ఒక గ్రామంలో, ఒకనింపిన్న గహిస్థిడి కుమార్తెగా జన్మించాడు.

అతడు చిన్నతనంలోనే నిపున్తి విద్యలూ నేర్చాడు. యుక్తవయస్సి రాగానే అతని తల్లిదండ్రులు కాశీనగరంలో ఒక పేళ్ళి సింబంధం చూశారు. ని జాత అనే ఒక కన్యను తెచ్చి బోధినిత్ర్యుడికి పేళ్ళి చేశారు. ని జాత నిందర్యవతి చూత్రు కాక ని గణ వతి, వివేకవతి. అటు భర్తకూ, ఇటు అత్త చూపులకూ కూడా పిరిచర్యలు చేస్తూ, తలలో నాలుకగా వునిల్చు కునేది.

బోధిసత్వుడు కూడా ఆమె పైన ఎంతో అనురాగం చూపాడు. ఇలా ఆ ఇద్దరిదీ ఒక్క చూట, ఒక్క వునస్సి అల్లి, చూడ వుచ్చటగా మూడేవారు. అందరూ వారిని గురించి గొప్పగా చెప్పుకునేవారు.

కొంత కాలం గడిచిన తరువాత ఒకనాడు, ని జాత తన భర్తతో, “నాకు చూ అవ్వనూ,

నాన్ననూ చూసీ రావాలని మన్నది. వాళ్ళ వద్ద లెఖొయ్యారు. పుర తోడ మన్న, ఇద్దరం కలిసి వెళ్ళి చూసి వద్దాం,” అన్నది.

ఇందు కు బోధినిత్ర్యుడు చాలా సింతో షించి, “అలాగే తప్పకుండా వెళదాం. నాకూ అత్తచూ వుల్లి చూడాలని చాలా కాలంగా కోర్చువున్నది. ఇటీవల కొన్నాళ్ళుగా ఇంటిదగ్గర తొందరపిన్నల కారణంగా వుర్ర కున్నాను. లేకపోతే నేనే వుండు బయలు దేరదావు ని చెప్పేవాణ్ణి,” అన్నాడు.

పుర్ర సిటి రోజున ప్రియూణానికి అన్నీ సేద్యం చేసి కున్నారు. అవసరమైన వస్తు మూన్నీ బండిలో సిర్లకుని బయలు దేరారు. ని జాత బండిలో కూర్చున్నది. బోధినిత్ర్యుడు తోడ్లో కూర్చుని బండితోలుతున్నాడు. అలా కొంతసమీప్రియూణించేసి వాళ్ళ, కాశీనగరం పాలిమేరలు చేరాక, ఒక చెట్టుకింద బండి విప్పి, అక్కడమన్న కొలనలో కాళ్ళ, చేతులూ కడుక్కుని, మెట తెచ్చుకున్న అహారు భజించారు. కొంచెంసేపు చెట్టు నీడలో విశ్రాంతి

తీసి కున్న తరవాత వుల్ఫీ సింఠోషింగా బండి పై న్ని, నగరంలోకి బయలు దేరాల్ .

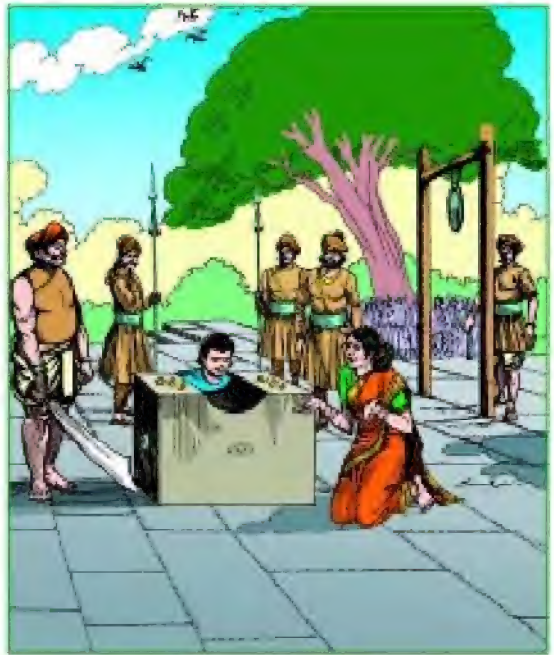
సిరిగ్గా బోధిసిత్వడి బండి నగరం ప్రివే శించేసివు యాన, కాశిరాజు ఏన్న గ్ర అంబారీ ఎక్కి నగరంలో ఊరేర్త త్తన్నాత్త . ఆ ఉత్సవం చూడ వేత్త క కలిగి, స్రి జాత భర్త అన్న వు తితే బండి దిగి, కాలినడకన వుండు నడవ సాగింది. బోధిసత్వుడు బండిలో వెనకగా వన్నిన్నాత్త .

అంబారీ పేళ్ళ మళ్ళ కాశిరాజు, అతిరూపి న్నోదర్యవతి అల్లి న స్రి జాతన్న చూశాత్త . ఆమె న్ని ివశ్మాడాలన్న బుద్ధి పిజ్జింది రాజుకు. ఆమెను గురించి భోగట్టాచేయగా, ఆమె ఫలానావారి అమ్మాయి అనీ, బండిలో కూర్చున్న వ్యక్తే ఆమె భర్త అనీ తెలియ వచ్చింది.

రాజు ఒక దు రాలోచన చేశాత్త . స్రి జాత భర్త వు ఏదోవిధంగా త్ర దవుట్టించి, తరవాత ఆమెను తన రాణిగా చేసి కుందావు న్న కున్నాత్త . ఇండు కు అతత్త తిర్త గ్రలేసి ఒక వ్త హిం పిన్నాత్త .

తనకు విశ్వాసిపాత్ర డెన్ ఒక భట్ట ణ్ణి పీలిచి, రాజు అతడికి తన కిరీటం ఇచ్చి, “ఈ కిరీటాన్ని ఎవరూ చూడకుండా, ఆ కనపిడే బండిలో పడవేసిరా,” అని చెప్పాడు.

భటుడు, రాజు చెప్పిన విధంగానే మరో కంటికి తెలియ కుండా కిరీటాన్ని బండిలో వేసి, ఆ సింగతి రాజుకు చెప్పాత్త . ఒక పామా గంట కాలం గడిచేలోపిలే, జనంలో, “రాజు గారి కిరీటాన్ని ఎవరో అపిహి రించారు !” అన్న గగ్గోలు ప్రారంభమైంది.

రాజు, తన భట్ట లకు కిరీటం దొంగి లించినవాణ్ణి వెంటనే వెతికి పట్టుకోవు ని ఆజ్ఞ ఇచ్చాత్త .

ఒక భట్ట డికి బోధిసిత్వడి బండిలో మళ్ళ కిరీటం కనిపించింది. వాడు బోధిసిత్వణ్ణి దొంగ అంటూ లాక్కుపొల్చి రాజు వుండు నిలబెట్టాత్త .

రాజు ఊగ్రుడైపోయి, “వీడా, నా కిరీటాన్ని అపిహిరించినవాత్త ! ఈ దు ర్మార్త ణ్ణి తీసి కు పొల్చి శిరశ్చేదం చెయ్యండి,” అని ఆజ్ఞా పించాత్త .

ఈ విధంగా తన వ్త హిం జయ ప్రిద వైర్లదని రాజు సింఠోషిన్నిండగా, భట్ట లు బోధిసిత్వణ్ణి కొరడాలతో కొత్త త్రా, ఏద లన్నీ తిప్పి అవమానించారు . తరవాత, తల నరికేందుకు నగరం వెలుపలవున్న బలిపీఠం దగ్గరకు తీసి కుపొయారు .

ఈ సింగతి తెలిసే సు జాత ధు :భిస్తా, భర్త వెనకగా బయలుదేరింది. “మీకు, ఈ కీడు తెచ్చిపెట్టినది, నేనే!” అని విలపిస్తూ, ఆమె బలివెతు దగ్గరకు చేరి, ఆవేదనతో, “అథా య కులస్య రంఽచగల, దేవతే లేడా? ధు ష్టుల ధు ండగాలు, ఇలా సాగవలసేందేనా?” అని ఆక్రోశించ సాగింది. య హాసాధ్యి అయిన సు జాత ఇలా విలపించే నిరకల్లా, స్వర్గ లోకంలో ఇంద్రు డిసేంహాసేను పణకసాగింది.

“కారణం ఏమిటి?” అను కుంటూ ఇంద్రు ధు దివ్యద ష్టీతో చూ శాధు . ఋగవు న్న పూ రం ఆయ నకు తెలిసేంది.

ఇంద్రు ధు ఒక విచిత్రపరిస్థితి కల్పిం చాధు . రాజు స్థానంలో బోధిసిత్వతూ ; బోధి సిత్వత మ్న చోట రాజు మూడేటట్లు, తన య హేవు వల్ల ఇద్దరి స్థానాలూ యా ర్చివేశాధు .

ఏన గ్ర అంబాలీలో మ్నవాధు రాజే అను కున్నార , ప్రిజలు . కాని, అక్కడ మ్నది రాజ లాంఛనాలన్నీ ధరించి మ్న బోధిసిత్వత . అలాగే తలార ల వశంలో బలివెతం పు ద మ్న బోధిసిత్వత , అతడి ధు స్త్రులు ధరించి మ్న రాజు!

ఈ రహస్యం ఎరగని తలార లు , తవు అధీనంలో మ్న పు నిషిని, రాజాజ్ఞ ప్రికారం తల నరికార . ప్రాణం పోగానే ధు ర్మార్గ డెఫు కాశీరాజుకు, అతడి నిజస్వీరూ పిం వచ్చింది. అప్పిధు ఆ చంపి బడినవాధు రాజు అని ప్రజలకందరికీ తెలిసిపోయింది. వెంటనే గొప్ప కలకలం రేగింది. ఈ విచిత్ర సింఘట నకు కారకులెవరా అని వాళ్ళు అశ్చర్యపిడ సాగార .

అప్పిధు ఇంద్రు ధు బోధిసిత్వడికీ, ప్రిజ లకూ కనిపించి, జరిగినదంతా చెప్పి, “ఈనాటి నుంచీ బోధిసిత్వడే పు రాజు, సు జాత పిట్టపిఠాణి!” అని అంతర్ధానవు య్యాధు .

పాపిం పిండి, ధు ర్మార్గడైన రాజు బలి వెతానికి ఆపి తి అయినందు కు రాజ్యం లోని ప్రిజలందరూ సింతోషించార . ఇంద్రు ధు చెప్పినదాని ప్రకారం బోధిసత్వణ్ణి రాజు గానూ, సు జాతను రాణిగానూ సింతోషంగా అంగీకరించార .

ఆనాటి నుంచీ కాశీరాజ్యంలో ధర్మం నాలు గ్ర పాదాల నడిచింది. సెలకు పూ ధు మ్నాళు కుర్ర న్నూ దేశం సు భింగా మూటూ వచ్చింది.

విష్ణు కథ

విభీషణు డిలాగే రావణు డి పిట్టవు హి పీ
వు ందోదరి కూడా భర్తకు హీతవు చెప్పింది.
“నాథా! ముక్కు చెవులు కోసినందుకో,
వరించమంటే వరించనందుకో, నీ చెల్లెలు
అవమానం భరించలేకపోయి నప్పిత్త ;
ఒంటరిదాన్ని, ఆసిహోయ్య రాల్సి, బంగారాన్నో,
పిశ్ర మనో, పి నోలాగ ఎత్తుకు వచ్చినందుకు,
నెత ఎంత బాధపిత్తు తు ందో ఊహించావా?
శూ ర్వుణఖ ప్రితీకారంతో నెతను ఎత్తుకు
రవ్వున్నట్లే, నెతకు జరిగిన అవమా నానికి
ఆమెకు ఇంకెంత కసి ఉంటుందో ఆలో
చించు !” అన్నది.

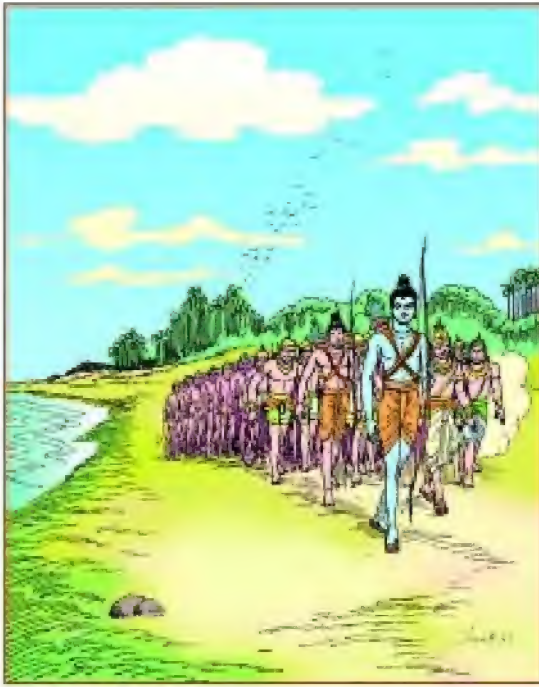
రావణు డు , “ఔను వు ందోదరీ, ఇప్పిత్తు
తెలుస్తున్నదిగానీ, కానీ-ఏమైనా కానీ, రావ
ణు డు తల వంచడం అనేది లేదు ! నీ భర్త
భీరు మూఢు . పీరికివు ందు నూ రి పొయ్ కు!

కేవలం మానవుడైతే ఆ రావు డు ఏం చేయ
గలడో నేనూ చూ స్తాను ,” అన్నాడు .

ఎక్కడెక్కడి వనాల్లోని వానరు లంతా
చేరు కొని రావు డి సాసనగా తయారయ్యారు .
సి గ్రీమత్తు , నీలు డు , అంగదు డు , సీరా
ణుడు, జాంబవంతుడు మొదలైన ప్రముఖు
లంతా సనానాయ కుల్యైరావు డికి అండ
దండలు గా నిల్చారు . హి ను వు ంతు డు
రావు డి కార్యకర్తగా, అంగర కుడిగా లంకపై
దాడికి సిద్ధునిన్నాహాలు ప్రారంభవు య్యాయి .

హి ను వు ంతు డు పిర్వతాలు , కొండలు
తెచ్చి సివు డ్రంలో వేశాడు . వానరు లు పేర్ల
బండలు , శిలలు తెప్పిన్నారు . చిన్న కోటలు
రాళ్ళు మోసుకొస్తున్నారు.

నూ రు యోజనాల పొడమనా లంకకు
సివు డ్రం వీ దూతు నిర్మాణం అతీవేగంగా

ఎంతో ఉత్సాహంతో ప్రారంభమైంది. నీలుడు
సమస్త నిర్యాణపిర్యవేణాబాధ్యత తీసి కు
న్నాడు .

విభీషణుడు ఆకాశపూర్ణాన రావుడి
శరణాగతుడై వచ్చాడు. రాముడతనికి ఆభయ
మిచ్చి లంకకు రాజును చేస్తానని చెప్పాడు .
అప్పటికప్పుడు సింహుడ్ర జలాలతో అతణ్ణి
లంకకు రాజుగా అభిషేకించాడు .

రావుడు వారధికట్టించి, కోదండాన్ని,
రావు బాణాన్ని రెండు చేతులతో పట్టుకొని,
వానరసేనలు వెంటరాగా, ఇరుపక్కల లక్ష్మ
ణుడు , హనుమంతుడు సమస్త స్త్రీలందరూ,
లంకను పుట్టడించడానికి బుర్రలు దేరాడు .
విభీషణుడు వారిని అనుసరించాడు .

మేరలు రావుడు వానరులతో సింహుడ్ర
దాటి వస్తాన్న వార్త తెచ్చారు . రావణుడు
చకితమయ్యాడు . ఒకనరుడు వానరులను

కూడగట్టుకొని, సింహుడ్రం మీద నూరు
యోజనాల పొడమావంతెన కట్టి, పుల్లో
కాలన గడగడలాడించే రావణాస్పత్ర దంతటి
వాడిని కొట్టితన సొత్తును భార్యను తెచ్చుకు
న్నాడు అని అనిపించు కోవడమే ! ఏమిటిది?
ఇది జరుగుతుందా? కట్టడం మాత్రమే జరిగి
నంత మాత్రాన మిగతా రెండూ జరుగు
తాయని భయపెట్టడం దేనికి? అని అను
కుంటూన్న రావణుడితో, పురిమిమిన్నాడు ,
“శత్రుమిత్ర దారిలోనే ఎదురైనా తరువులు
చడం వుంటుంది!” అన్నాడు .

రావణుడు నవ్వి, “పునకుంభకర్మడికి
తగినంత ఆహారం దొరకడం లేదు . వాళ్ళు
లంకకు రానీ! సాలగ్రామంలో చిక్కుకున్న
ఈగల్లాగ, నా తమ్ముడి అకలికి పనికొస్తారే!”
అన్నాడు .

రావుడు వానరులతో వారధిని దాటి
లంకా తీరాన్ని చేరాడు .

లంకానగరం ఎత్తును సమీక్షించి చివరంటా
నిర్మించబడింది. పిర్వతాగ్రం మీది నగరంలో
రావణుడు ఉంటాడు .

ఆ నగరం నుంచి రావణుడు రావు దుర్గ
విడిసిన తీరాన్ని చూశాడు . తీరం పొడవూ
చీపులబారే లాగా వానరులనలు వ్యవహారు
పెన్నుతున్నారు .

అంగదుడికి వీరావేశం వచ్చింది. రిష్టకు
ఎగిరి వెళ్ళి రావణాసురుడి సాధం మీద
వాలాడు .

“ఓ, రావణా! ఒకప్పుడు నిన్ను తోకతో
చుట్టి విసిరేసిన వారి కుమారుణ్ణి నేను ,
అంగదుణ్ణి! అప్పటి నుంచి నువ్వూ, మా

తండ్రిపిట్ట గౌరవపు ర్యాదలతో మి త్రు డిగా ఉన్నావు గనుక, చెబుతున్నాను. ఇప్పట్కైనా మించిపోయింది లేదు. రాముడితో వైరం వూ న్న శరణు మేత్ర వానరపూ క్తో రావు డెం చేయ గలడన్న ధీమా తో మాడకు. వానరు లెంతటి వారో నీకు వు శ్శీ చెప్పనవసరం లేదు!” అన్నాడు .

రావణు డికి కోపం వచ్చి కత్తి ఎత్తాడు . అంగవు డు రావణు డికిరీటాన్నికాలితో తన్ను పిడుద్రోసి, తిరిగి వానరసేన్యం మన్ను చొట్టు కు ఎగిరివెళ్ళాడు.

వానరసన విజ ంభించి లంకా నగరాన్ని ము ట్టడించి చికాకు పిరు స్పిందో, రావ ణు డు కుంభకర్ణుడి నిద్ర చెడగొట్టించి, అతణ్ణివెంటనే యుద్ధానికి వెళ్ళమన్నాడు.

కుంభకర్ణుడు ఘోరమైన తపస్సు చేసి నమ్మిడు బ్రహ్మసిరస్వతి చేత అతని కోరికలు తావు వూ ర్త చేయించాడు. ఆరు నెలలు తిండి, ఒకరోజు నిద్ర కోర్ కోవాలను కున్న కుంభకర్ణుడు , ఆరు నెలల నిద్ర, ఒకరోజు తిండికోర్ కున్నాడు . బ్రహ్మ అతడికి అలాగే వరవు చ్చాడు .

ఆరు నెలల నిద్ర పూర్తిగా తీరకపోతే, కుంభకర్ణుడి శక్తి తగ్గిపోతుంది. అతడు రావణు డు చేసిన పనికి విని కున్నాడు , అన్నకు వినయం గా ివాతబోధ కూడా చేశాడు .

రావణు డు , “చేస్తున్న ధు చెయ్యి, లేదా వెళ్ళి పడుకో!” అన్నాడు.

నిద్ర చెడిన కోపంతో కుంభకర్ణుడు వానరు లను పిట్టుకు తినసాగాడు . రావు

లక్ష్మణులు నిర్విరావుంగా యు ధ్ధం చేశారు . ఆ యు ధ్ధంలో రావు డు కుంభకర్ణుడిని సింహించాడు .

ఆ తరవాత యోధానయోధులైన రాక్షస ప్రివులు లందరూ కూలిపోయారు . రావ ణు డి పేద్రకోడు కు ఇంద్రజిత్తు యు ధ్ధాని కొచ్చాడు .

రావణు డు అతని మీ ద పేద్ర ఆశ పేట్టు కొని ఉన్నాడు . వే ప్పొల్లోంచి యు ధ్ధం చేసు వాడవడంవల్ల వే ఘనాడు అనిపించింది, ఇంద్రు ణ్ణి జల్లుంచి కట్టి తెచ్చి, ఇంద్రజిత్తు అనిపించు కొన్న వు హావీరుడు . వుంత్ర తంత్రాలు నేర్చిన ఇంద్రజిత్తు జిత్తులవూరి, వు హావూయా వి. పిఠ్టాలు గేళ్ళ బ్రహ్మ చర్యతో నిద్రాహారాలు లేకుండా కరోరడి గడిపిన వాడివల్లనే గాని, మరెవ్వరివల్లా అతనికి ప్రాణభయం లేదు .

ఇంద్రజిత్తు వూయ నెతను కల్పించి, రావు డికి కనిపించేలాగవు క్క వు క్కలు గా నరికాడు . లక్ష్మణుడు అది అంతా వూయా జాల మని అన్నకు ధైర్యం చెప్పి గొప్పగా యుద్ధం చేశాడు .

అలాగే రావణుడు విరుక్ష్ణహిందనేవాడి చేత రావు డి తలను తయారై చేర్చుంచి, శూలానికి గ్రచ్చి నెతకు చూపివు నిపింపాడు .

దానిని చూసిననెత, “ఇలాంటి చేతి పినివి కాకుండా, రావణుడి అనిల్లు తలలు తెగి నేల దొర్లేరొజు వచ్చిందిలే,” అని చెప్పింది ఆవేశంగా .

ఇంద్రజిత్తు పై పూల్లో దాగి రావు లక్ష్మణుల ప్పేనాగా ప్రాన్ని హేశాడు . గర్భ తృంతుడు నాగ్రి లను నిర్మాణించి రావు లక్ష్మణులను పావుల వలనుంచి తప్పించాడు .

నెతరావు లావలో పిద్దాలు గేళ్ళ కతో రదీ గడిపిన లక్ష్మణుడి చేతిలో ఇంద్రజిత్తు చామాలాసి ఉందని విభీషణుడు చెప్పాడు . లక్ష్మణుడు, విభీషణ, హినువుంతులూ వెళ్ళి నల్లటి మేకపోతులను బలిచేస్తూ, ఇంద్రజిత్తు చేస్తున్న హోమాన్ని ధ్వంసం చేశారు . లక్ష్మణుడు ఇంద్రజిత్తును సింహించాడు .

రావణుడు పాతాళ లంకాధిపతియైన వైశ్రావణుడిని రావు లక్ష్మణులను కాళికి బలివేయవన్నాడు .

నిదిస్తున్న రావు లక్ష్మణులను మైరావణుడు తన వూయా జాలంతో ప్రితివుల్ని చేసి, పాతాళ లంకకు ఎత్తుకుపోయి, కాళికాలయంలో బలికి సిద్ధంగా ఉంచాడు .

హినువుంతుడు పాతాళ లంక చేరి, ద్వారపాలకుడు గా ఉన్న పుత్ర్యవల్లభుడితో పారాడు తూండగా, ప్రివర్చలాదేవి వారిద్దరూ తండ్రి కొడుకులొతారని చెప్పి పారవూన్పించింది .

హినువుంతుడు పూర్వరూపంతో కాళికాలయం ప్రవేశించి, రావు లక్ష్మణులను భుజాల పైద ఎక్కించుకొని ఇవతలకు తెచ్చాడు . రామలక్ష్మణులు మైరావణుడితో యుద్ధం చేశారు .

రాముణ్ణి తన దైవంగా ఆరాధించే చంద్ర సేనను మైరావణుడు చెరతెచ్చాడు . ఆమెవల్ల హినువుంతుడు మైరావణుడి ప్రాణరహి స్యాన్ని తెలుసుకొని దాన్ని ధ్వంసం చేశాడు . మైరావణుడిని రాముడు సులభంగా హతవుచ్చాడు .

రావులు చంద్రునకు ఆత్మతత్వాన్ని బోధించి, పురుజునలో విష్ణుమత పొంద గలవని ఆశీర్వాదించాడు .

పాతాళలంకకు పుత్యవల్లభుడిని అధిపితిని చేసి, హిస్సువుంతుడు రావులక్ష్మణులను భుజాల మీద మోసుకొని లంకకు వచ్చాడు .

మాయోపాయాలన్నీ విఫలం కాగా, రావణుడు ఉక్కుయోధుల్నీ, చతురంగబలాల్నీ మిట్టించే పాతాళలంకాయాగాన్ని ప్రారంభించాడు . విభీషణుడు ఆ రహస్యాన్ని తెలుసుకొని దాన్ని భంగపెట్టే ఉపాయం చెప్పాడు .

అంగుడు అదశ్యకరణి విద్యాప్రిభావంతో వెళ్లి మందోదరి జుట్టుపట్టి రావణుడి ఎదుటికి ఈడ్చుకెళ్లాడు . రావణుడి దీర్ఘగ్రుమ్మల గర్వంపై అల్లుంది . రావణుడు హితాశుడై చివరకు యుద్ధానికి బయలుదే

రాడు . అప్పిడు కూడా మందోదరి నెతను రావుడికి అప్పిగించును భర్తకు హితమా చెప్పింది . “రావణుడు రావణుడే!” అని సింహగర్జన చేసి పిడి గ్రావు పై న్నిన రథం మీద రావణుడు యుద్ధానికి వెళ్ళాడు .

ఇంద్రజిత్తున చంపిన లక్ష్మణుడిని చూడగానే అతడికి ఆగ్రహవేశం ముంచుకొచ్చింది . ఒకప్పుడు బంధవిమోచనకు మారుపణంగా ఇంద్రుడి నుంచి తీసుకున్న శక్తివహయధాస్త్రాన్ని రావణుడు లక్ష్మణుడిపైవేశాడు . లక్ష్మణుడు పిడిపోయాడు .

హిస్సువుంతుడు శాలవృక్షావూలయ పర్వతానికెళ్ళి సూర్యోదయంలోపలే సింజీవిని తెచ్చి, మూర్ఖునిండి లక్ష్మణుడిని కాపాడాడు .

రావు రావణుల మధ్య యుద్ధం జరుగుతున్నప్పుడు, దేవలోకం నుండి ఇంద్రుడు

రావు దికి వూ తలి సారథిగా ఒక దివ్యరథాన్ని పింపాడు .

రావు రావణ భీషణ సింగ్రావు లలో రావణుడి తలలు తెగిపిడి నేలమీద దొర్లతూంటే తిరిగి తలలు మొలుచుకొస్తున్నాయి.

అప్పిడు విభీషణుడు రావు డితో రావణుడి కుతు పిత్ ఉన్న అవు తభాండం ఊడి పడేలాగా భేదించమని చెప్పాడు. రాముడు బ్రహ్మాస్త్రంతో ఆ పిని చేశాడు .

రావణుడు ఒంటితలతో ఏకాకిగా నేల కూలాడు .

ఆ విధంగా గుట్టువుట్లన్నీ చెప్పిన విభీషణుడివల్ల, “ఇంటిగ్రుట్టు లంకకు చేటు!” అనే సామెత వచ్చింది.

రావణ సింహారంతో లంకాసామ్రాజ్యం పతనమై రాక్షస రాజ్యం అంతరించింది. విభీషణుడు లంకకు రాజయ్యాడు .

రావణ కుంభకర్ణుల చావతో జయ విజయుల రెండో జన్మ ముగిసింది.

అశోకవనం నుండి నెత వచ్చింది.

రావుడు, “నెత! దుర్మార్గుణ్ణి శి”ంచి రాజుగా నా కర్తవ్యాన్ని నిర్వర్తించాను . నిన్ను

రావణుడు ఎత్తుకెళ్ళి లంకలో ఉంచాడు. నిన్ను నేను ఎలాగ స్వీకరించి అయోధ్యకు తీసికెళ్ళగలను ? ఇక నీ ఇష్టానుసారంగా నీమనస్సు వు కోవచ్చును !” అని చెప్పాడు .

నెత అక్కడున్నవారితో ఆజ్ఞాపిస్తూన్నట్లుగా తనకోసం అగ్నిగుండాన్ని సీద్ధం చేయ వు ని చెప్పింది.

నెత రావుడి పాదాలపై పీ నిలిపి భక్తితో నవు స్కరించి, అగ్నిలోకి ధూకింది. అగ్నిగుండంలో జ్వాలలు ఉవ్వెత్తున లేచాయి.

ఆ జ్వాలల్లోంచి అగ్నిదేవత నెతను సవవికసిత పిదమలాగా దోసేట ఎత్తివచ్చి, “రావూ ! నెత నిస్పృహంటిది! పావని! స్వేకరించు!” అని చెప్పాడు.

అదే సివుయ లో స్వర్గంనుండి దశరథుడు వివూనంలో అందరికీ కనిపించి, “నాయ నా! రావు చంద్రా! అగ్నిపీఠీ”లో నెత పివిత్తరాలని నిరూపిణ అయింది. నెతతో అయోధ్యకు వెళ్ళి రాజ్యపాలన చెల్లియ్య!” అని కువూర్త నిగ్రావుతో ఆదేశించాడు .

రావుడు ఎందరూ ఎక్కినా నిండనిపిష్టిక వివూనంలో అందరితో అయోధ్యకు చేరాడు .

పాఠకులకు కథల పోటీ ఉత్తమ రచనకు రూ. 250 బహుమతి

ఈ కింది కథను చదవండి:

ధనశేఖరుడు , గృణశేఖరుడు పెక్క పెక్క ఇళ్ళల్లో నివసించే వారు . ధనశేఖరుడు ధనికుడు . గృణశేఖరుడు బుడవాడు . అతనికి నలుగురు కొడుకులు . వారిని కష్టపెడి పంచసాగాడు .

సంతానం లేని ధనశేఖరుడు , గృణశేఖరుడి కొడుకులలో ఒకణ్ణి దత్తు తీసి కుని పంపు కోవాలను కున్నాడు . గృణశేఖరుడి ఇంటికి వెళ్ళి, పిల్లల వివరాలడిగి తెలుసుకుని, తన కోరికను బయటపెట్టాడు . అయితే, గృణశేఖరుడు పురేషి వూట్లాడకుండా వక్షనం వహించాడు .

ధనశేఖరుడు ఆశ్చర్యంతో, “నీ కొడుకులలో ఒకరికి

కలుగని న్న అద్భుత అవకాశాన్ని ఎందుకు వదులు కోవాలను కుంటున్నావా?” అని అడిగాడు .

ఇప్పుడు ఈ అంశాలు ఆలోచించండి:

- ◆ ధనశేఖరుడి ప్రశ్నకు అతడిచ్చిన సమాధానం ఏమిటి?
- ◆ గృణశేఖరుడి కొడుకును దత్తు తీసి కోవడంలో ధనశేఖరుడి అసలు ఆంతర్యం ఏమిటి?
- ◆ ఒకవేళ ధనశేఖరుడు తన కోరికను, గృణశేఖరుడి పిల్లల ఎదుట చెప్పివుంటే, వాళ్ళు ఎలా స్పందించి ఉండేవారు ?

100 - 150 పూటలతో కథకు పుంగింపూసే, చక్కసాబరు పేట్టి పూకు పెంపెండి. కవర పీచు ‘కథల పోటీ’కి అని రాయండి. గింది కూపెనను తప్పక జతచేయండి.

కథలు మూకు చేరవలసిన ఆఖరు తేదీ: ఫిబ్రవరి 28, 2005

పరు _____ వయస్సు _____ మిట్టిన తేదీ _____
 పాఠశాల _____ తరగతి _____
 ఇంటి చిరునామా _____
 _____ పిన్ కోడ్ _____

తల్లి/తండ్రి సంతకం

విద్యార్థి/విద్యార్థిని సంతకం

CHANDAMAMA INDIA LIMITED

82 Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097

ఆకలిమందు

ఒక దేశంలో ఒక ఏడు కర్ర ముక్కడింది. ఆ దేశమీరాజు వుంట్ల లనూ, తదితర ప్రిభు త్వద్వ్యం లనూ సిపూ వేమీరచి, “వు న దేశంలో ఆకలి చామలు రోజురోజుకూ ఎక్కువై పొతు న్నాయి . ఆ కలిని శాశ్వతంగా నివారించే టందుకు వైద్యుల చేత ఆకలి కలగకుండా వుండు తయారు చేయి స్తావు,” అన్నాడు .

ఏవుంటే ఏవు వుండు కొన్నింటే నని సిభికులు ఏమీ అనకుండా ఒకరి వు ఖాలు ఒకరు చూసి కున్నారు . వ ధ్ధవుంత్రిని బుద్ధి వూత్రం, “వు హారాజా, వు న దేశానికి కర్ర మా కొత్తది కాదు . దాన్ని నివారించాలంటే, నీటి పొరు దల నోకర్యాలు పేంచి దేశాన్ని నిస్వ శ్యావులం చెయ్యాలి. అంతేగాని, ఆకలి వుండు తో కాటకాన్ని అరికట్టటం జరిగేపని కాదు,” అన్నాడు .

“ఎండు కు జరగదో నేనూ చూ స్తావు,” అంటూ రాజు వు సిలి వుంత్రి ప్రి ద విర్ర వు కుపిడ్డాడు .

అయిన వుంత్రిని శకునమి అనీ, తాను అను కున్న ప్రితి ఆలోచనకూ అభ్యంతరం చెబుతాడనీ అన్నమీదట, మిగిలిన వాళ్ళంతా రాజుగారి ఆలోచన దివ్యంగా ఉందన్నారు .

రాజు దేశంలోని వైద్యులందరినీ పిలిపించి, “మీకు ఒక నెల రోజులు గత్ర విచ్చావు, ఆకలికి వుండు తయారు చెయ్యండి,” అన్నాడు .

వైద్యులు నిర్ధాంత పొయారు . వారిలో ఒకరు, “ప్రిభు మలు “వుంచాలి, ఆకలి కలగకుండా చెయ్యటానికి ఔషధం ఏ వైద్య గ్రంథంలోనూ చెప్పబడలేదు,” అన్నాడు .

“అయితే ప్రి రు తయారు చేయి లేరన్న మాట... ఈ నకిలీ వైద్యులందరినీ కారా గారంలో బంధించండి. నిష్ప్రయోజకులు,” అన్నాడు రాజు రౌద్రంగా తన నానానో .

ఒక వు సిలివాడు, “వు హారాజా, ఈ వైద్యులను విడుదల చేయించండి. ఒకవారు రోజులలో నేత్ర ప్రి రు కోరిన ఔషధం తయారు చేసి ఇయ్యగలవు,” అన్నాడు .

“వైద్యుడంటే అలా ఉండాలి,” అని రాజు వైద్యులందరినీ విడుదల చేయించాడు.

తరవాత కొన్ని రోజులకు ఆ పులిసిలివాడే రాజు వద్దకు వచ్చి, తాటికాయ ప్రిహాణవుంత పుంధు తెచ్చి ఇచ్చి, పులిసిలి ఒక గురిగింజ ఎత్తు ఆ పుంధు తినిపించినట్లు తేజస్వలో పుల్లి ఆకలి ఉండడన్నాడు.

రాజు ఆ లేహ్యన్ని అంధు కుని, పులిసిలి వాణ్ణి సిన్యానించి, ఆ లేహ్యన్ని నగర వాస్థులకు పించాడు. రాజప్రాంగణంలో ఎవరూ పుంధు తినలేదు గనక వారికి ఆకలి పూపూలు గానే ఉండిపోయింది. కాని నగరంలో అందరికీ ఆకలి పొయి నట్లు వార్త వచ్చింది.

పద్మపుంత్రి రాజు పద్దకువచ్చి, “పుహా రాజా, ప్రిజలు పినిపాటలు పూనేశారు. వారి కిప్పిడు ఆకలి బాధలేదు గనక, ఎంతుంపి

విన్దాలలోనూ, వేదు కలోలనూ, సిద్రలోనూ కాలం గడుపితున్నా. చిన్నా, పేద్దా తార తవ్వం పొయింది,” అన్నాడు.

“అన్నిటికన్న పేద్దది, ఆకలి సిపుస్యి పొయింది గదా!” అన్నాడు రాజు.

మరిందు రోజులకు మంత్రి రాజుతో, “పుహారాజా, అందరూ కులవత్తులు పూనే శారు. నేతగాళ్ళ బట్టలు నెయ్యటం లేదు. ధ్రుకులు ధ్రుకయ్యెయ్యటం లేదు. ప్రిజలు గడ్డాల్లా పులిసిలి పేరిగి అరణ్య పులాల గా ఉన్నా. అన్ని వస్తువులూ కర్మ మా ఏర్పడింది. వెనక తిండి గింజలు పూత్రవు లేమా ఇప్పిడు ఏ వస్తువు దొరకటం లేదు. దొరికితే ఎత్తుకెత్తు బంగారం పాసి కొనవలసి వస్తున్నది,” అన్నాడు.

రాజు ఈ పుటలు విని, ఏమీ అనకుండా ఊరు కున్నాడు.

వు రో రోజు వుంత్రి రాజుతో, “వు హారాజా, ప్రిజలు శాసినధికారం చేసి, తిరగబడుతున్నారే. అరాజకం ఏర్పడుతున్నది,” అన్నాడు.

రాజుకు కోపం వచ్చింది, “ప్రిజలు ఇంతక తప్పులా? సేన్యాన్ని సీద్ధంగా ఉంచవు నీ సేనాపతికి చెప్పండి,” అన్నాడు ఆయన.

“ఇంకా వు నకులన ఎక్కడున్నది, వు హారాజా? సేన్యకులలో చాలా వుంది కొలుమా చాలించు కుని వెళ్ళిపోయారు,” అన్నాడు వుంత్రి.

ఇంతలోనాపతి కంగార్ల పిడుతూ వచ్చి, “వు హారాజా, వు న విరోధి చుడుభీచుడుడు తననలతో వచ్చి, వు న రాజధానిని పుట్టు ముట్టాడు,” అని చెప్పాడు.

“ఇప్పిడు ఏం చేసుటట్టు?” అన్నాడు రాజు అడుర్దగా.

“శత్రు మకు లొంగిపోవటం తప్పి గత్యం తరం లేదు, వు హారాజా,” అన్నాడు నాపతి.

అతను ఇలా అంటూ ఉండగానే శత్రు సేన్యాకులు వచ్చారు. వాళ్ళనాయకుడు రాజును సిప్పిపించి, “ప్పి రాజ్యం వూకు హి స్తిగత

వుల్లింది. అనవసరంగా ప్రితిఘటించి ప్రాణాలకు వుప్పి తెచ్చుకోవద్దు,” అన్నాడు.

“ఇంకెక్కడి ప్రితిఘటన? ఈ ఆకలి వుండు నన్నీ గతికి తెచ్చింది. నే నిప్పిడు ప్రికు బందీని,” అంటూ రాజు కదిలాడు.

అంతలో ఊతకర్ర పోడు పుకుంటూ ముసలి వైద్యుడు వచ్చి, “ఆకలి మందు అన్ని అనర్థాలకూ పూలవు నీ నేను చెబితే ఎన్నారా, వు హారాజా?” అన్నాడు. “అండుకే అనుభవిస్తున్నాను,” అన్నాడు రాజు.

“ఇప్పట్లైనా అసలు విషయాన్ని గ్రహించారు. సంతోషం!” అంటూ వైద్యుడు తన వేషాన్ని తీశాడు. ఆయన వుంత్రి ప్రిబుద్ధే!

“ప్రిబు ముల్లు ప్రించాలి. వుంత్రిలకు చింతకాయలు రాలమావుండు వూకులతో ఆకలి సివుస్య తీరదు. ప్రిచేత సిరిఅల్లున ప్రిణాళికలు అవులు జరిపించాలని ఈ నాటకం అడాం. శత్రు సేన్యాకులందరూ వు న సేన్యాకులే. దేజింపిడును సద్వినియోగం చెయ్యటానికి ప్రిణాళికలు తయారు చేయించి, దేశాన్ని నిస్వీక్యావులం చేసి, కాటకాన్నిరూమీ వూపిండి,” అన్నాడు వుంత్రి ప్రిబుద్ధి.

జయనగరం శిథిలాలయంలో జయసుడిన స్వర్ణ విగ్రహాన్ని చేతిక్రియచేస్తూనే వీరసూరిని నేనెలు, జయనగరం సామంతరాజు సుఖదేవుడి భవనాన్ని చుట్టుముట్టాయి. దళనాయకుడు శిష్టరు సైనికులతో వెళ్లి స్వర్ణవిగ్రహాన్ని కబళించడానికి ప్రయత్నించాడు. కాని వాళ్ళు విగ్రహాన్ని ఏమాత్రం కదిలించలేక పోయారు.

ఆర్య

అజ్ఞాత యువరాజు
విచిత్ర సాహస గాథ

చిత్రాలు:
గాంధీ అయ్య

దళనాయకుడు గది నుంచి వెలుపలికి వెళ్ళాడు.

ప్రభూ, ఆ విగ్రహాన్ని కదిలించలేక పోతున్నాం.

సుఖదేవా! నువ్వు విగ్రహాన్ని అప్పుడే ప్రతిష్ఠించావా?

సుఖదేవుడు ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పుకుంటూ మౌనం వహించాడు.

పీతాన్ని పగలగొట్టి, విగ్రహాన్ని వెలుపలికి లాగండి.

చిత్రం, ప్రభూ!

విగ్రహాన్ని తెచ్చి బండిలో ఉంచారు. సేనాధిపతీ, దళనాయకులూ వాహనానికి రక్షణగా నడవసాగారు.

పీతాన్ని బుద్ధలుకొట్టి, నేలను తవ్వే ధ్వనులు వినిపించాయి. కొంత సేమయ్యాక ....

దివ్యమాతా! మేము నీకు ఆలయం నిర్మిస్తాము.

విగ్రహాన్ని వెలుపలికి తీసుకువచ్చారు.

రండి, ఇలా తీసుకురండి!

అక్కడ ఆశ్రమంలో ముని జయించుచు
ధ్యానంలో కూర్చున్నాడు.

ముని హఠాత్తుగా లేచి నీలబుడ్డాడు.

అర్యా! గోపందా!
అవ్వవారి విగ్రహాన్ని
దర్శించాను.

దానిని పడవలో
దాటవేస్తున్నారు!
నది పల్లమతీరం
చేరుకోండి!

విగ్రహాన్ని పడవలో ఉంచాక, పడవ ముందుకు
సాగింది. సేనాధిపతీ, దళనాయకులూ పడవను
అనుసరించి వచ్చిసాగారు.

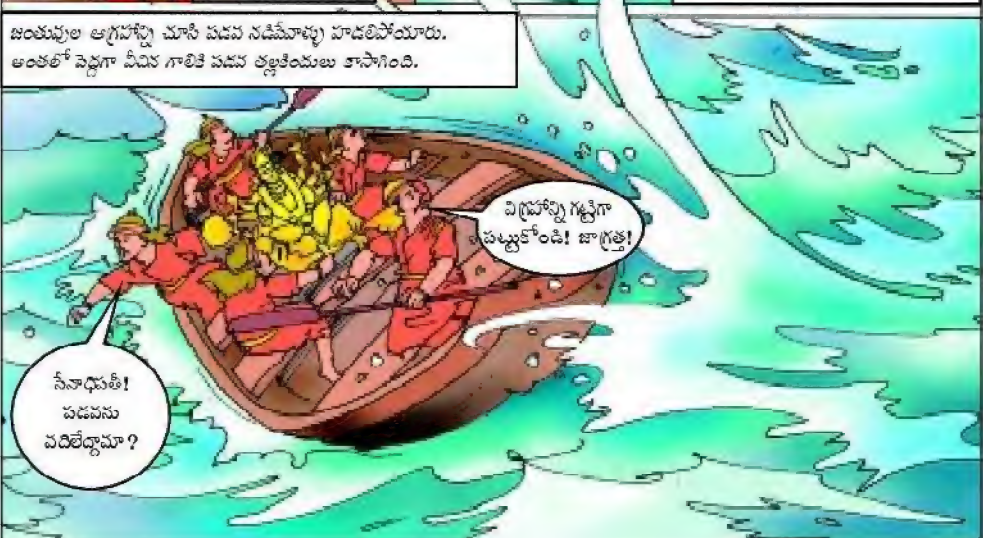
జంతువులు!
త్వరగా నడిపించు!

అవన్నీ ఎక్కడి
నుంచి వచ్చాయి?

జంతువులు పడవను సమీపించాయి.

జంతువుల ఆగ్రహాన్ని చూసి పడవ నడిపేవాళ్ళు హడలిపోయారు.
అంతలో వెద్దగా వీచిన గాలికి పడవ తల్లకించులు కాసాగింది.

విగ్రహాన్ని గట్టిగా
పట్టుకోండి! జాగ్రత్త!

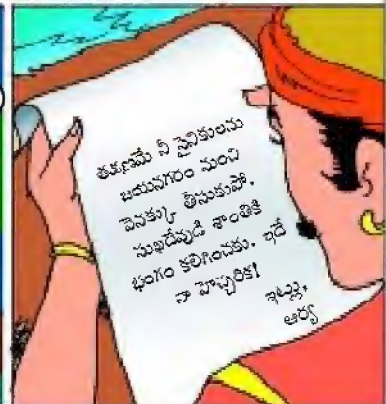
సేనాధిపతీ!
పడవను
పదిలేర్చామా?

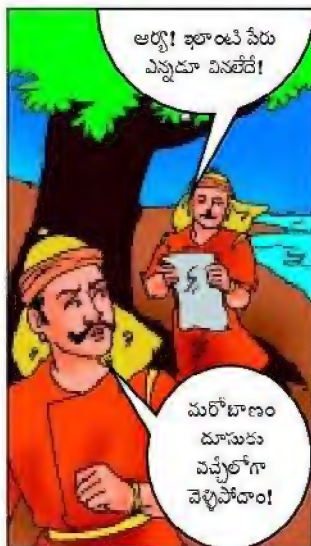

అలాంటి వీధిని వెనుగులులకు పడవ అటు ఇటు డింగిపోగింది. అంతలో మర్రి డింగును పట్టుకుని రివ్వున డింగుతూ వచ్చిన ఒక యువకుడు పెగ్గెమ్మో చేజిక్కించుకున్నాడు.

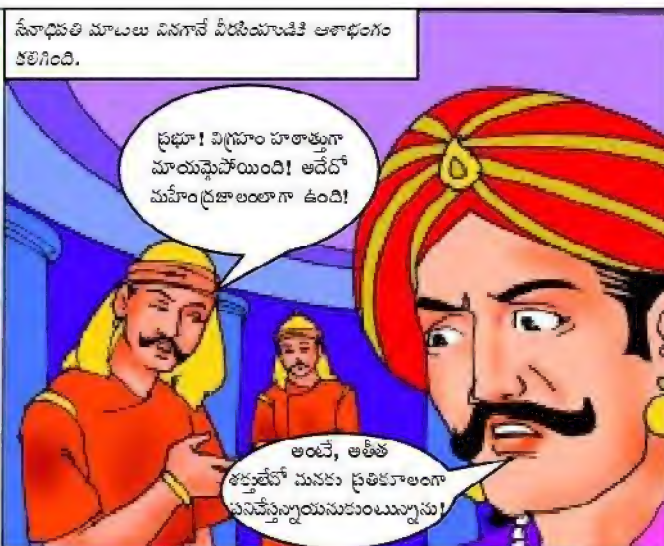
కనిపించని నైపుకుల కోసం సేనాధిపతి, దళనాయకులూ వెదకనిగారు.

అయ్యో! ఇలాంటి పేరు
ఎన్నడూ వినలేదే!

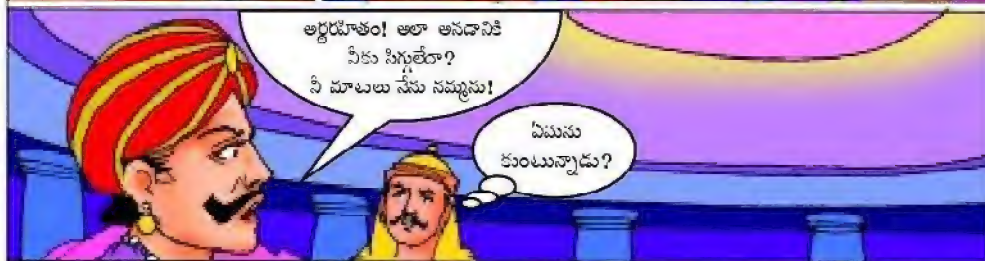
మరోబాణం
దూసుకు
వచ్చేలోగా
వెళ్ళిపోదాం!

సేనాధిపతి మాటలు వినగానే వీరసేనుడుచేతి ఆశాభంగం
కలిగింది.

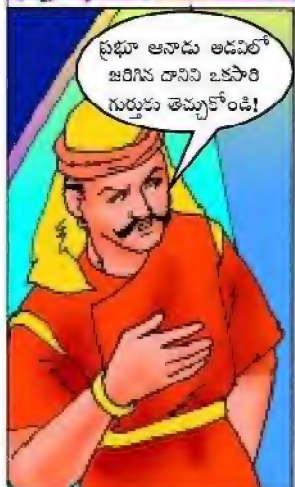
ప్రభూ! విగ్రహం చూశాత్తుగా
మాయమైపోయింది! అదేదో
మహిం ద్రజాలంతాగా ఉంది!

అంటే, అతీత
శక్త్యేవో మనకు ప్రతికూలంగా
పనిచేస్తున్నాయనుకుంటున్నాను!

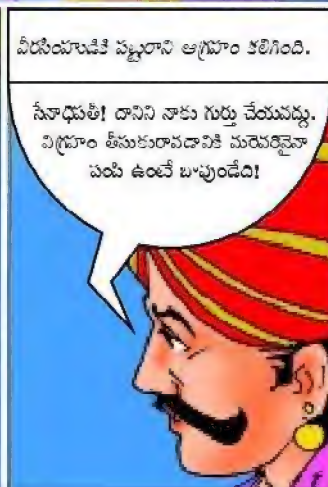

అర్థమౌతం! అలా అనడానికి
ఏమిట? ఏమిట?
నీ మాటలు నేను నమ్మను!

ఏమిటు
కుంటున్నాడు?

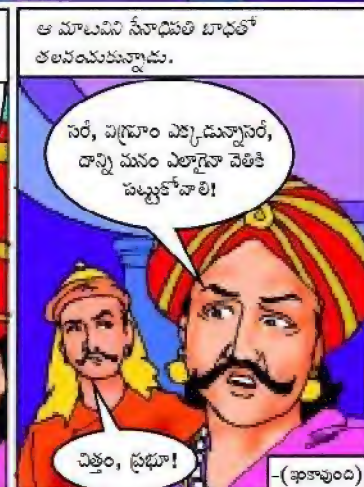

ప్రభూ అనాడు అడవిలో
జరిగిన దానిని ఒకసారి
గుర్తుకు తెచ్చుకోండి!

వీరసేనుడుచేతి పట్టడాని ఆగ్రహం కలిగింది.

సేనాధిపతీ! దానిని నాకు గుర్తు చేయవద్దు.
విగ్రహం తీసుకురావడానికి మరెవరినైనా
పంపి ఉంటే బావుండేది!

ఆ మాటవిని సేనాధిపతి భావంతో
తలనడుచుకున్నాడు.

సరే, విగ్రహం ఎక్కడున్నానో,
దాన్ని మనం ఎలాగైనా వెతికి
పట్టుకోవాలి!

చిత్తం, ప్రభూ!

-(ఇంకావుంది)

మానవ నిర్మిత మహాద్భుతాలు:

మహాబలిపురం

మహాబలిపురం తూర్పు సముద్ర తీరంలో చెన్నయ్ నగరానికి దక్షిణంగా 60 కి.మీ. దూరంలో ఉన్నది. ఏడవశతాబ్దంలో పల్లవరాజులు ఇక్కడొక సుందర నగరాన్ని నిర్మించారు. ఈ నగరాన్ని మామల్లపురం అని కూడా అంటారు.

గత పదమూడు శతాబ్దాల కాలంలో నగరం శిథిలమై పోయినప్పటికీ, అపూర్వమైన పల్లవ శిల్పాలు కొంతవరకు ఇప్పటికీ నిలిచి ఉన్నాయి. దక్షిణ భారతదేశంలో శిల్పకళను మొట్టమొదట ఆదరించి పోషించినవారు పల్లవరాజులు. వీరి కాలంలో చెక్కిన శిల్పాలు, కాంచీపురంలోనూ, మహాబలిపురంలోనూ ఉన్నాయి.

మహాబలిపురంలోని శిల్పాలు పెద్దపెద్ద రాళ్ళను మలిచి తయారుచేసినవీ, కొండరాళ్ళలో చెక్కిన వీనూ. వీటిలో ముఖ్యమైనవి ఐదు రథాలు. వీటిని పొండవుల రథాలు అంటారు.

మహిషాసుర మండపం గుహలో నిర్మించిన గుడి, ఇందులోని అద్భుత చెక్కడాలు-శేషాయీ అయిన విష్ణువూ, మహిషాసురమర్దినీ ఉన్నాయి.

కృష్ణమండపంలో కృష్ణలీలలకు సంబంధించిన చెక్కడాలున్నాయి. అర్జునుడి తపస్సు మరొక అద్భుత చెక్కడం!

సముద్ర తీరాన ఉన్న అద్భుత ఆలయం రాజసింహుడు కట్టినదని చెబుతారు.

ఇక్కడ ఏడు ఆలయాలు ఉండేవనీ, ఒక్క ఆలయం తప్ప మిగిలినవి సముద్రంలో మునిగి పోయాయనీ ప్రతీతి.

ఇక్కడి శిల్పసందను తిలకించడానికి విదేశీయులు తరచూ వస్తూంటారు.

పెన్నా సిమెంట్ వారి

P పెన్నా పవర్

53 గ్రేడ్ సిమెంట్

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Plot No. 703, Sriniketan Colony, Road No.3, Banjara Hills, Hyderabad-500 034, (A.P.)

Phones : 23353950, 23353952 Fax : 040-23353951

www.pennacement.com, Email : marketing@pennacement.com

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన విచిత్రాలు :

కంప్యూటర్
తెలివితేటలు

1950లో ఫ్లిప్రెస్టర్ గణిత శాస్త్రవేత్త అలన ఎం. టూరింగ్ కంప్యూటర్ తెలివితేటలను పరిచించడానికి ఒక పద్ధతిని రూపొందించాడు. ఈ పద్ధతి ప్రకారం ఒక పూసిన గదిలోపల ఒక పునిషిని మూచి ఒక (కనిపించని) పునిషితోనూ, కంప్యూటర్ తోనూ పూట్లాడలా చేస్తారు.

పిచ్చుకుడికి అంటే ఆ ప్రశ్నలడిగే పునిషితను పూట్లాడుతున్నది పునిషితోనా? కంప్యూటర్ తోనా అన్న విషయం తెలియనివ్వరు. ఈ రెండింటిలో ఎవరు పునిషి? ఏది కంప్యూటర్; ఎవరు ఏది ఎక్కువ తెలివితేటలు గలది? అన్న విషయం కనుగొనడం పిచ్చుకుడి పని.

ఒక నిర్ణీత సమయంలోపల, పిచ్చుకుడు నిర్ణయించలేకపోతే, మేషన్ తెలివిగలదిగా పరిగణించబడుతుంది. అప్పుడే ఈనాటి వరకు టూరింగ్ పరీక్షలో నెగ్గగల మెషిన్ రాలేదు. ఆ పునిక కంప్యూటర్ స్క్రీన్ పై ఎదుర్కొంటూన్న పద్ధతివాళ్ళలో ఇదొకటిగా ఉంటుంది!

మన పరిసరాలు :

అద్భుతమైన
మెంతికూర!

మెంతికూర మొక్కలు చాలా చిన్నవిగా ఉంటాయి. తెల్లటి పూలు పూచే ఈ మొక్కలు 10-20 గింజలు గల చిన్న చిన్న కాంతులు కాస్తాయి.

వీటి గింజలు పిప్పి మిశిచ్చు-డిడా రుగ్ధులో ఉంచి వాసనతో చేదు రుచి కలిగి ఉంటాయి. ఈ గింజల్లో విటమిన్లు, ఖనిజలవణాలు షిక్కిలంగా ఉన్నాయి. వీటిలో పోటీన్న కూడా ఉన్నాయి.

మెంతిల్ని పువంటిలో ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తారు. దీని ఔషధ గుణాలను గురించి అయ్యుర్వేదం గొప్పగా చెబుతున్నది:

❖ రక్తంలోని చక్కెరను తగ్గించడం వల్ల మధుమేహ చికిత్సకు ఇది చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

❖ మెంతికూరలో ఫైబర్ శక్తి అంటే పెరుగుదలకు లభిస్తుంది.

❖ మెంతులను క్రమం తప్పకుండా తీసుకుంటే రక్తనీడత నశిస్తుంది.

❖ మెంతి ఆకులను మెత్తగా నూరి చర్మం పీడపట్టుగా మ్నెచిన్న చిన్న వామిలు తగ్గిపోతాయి.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

పెన్సిల్స్ చరిత్ర

పెన్సిల్ అనే పదం లాటిన్ పేన్సిలు (చిన్న తోక) అనే పదం నుంచి వచ్చింది. ప్రాచీన రోమన్లు ప్యాపీరస్ రెల్లును ఉపయోగించిరాసే వారు. ఒక రకం గ్రాఫైట్ అంటే కర్చును మిశ్రల పుట్టా దారాలు పుట్టి ప్రతిభనుంగా పేన్సిల్స్ తయారు చేశారు. గ్రాఫైట్ పేలు ను గా మండి ను లభంగా విరిగి పొడవం వల్ల ఇది అంత ఉపయోగకరంగా లేకపోయింది. అందువల్ల

ఉత్తరొత్తరా కర్చునమిశ్రలను దొల్లగా మన్న కొయ్యలలోపెల అవు ర్పడం ప్రారంభించారు.

పునం ఈనాడు ఉపయోగించే పేన్సిల్స్ ను దాదామించెండు శతాబ్దాలకు పూర్వం ఎన్.జె. కొంటే కను గొన్నారు.

పేన్సిల్స్ ను నాన్ టాక్సిక్ గ్రాఫైట్ నుంచి తయారు చేసినప్పటికీ, దానిని ఇంకా నెసిమీ కడ్డీలనే అంటున్నారు.

మన దేశం క్విజ్

చరిత్ర చాలా ఆసక్తికరమైన అంశం. మనదేశ చరిత్ర చాలా రసవత్తరమైనది. మనదేశ చరిత్ర గురించి మీకు ఎంత వరకు తెలుసో ఇప్పుడు చూద్దాం:

1. ఒక చెన్నాయా త్రికుట పునదేశంలోని ఒక విశ్వ విద్యాలయ కులపతిగా పదవీబాధ్యతలు సర్వ హించాడు. ఆయన ఎవరు? ఏ విశ్వవిద్యాలయం నకి?

2. విక్రమ శకం ఎప్పుడు ప్రారంభమైంది?

3. ఆశోకుడి శిలాశాసనం ఒకటి రెండు భాషలలో ఉన్నది. అది ఏకద ఉన్నది? ఆ రెండు భాషలు ఏవి?

4. రావు శ్వరంలో విజయ స్తంభాన్ని నిర్మించిన రాష్ట్రకూట పాలకుడు ఎవరు?

(సివూ ధానాలు 90వ పేజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క వూటలోగాని, చిన్నవాక్యంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాయ గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.

SOURAA

KALANIKETAN BALU

వ్యాఖ్యలను కాంపీటీషన్ పోస్టాల్స్ పేజీ రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా వూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు ఏప్రిల్ 2005 సంచికలో ప్రచురిస్తాం.

ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహువూతం.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చంద్రూవు, 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ,
ఈకాట్టతంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

డిసెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

సీ. హేచ. విద్య

W/o. సీ. హేచ. శ్రీనివాసాచార్యులు,

7-4-106, విద్యానగర్,

జగిత్యాల పొట్ట - 505 327

కరీంనగర్ జిల్లా (అం.ప్రి.)

మొదటి ఫోటో: కాలక్షేపానికి ఆట!

రెండవ ఫోటో: కథ మిసింపడానికి చేట!

సమాధానాలు

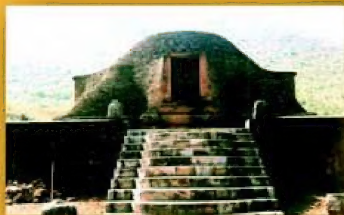
1. మియా న త్సాంగ్ - నలండా విశ్వవిద్యాలయం
2. శ్రీ.పి. 58
3. కాంధార; ఆరవి క్ - గ్రీస్
4. రెండవ కష్టం

ఒరిస్సా...

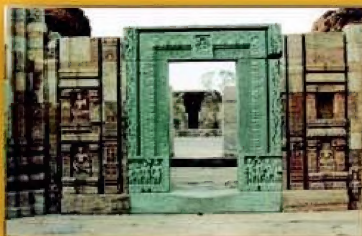
బౌద్ధమత

ప్రాచీన పత్ర పేటిక!

ఒరిస్సా బౌద్ధమతాన్ని, బుద్ధుణ్ణి తన ప్రాచీన హృదయ కుహరంలో దాచుకుని, సజీవంగా కాపాడుకుంటున్నది. బౌద్ధమతం అందించిన స్ఫూర్తి ఈనాటికీ ఒరిస్సా మందమారుతాలలో తేలియాడుతూన్నది. దయానదీ తీరంలోని బ్రహ్మాండమైన శిలాశాసనాలు కాలానికి ఎదురొడ్డి గంభీరంగా నిలుచున్నాయి. ఇక్కడి శిలలు శాంతి-అహింసా గీతాలను మౌనంగా ఆలపిస్తున్నాయి. బిరుపానదీ తీరంలో ఉదయగిరి, లలితగిరి, రఙ్గుగిరుల మధ్య గంభీర వాతావరణంలో బౌద్ధజ్యోతి వెలుగులు వెదజల్లు తూనే ఉన్నది. లాంగుడి, కయామా పరిసర గిరులు-ప్రాచీన చరిత్ర ఒడిదుడుకులకు, మలుపులకు మౌనసాక్ష్యాలుగా నిలిచి ఉన్నాయి. స్థూపాలు, గుహాలయాలు, శిలా శాసనాలు, తవ్వకాలలో బయటపడ్డ బౌద్ధ మతాలు, విహారాలు, చైత్యాలు, పేటికల లోని పవిత్ర అవశిష్టాలు మహాజ్వల వైభవ శకలాలుగా గత చరిత్రను మన కళ్ళ ముందు కదలాడేలా చేస్తాయి. అశోకుడి శిలాశాసనాలు కనులవిందు చేసి హృదయానందం కలిగించే అదనపు ఆకర్షణలు! ఒరిస్సాను సందర్శించండి. కాలమనే ఇసుకతన్నెలపై చరిత్ర నడిచిన అడుగు జాడలను తిలకించండి!

Orissa
The Soul of India

For more information contact: Director, Tourism; Paryatan Bhavan;
Bhubaneswar-751014, Orissa, India, Tel: (0674) 2432177, Fax: (0674) 2430887
e.mail: ortour@sancharnet.in, website: www.orissatourism.gov.in

Tourist Offices at; Chennai: Tamilnadu Tourism Complex, Ground Floor
Near Kalaivanar Arangam, Wallajah Road, Chennai - 600002, Ph: (044) 25360891

Kolkata: Utkal Bhawan 55, Lenin Sarani, Pin-700013, Tel: (033) 22443653

New Delhi: Utkalika, B/4 Baba Khark Singh Marg, Pin - 110001, Telefax (011) 23364580

శబ్ద కాలుష్యం

వీణకు ఒంటర్ బావోలేదు . చెవిపోటు వల్ల రాత్రంతా పడకప్పీ ద పొర్లి పొర్లి పడు కున్నదే తప్పి, నిద్రపోలేక పొర్లుంది. బాగా అలిసి పొవడు వల్ల తెల్లవారే తూండగా గాఢనిద్ర లోకి జారు కున్నది. "హఠాత్తుగా కారు హార్న్ శబ్దం వినిపించడంతో ఉలిక్కి పడిలేచింది. ఆమెకు చెవిపోటు వు శ్శీ వచ్చేసింది.

"అది కారు హార్న్ వీణా," అంటూ వేడవేడపాల కప్పితో లోపలికి వచ్చిన వీణ తల్లి, "వీ బాబూలు నరేమిని పేక్ అవ చేయ డానిక వచ్చిన కారు. ఆయ న ఉప్పుడి కారు ఉపయో గించే విషయం నీకు గుర్తలేదా?" అని వివరించింది.

వీణకు ఇప్పుడు చెవిపోటు మాత్రమే గుర్తుంది. "ఆ డ్రైవర్ అంత పెద్దగా ఎందుకు హార్న్ ఇస్తాడు? ఇతరుల ఇబ్బందులనెందుకు అతడు పట్టించు కోడు. అసలు అంత గట్టిగా హార్న్ కొట్టాలా?" అని అడిగింది వీణ చిరాకుతో.

"కొందరు అంతే, వీణా," అంటూ గాఢంగా నిట్టూర్చిన ఆమె తల్లి, "వాళ్ళకు వచ్చేవారి దగ్గరికి వెళ్ళి పిలిచే ఓపిక లేదు. తామెంత శబ్దాలు వ్యయం కలిగిస్తున్నదో వాళ్ళ గ్రహించడంలేదు," అన్నది బాధగా.

"గట్టిగా హార్న్ చేయడం శిక్షార్హమైన నేరం అన్న విషయం నీకు తెలు సా?" అని అత్త గు తూ అప్పిడే లోపలికి వచ్చిన వీణ తండ్రి, "నగరాలలో ఆటో మొబైల్ హార్న్ లకు 9 1 డెసేబుల్స్ వరకే అను పు తి స్తారు. పేగ్గా, నగర సిటీలో లకు లోపల మిల్లు ర హార్న్స్ నిషేధించబడ్డాయి. అల్లు నా, వాహనాలు నడిపవారు ఆ చట్టాలన్నిటినీ పట్టించు కోవడం లేదు. చాలావుంది పెట్టు బడి శింపిబడు తున్నారు. కొంద రేమో పెట్టు బడకుండా తప్పించు కుంటు న్నారు. పిర్వసనంగా రోజురోజుకూ శబ్దాలు వ్యయ పేరిగి పొతు న్నది," అన్నాడు.

వీణ తల్లి, "శబ్దాలు వ్యయం విసికిడి శక్తిని దెబ్బతీస్తుంది. ఎక్కువ రకపుపోటునూ, గుండె సిపుస్యలను కూడా తెచ్చిపేడు తుంది," అన్నది.

"వాహనాలు నడిపవారు ఇతరుల వు నోభావా లను అర్థంచేసు కుని, దానికి అను గుణంగా వు సెలు కోవాలి. అదొక్కటే పూ ర్ణం. వాహనాలు నడిపిస్తూ, వు న వుండు న్న వాహనం వుండు కు కదిలేంత వరకు ఓపికపెట్టాలి. అదే పనిగా హార్న్ కొట్ట కూడదు; మన వెనక కూడా అనేక వాహనాలు కాపు కునివస్తాయ్ న్న విషయం కూడా గు ర్తించు కోవాలి," అన్నాడు.

NO UNNECESSARY HONKING PLEASE

- It causes noise pollution
- It is injurious to health
- It creates tension for others

**PETROLEUM CONSERVATION
RESEARCH ASSOCIATION**

16, Bhubaji Cama Place, New Delhi-110066
E-mail : pcra@pcra.org
Website : www.pcr.org

Children : Write a slogan on the subject & win prizes